

PŘÍLOHY

č.1 Rozhovor s lékařkou (LA)

H: První otázka je, s kolika klienty/kami řešícími svou případnou transsexualitu jste se ve své praxi setkala, tak odhadem.

LA: Odhadem to budou desítky. Protože jsem pracovala v té komisi pro změnu pohlaví. A ta komise byla v rámci naší fakultní nemocnice.

H: A máte nějakou představu, jestli bylo víc male to female nebo female to male?

LA: My to teď počítáme. Mám soubor, ze kterého dělám přednášku, osmdesátipětí pacientů, kteří mají dokončenou přeměnu pohlaví. A nejvíc je jich FtM. Vykládáme si to jako specifikum jižní Moravy, která je více nábožensky zaměřena a že tady přetrvávají pořád ty postoje k tomu, že muž je něco víc a má to v životě lehčí.

H: Kdybyste dokázala nějak specifikovat z jakých teoretických předpokladů vycházíte? Předpokládám, že medicínské.

LA: Určitě vycházíme z mezinárodní klasifikace nemocí, kde je ta diagnostika přesně popsána, ty kritéria.

H: A co se týče vývoje transsexuality? K jaké teorii se přikláníte?

LA: Já se přikláním k teorii, že je to zakódováno již s narozením. Tím ovlivněním mozkových center v druhém trimestru nitroděložního vývoje.

H: Kdybyste mohla stručně popsat, jak u vás probíhá diagnostický proces a který třeba jeho body považujete za nejdůležitější, na ně se zaměřujete?

LA: My jsme si vypracovali svoje standardy. První je sexuologické vyšetření, vyšetření i psychologické, vyšetření falopletismografické, genetické, endokrinologické. Všechno toto je potřeba.

H: Hm. A vy osobně provádíte které z těchto vyšetření?

LA: Já provádím to sexuologické vyšetření a potom hodnotím výsledky těch dalších vyšetření, dávám je dohromady. To je důležité při té diagnostice.

H: A sexuologické vyšetření spočívá v...rozhovoru...?

LA: V rozhovoru, tělesné vyšetření.

H: A co je cílem třeba toho rozhovoru?

LA: Cílem toho rozhovoru je zjistit postoje a názory dotyčného pacienta, který přijde s touto problematikou a vyloučit i jiné faktory. V tom nám pomůže psycholog. Kdyby to byla jinak strukturovaná osobnost, poruchy OS jsou kontraindikované.

H: To tělesné vyšetření, co je jeho cílem?

LA: Tělesné vyšetření. Podívat se na tělesnou stavbu, jak je tělo vyvinuté, jak vypadají ty původní pohlavní orgány, které ten pacient nenávidí a chce se jich zbavit a chce je vyměnit za orgány jiného pohlaví.

H: Hm. A má to potom nějakou souvislost ta podoba těch orgánů s Vaším doporučením dalšího postupu?

LA: Má to souvislost v tom směru, že pokud se rozhoduje o operativních zákrocích, aby ty operatéri věděli, jak je ten člověk vyvinut. Třeba, když je to female to male a má příliš velká prsa, ta operace je složitější a hůře se hojí. Je potřeba na to toho člověka upozornit, aby s tím počítal.

H: Hm. To psychologické vyšetření to provádí...

LA: To provádí naši psychologové.

H: A víte, z čeho se skládá?

LA: To vám neřeknu, jakou baterii testů používají. To byste se musela ptát jich.

H: Určitě je tam kresba postavy...

LA: Určitě. Zcela jistě. A projektivní testy.

H: A potom jste říkala falopletismografie...Co je jejím cílem zjistit?

LA: Jejím cílem je zjistit sexuální preferenci a vzrušivost.

H: A to potom taky ovlivňuje další postup?

LA: Taky to bereme v úvahu. Ono typický výsledek té falopletismografie jsou nízké reakce na sexuální podněty.

H: Hm. A čím si to vysvětlujete?

LA: Oni nejsou nějak zvlášť vzrušiví. A to se dřív o nich říkalo, že je ta sexualita, sexuální život až tak nezajímá a je jim celkem jedno, jaký sexuální život povedou. Ale hlavně chtějí, aby ty orgány vypadaly tak, jak orgány toho preferovaného pohlaví.

Dnes už se spíš přikláníme k tomu, že ti female to male více jim záleží na těch pohlavních orgánech, že oni chtějí víc uspokojit partnerku. Aby byli rovnocenní ve vztahu.

H: A je to vůbec možný potom?

LA: Je to možný. Naši plastici... ono je to popsáno v té knížce Fifkové. Ta operace, že je tam možný náznak erekce a pohybu penisu. To, co dělají u nás v XX naši plastici, jak dělají penis ze svalů na zádech.

H: Hm. A co se týče, vy už jste se k tomu dostala, té terapie, která zahrnuje léčbu, psychoterapii atd, tak jestli byste taky mohla stručně popsat, jak to probíhá?

LA: Jak to probíhá. První relace léčby, toho postupu, spočívá v tom, že my nic neděláme, že je vyšetřujeme a dochází tam k psychoterapii a učíme je, aby se naučili vystupovat v té opačné roli. Oblékat se tak, říkat si v jiném rodě, to je pro ně dost obtížný, aby na to připravili okolí. A oni na nás tlačí a spěchají a chtějí, aby ta změna proběhla hned. A to se jim nelíbí. Za to nám docela nadávají.

H: Hm. A ta psychoterapie, kromě toho, že je zaměřená na, jak jste říkala...

LA: Real life test, jak se tomu říká. To je z toho, že jsou schopni tu roli absolvovat.

H: Takže vy potom v roli psychoterapeutky je jakoby provádíte?

LA: Ano, my je provádíme a povzbuzujeme a zároveň testujeme, jestli to myslí vážně, jestli to unesou, tu změnu. Jestli unesou ten sociální tlak v okolí a zařadí se do života.

H: Hm

LA: A ono se dříve doporučovalo jim nevyhovět a být na ně docela přísní a odrazovat je od toho. Abychom poznali, jestli to myslí vážně. O nich se tvrdí, že jsou mimořádně asertivní. A to oni jsou a jdou si za svým.

H: A z jakých příčin to třeba nemusí myslet vážně?

LA: Víte, na světě je spousta lidí, kteří mají tak strukturovanou osobnost, že si myslí, že by bylo zajímavé prožít pár let v jednom pohlaví a pak to vrátit zpátky. Ono to nejde.

H: Hm.

LA: Ty zákroky jsou ireverzibilní. No a nebo pak jsou lidé, kteří si myslí, že by změnou pohlaví vyřešili svoje problémy snadněji, než v té práci, líp se zařadili do společnosti. A jsou taky případy...mohou to být silně věřící homosexuální dvojice.

Víme, že církev tu homosexualitu a žití v homosexuálním svazku nemá ráda, a že na ně tlačí, aby sexuálně abstinovali, aby popřeli svoji preferenci a někdo z nich se může rozhodnout, že změní pohlaví, protože ta církev na ně tlačit nemůže, aby to vrátili zpátky, to nejde. Ale toto není diagnóza transsexualismu, toto není důvod, abychom jim vyhověli. Ještě si vzpomínám na případ, jak přiběhl mladý homosexuální prostitut s tím, abychom ho předělali na ženskou, že mu to poradil jeho pasák, že je o to zájem, aby měl lepší kšefty. Takže toto jsme taky vyřadili.

H: Chápu... A když k vám přijde nějaký pacient nebo pacienta, kteří úplně nechtějí žít jako v roli toho druhého pohlaví se vším všudy. Třeba mají...třeba si chtějí zachovat způsob oblékání, který předtím spíš korespondoval s tím původním pohlavím nebo mají povolání jako hodně typický pro to původní pohlaví. Tak přihlížíte k tomu nějak?

LA: Přihlížíme k tomu. Ale to by asi nebyl transsexualismus. Ti, kteří nechtějí změnit operativně pohlaví a jenom vystupují v opačné roli než se narodili, tak to jsou spíš transvestité, to také zvažujeme.

H: Hm. A jak s takovými pacienty tedy nakládáte? Abychom si to jen ujasnily. Tak přijde pacient a řekne, že by chtěl žít v opačné roli, ale že nechce podstoupit operativní přeměnu pohlaví. Třeba může chtít hormony, nemusí chtít hormony.

LA: Tam jsme s těmi hormony opatrní, než je nasadíme.

H: Hm. Takže takovému pacientovi konkrétně...?

LA: Takovému pacientovi konkrétně asi moc ne. To pak velmi zvažujeme v týmu a ještě se radíme s psychology. Protože ty hormony nejsou tak neškodné. Tam je různé riziko přeci jenom poškození organismu, jater a to..

H: Hm. Jo. Takže vy byste spíš opatrně nebo nedoporučovala...

LA: Nedoporučovali. My bychom je učili žít tak, jak jim se to líbí.

H: Tak jaký je potom tedy rozdíl, když přijde fakt pacient a jestli je transsexuál nebo je, jak jste říkala, transvestit nebo jiná varianta... Tak kde vy sama potom vidíte ten diagnostickéj rozdíl?

LA: Jo, tu hranici, to je trošku obtížné určit. O tom vždycky diskutujeme a sbíráme důkazy a v každém případě si toho dotyčného pozveme, abysme ho viděli. Někdy jim stačí, že je baví vystupovat v té roli opačného pohlaví a že nechtějí operativní změny.

H: A komu to teda stačí?

LA: No těm dotyčným lidem.

H: Aha. Jasně.

LA: Mně jednou přišel do ambulance mladík a už se nikdy nevrátil. S tím, že asi transsexuál nevypadal, že by vystupoval jako ženská, měl baťoh a v té pracovně se mě převlíknul za ženskou. Vytáhl krásný dlouhý vlasy až po zadek, bohatý. Nastrojil se do růžových punčocháčů, balerínek a předvedl mně, jak mu to sluší. Ale když jsem mu vykládala o těch operacích a tak, to se mu nelíbilo a už se nikdy nevrátil.

H: Hm.

LA: No, přišel se pochlubit spíš.

H: Takže to podle vás nebyl transsexuál..

LA: Nebyl, to byl podle všeho transvestit dvojí role. To je ta jedna diagnóza.

H: Takže byste viděla ten rozdíl, že by souvisel hodně s tou touhou po operativní přeměně?

LA: Ano, s tím, že ti praví transsexuálové, oni to svoje tělo nenávidí a dělají všechno proto, aby se to změnilo, aby vypadalo víc jak tělo toho psychického pohlaví, toho opačného.

H: A teď mě jenom napadlo, když vy se specializujete na práci s transsexuálními lidmi, tak kdo se specializuje nebo, na koho by se mohli obrátit ty lidi, kteří jsou spíš teda směrem k tomu transvestitismu.

LA: No. Oni se obrací na sexuology. (ticho)

H: A můžou jim poskytnout nějakou pomoc?

LA: Můžou, to víte, že ano. To se v sexuologických ambulancích dělá.

H: A v čem potom to spočívá? (ticho)

LA: Jako jak to myslíte?

H: Když to není transsexuální pacient...

LA: No, tak mu vysvětlíme, že asi ne. Dáme ty rozdíly. Oni neradi by do sebe nechávali píchat, řezat. Tady toto je jim nepřijemný. A nějak o tu změnu pohlaví nestojí. My jim vysvětlíme, že si můžou dělat, že společnost je tolerantní, že můžou vystupovat jako někdo jiný, ale to jméno a rodný číslo se jim nezmění, můžou si žít svůj život tak, jak jim to vyhovuje. Mně to trošku připomíná ty Almodovarovy filmy. On tam těch translidí má spoustu. On se tím zabývá. A to jsou lidi, který to baví, je vidět, že se radují, že jim je v tom dobře. V tomto způsobu života. Proč ne.

H: Takže vy jim poskytnete takovou jako konzultaci...

LA: Ano, ano. Ano, takovou podporu. My jsme takoví průvodci tím jejich životem, pokud oni o to stojí, pokud chodí. Jim někdy stačí přijít jenom jednou, nechat si to vysvětlit a pak už se nevrátí.

H: Takže k vám jakoby dochází, aniž by byla ta vidina, že budou chtít přeměnu...

LA: Ano..

H: Teď mám takovou otázku pro mě důležitou, jestli pro vás přináší ta práce s transsexuálními pacienty nějaká specifická úskalí, jako na straně pacienta i na straně terapeuta..

LA: No, zcela určitě. Nemusí se nám to povést a oni nemusí být spokojeni v životě. Protože ty korektivní operace, všechny jsou rizikové, jsou to operace a oni somatičtí lékaři je nemají moc rádi. Oni tomu říkají mrzačení zdravého těla.

H: Hm.

LA: A tam ty komplikace můžou vznikat... Že to ani ti lidé nemusí s tou přeměnou být spokojeni, nemusí se jim to líbit, jak vypadají.

H: Hm.

LA: Nemusí se to povést.

H: A jakou byste potom přikládala tomu příčinu? Když ten člověk prostě po operativní přeměně necítí vyšší spokojenost v životě a říká si jako, že neví, jestli to udělal správně...

LA: Tak možná těm osobnostním faktorům. a nebo někdy se v té roli necítí, my tomu říkáme, ale ono to musí být tzv. povedená přeměna, to si musí s tím člověkem sednout, musí být na něm vidět. Po řadě operací člověk rozkvetne a je v životě velice spokojen. Najde si protějšek a vypadá tak dobře v tom novém pohlaví, že by nikdo nehádal, že původně to byl někdo úplně jiný.

H: Hm. To je ten lepší případ, kterých je asi víc... Ale ...

LA: No, když se stane výjimka, tak se snažíme, tak se ten člověk musí léčit psychiatricky, když je tam ta nespokojenost. Ono to zpátky vrátit nejde, je to ireverzibilní, ty operace.

H: A když by se třeba zeptal ten pacient nebo někdo, kde se stala chyba, kdyby ho to takhle napadlo, tak jak byste to viděla...

LA: Co bych viděla...možná přímo v tom pacientovi, že tam někde se něco, nebo my jsme něco přehlídli, že tak tlačil, aby to rychle bylo, že jsme mu vyhověli, že to moc povedený není, že nevypadá nejlíp, není spokojený... Ale vzpomínám si ještě, když to bylo docela těžký, ty přeměny dělat. U nás se dělaly i v 60. letech. Měli jsme jednu male to female a z té byla strašně krásná ženská, jako modelka. Tu všichni obdivovali. Mysleli jsme, jak je pěkný ze škaredýho chlapa udělat krásnou ženskou. Nebo ta jedna, ten původní Honzík a teď nevím, jak se jmenuje, ta dívenka je moc pěkná, sympatická, ona dělala manekýnku, dokonce vystupovala ve Střepinách na Nově. To byl tak povedený pořad o transsexuálech, já jsem si ho stáhla, prostříhala a promítám ho v rámci výuky, aby studenti viděli, jak to vypadá.

H: Hm. Když jsem se ptala na ty úskalí, tak jenom, jestli vidíte nějaký specifický úskalí na straně terapeuta, čím je to pro terapeuta těžký ta práce?

LA: Těžký je to tam oddávkovat ty hormony a naučit toho člověka, aby se zařadil do života v tom opačném pohlaví. Protože někdy ho zavrhnou rodina, ty operace jsou strašně těžký a náročný a když nemá žádnou podporu, kdo ho tím provede, tak to je špatný. My ty rodiče suplovat nemůžeme.

H: Takže je pro vás těžký smířit se s tím, nebo prožívat to spolu s tím pacientem, to nepřijetí třeba toho okolí nebo ...

LA: Jo, tak ono je těžký pomoci pacientovi, aby si někoho, kdo ho přijme a podpoří, našel. Toho, kdo za ním přijde do nemocnice po té operaci, přinese mu tam ty pomeranče, pohladí a řekne, to jsem ráda, že to dobře dopadlo. To my neděláme toto.

H: Hm. Ještě mě napadla taková praktická otázka. Když k vám přijde nějaký pacient nebo pacientka, tak v jakém rodě s nimi mluvíte?

LA: No, mluvíme s ním v rodě, který on si přeje. Máme to poznamenaný v té kartě. A říkáme mu i jménem, který si přeje.

H: A bez ohledu na to, v jaký je fázi nebo jak vypadá...

LA: Bez ohledu. Ono to právě, abychom je nestresovali. Oni se snaží vystupovat v opačném pohlaví a my voláme slečna Nováková a všichni se koukají, co ten chlap jako, co se k tomu hlásí. A když někdo přeje, abychom mu říkaly Dany nebo Robin, no tak voláme do čekárny: „Je tady Robin? Prosim, pojd'te dál“. No, a pokud už vypadají jako to preferovaný pohlaví, tak to už se člověk neplete, to už je jednodušší.

H: Mám ještě otázku. Jaký je váš postoj k současným legislativním předpisům, které souvisí s úřední změnou pohlaví, tady u nás?

LA: To my říkáme, že nám trochu ty nové předpisy, co platí od loňska, od prvního ledna, že nám to zkomplikovaly, protože zrušily naše lokální komise. A teď jsou ty na

ministerstvu. Jezdí tam naše paní primářka a ta to nehodnotí moc jako zodpovědnou práci, protože podle předpisů tam o tom pacientovi nesmí rozhodovat jeho ošetřující lékař. Takže my tady nejradši bysme se všichni sešli a mezi sebou se poradili, jak se bude co operovat, v jakém pořadí. Že ten dotyčný, který tu práci dělá, že toho člověka viděl.

H: Takže předtím mohl být součástí té komise...

LA: Mohl být součástí komise, ano. A už se vědělo, napsal se zápis, napsaly se poznámky. A on si s tím pacientem sedl a vysvětlil mu, jak to bude dělat, jak to bude vypadat, co může čekat, jaký tam jsou úskalí, rizika, co se povede, co se nepovede a tady toto...

H: Hm.

LA: To se nám líbilo víc, když jsme měli ty komise tady. No a náš pan ředitel, který je vedl, ten se uměl moc krásně k těm pacientům chovat, to se mně líbilo.

H: No a jestli máte představu, jak je to třeba v zahraničí, jak je to s tou úřední změnou pohlaví..nějaký model zahraniční...

LA: Já ty zahraniční modely úplně neznám a u nás má celá tato skupina lidí obrovskou výhodu, že hradí pojišťovna ty základní zákroky. V zahraničí si to musí platit a tam to není tak svázáno zákony. Naše zákony by nedovolily, jak byl ten skandál, senzace, že muž je těhotný. To by nebyl muž z našich zákonů, to by byla žena.

H: Hm. A jak vy osobně byste se k tomu stavěla, kdyby byl muž těhotný?

LA: No, že to se nemělo dovolit těmto osobám. Takto změnit pohlaví...to docela dobře nejde. Oni se s tím musí smířit, že prostě vlastní děti mít nebudou. To nařizuje zákon.

H: A jaký je váš osobní postoj teda, že člověk je zákonem vedený k té sterilizaci, aby mohl úředně být uznán tím pohlavím, kterým se cítí být?

LA: Když chce někdo být novým pohlavím, tak by se neměl množit v tom pohlaví původním. To jako s tím bych souhlasila. Oni jsou schopní si i adopce zajistit, pokud mají dobrý... Tadytém female to male dávají přednost ženy, který už mají děti, který se v životě s nějakým chlapem spálili a tihleti transsexuálové jsou k nim hodnější. Jsou tam harmonické svazky.

H: Třeba v Argentině může člověk požádat o úřední změnu pohlaví bez operativních změn těla. Jak vy se k tomu stavíte?

LA: Mně to přijde trochu divný, když má děti jako osoba jednoho pohlaví a vystupuje jako druhý pohlaví. Pokud by to bylo, možná by to řešilo nějaký ty lesbický páry, že by se takhle domluvily, aby to tolik nešlo do očí.

H: Jako, aby byly heterosexuální...

LA: Ano, aby to vypadalo z venčí jako heterosexuální.

H: Takže, kdyby byl u nás takovýhle návrh, že bude možný úředně měnit pohlaví bez ohledu na to, jestli ten člověk podstoupí nějakou léčbu, nemusí třeba ani užívat hormony. Stačí, když by třeba jen žil v té roli, tak co byste na to řekla?

LA: Mně by to nevadilo. Myslím, že řada lidí by to uvítala. Ale určitě by byl proti tomu velký odpor. Jak je odpor proti těm registrovaným partnerstvím homosexuálů a k výchově dětí...

H: Ze strany koho by byl ten odpor...

LA: No, ten odpor... Tak naše společnost je celá taková...velice konzervativní a myslím, že by byl velký odpor ze strany církve.

H: Hm. A medicína by se na to dívala...

LA: Medicína by se na to dívala podle toho, jak je každý zaměřený, v čem vyrostl, jaké má osobní postoje

H: Tak ještě poslední otázka. V rámci té terapie, kdy by mělo už dojít k operativní přeměně? V jaké fázi jste si jistí...

LA: No, tak chirurgové tvrdí, že čím dřív se dělají ty operace, tím lépe dopadnou, lépe se hojí, jsou lepší výsledky. Ale my zastáváme názor, my čekáme, až je uzrálá ta osobnost. Až má ujasněné životní postoje, je trošku v tom životě etablovaná a dělat to potom. Měli jsme i případy, to bylo female to male, velice zodpovědná osoba, která měla syna. protože zákony byly přísné a vypadalo to tak, že by teda o něho mohla přijít, tak čekala, až do jeho plnoletosti, kdy teprve došlo k těm operacím. A jinak byla spokojená, se synem mají výborné vztahy. To se nám líbilo, to jsme hodnotili, to jsme tu dotyčnou osobu velmi psychicky podporovali a i jí oceňovali, že to dokázala.

H: A souvisí to nějak ještě s motivací toho pacienta? Kdy musí prokázat tu motivaci pro to, aby byl doporučen na operativní přeměnu.

LA: No, zcela určitě to s tím souvisí. Aby to vydržel. I když oni spěchají, oni na vás tlačí a nemají rádi, když to odkládáme. Tak musí počkat, když komise nějaký zákrok zamítne. Podmíní to ještě nějakým vyšetřením nebo tím, že si musí najít práci, musí si

najít bydlení. Protože nemůže zůstat jenom tak viset ve vzduchu s takovou závažnou přeměnou, tak ...

H: Takže ještě před tou operací by si měl najít práci a bydlení...

LA: Ano, my bysme chtěli, aby byl sociálně ten člověk ukotvený.

H: No a tu motivaci ještě nějak zkoušíte?

LA: No, on se zkouší tím, že se mu kladou do cesty překážky, že je schopen i přes ně stále trvat na svém, že ho to neodradí.

H: A co může být takovou překážkou?

LA: Takovou překážkou je, že odložíme jednání komise, komise zamítne žádost. A nebo podmíníme, že hormony dáme, až absolvuje vyšetření.

H: Takže jsou to trochu i programový ty zamítnutí od komise...

LA: Ano, přesně. V rámci toho testu, té diagnostické jistoty, abysme si ověřili, že to myslí opravdu vážně, že je to opravdu transsexuál, že toho nebude litovat, že mu neublížíme.

H: Chtěla byste mi něco doporučit nebo dodat k těmhle otázkám, na co bych se třeba konkrétně měla zaměřit? Nebo co vám přijde důležitý, co jsme nezmínily?

LA: Mě už nic nenapadá. Myslim, že už jsme to probrali všechno. No, máme (pozn. vlastní statistický výzkum 85 pacientů/ek po přeměně)...z těch pětaosmdesáti, jak jsme se koukala, tam je zajímavý to, že všichni jsou spokojený, že nikdo toho nelituje. Můžeme se podívat, já tady ty výsledky mám. Ještě nám vyšlo, že v partnerských vztazích žijí víc female to male, že mají víc protějšků, kdyžto male to female jsou víc osamocení

H: Jaký jsou podle vás příčiny toho rozdílu?

LA: Ono je i těžký si pro ty ženský najít si partnera. Protože je spousta chlapů, kteří o ty partnerský vztahy moc nestojí, a možná, pokud o ně stojí, tak dávají přednost jako pravým ženám, který můžou mít děti a tady to.

H: A vzpomínáte si, kolik z těch 85 lidí nemělo heterosexuální orientaci?

LA: (ukazuje na tabulku v počítači) No, to já tam asi nemam.

H: Jestli tam takový byli...

LA: Možná tam byli ti, co měli homosexuální orientaci. Já jsem to myslím nevypisovala.

... Nikdo nám v tom souboru nezemřel. Většinou to byli středoškoláci. A všichni byli spokojený. Když se díváte subjektivní spokojenost, mám tady samý ano. Tady mám jenom dva, že byli ambivalentní.

H: To jsou jenom Vaši pacienti?

LA: To jsou jenom ti, kteří docházeli k nám. To jsou ti tzv. aktivní. Oni musí celoživotně brát hormony, čili chodit celoživotně pro hormony.

č.2 Rozhovor s lékařem (LB)

H: Uved'te, prosím, přibližně, s kolika klienty/kami řešícími svou případnou transsexualitu jste se ve své praxi setkal?

LB: Tak řekněme desítky.

H: A dokážete odhadnout, jestli bylo víc klientů nebo klientek?

LB: No, tak mi tradičně máme víc transsexuálů female to male, než těch opačných, takže podle toho jak to pohlaví charakterizujete. Oni jsou to vlastně klientky v tom finálním pohlaví.

H: Female to male jsou klienti...

LB: Jo, female to male, takže vy chcete to finální. Dobře, takže jsou to klienti, chcete-li.

H: A mohl byste nějak odhadnout, proč více klientů...

LB: Já nevím, já nevím, jestli je to teď ještě platí. Já už jsem dlouho nějakou statistiku neviděl. My jsme vždycky operovali tím, že to je dáno horším postavením žen v těch východoevropských zemích, ale ani tím si nejsem zas až tak úplně jistý. Jisté je jedno, že v tom finálním pohlaví ty transsexuálové female to male se cítí podstatně lépe. Ta úspěšnost té změny pohlaví, po všech stránkách - psychologicky, sociální i zdravotně, bývá podstatně lepší než opak. Ono udělat z chlapa ženskou je nadlidský výkon a podaří-li se to, ona ta změna pohlaví se nikdy nepodaří, že jo, úplně, ale to udělat z mužského ženu se vám nikdy nepovede dokonale, to je vždycky jenom problémové. Protože chlapi jsou narostlí, že jo, a když jim podáváte ženský hormony, tak se z nich nikdy ta ženská nestane. Zatímco ženy, když změní pohlaví, tak pod vlivem těch mužských pohlavních hormonů jsou velmi takový chlapácký, takže se jim v té mužské daří mnohem lépe než těm chlapům. Pro mě je tohle to vysvětlení.

H: A co aspekt té operativní přeměny? Já vím, že u mužů je ten penis většinou ne zcela funkční...

LB: Já osobně transsexuálům female to male neopenis nedoporučuji. Protože nechat si tam našít něco jenom pro ozdobu je podle mě zbytečný luxus a funkční penis jim stejně nikdo neudělá, i když jim to někdy slibuje. Takže já mám pocit, že tohle je...s tím jsou...máte recht, jestli myslíte tohle, jsou s tím komplikace, samozřejmě. No, ono i s neovaginou jsou problémy u těch dam, takže tohle ty radikální výkony já se snažím ty lidi před tím spíš odrazovat než jim to nějak doporučovat. Já jsem pro minimální chirurgické výkony a to ze zcela praktických důvodů a myslím, že to... To je pravda, že ty komplikace těch chirurgických výkonů nikdy nestojej za to, že jo.

H: Tak to se posouváme k otázce, kterou tu mám a je pro mě hodně důležitá. Tak, jestli je ta operace podle Vás až nějaký konečný řešení...

LB: No, není. Tak chirurgický výkon je nezbytný k matriční změně pohlaví. Protože minimálně musíme odstranit nepřislušné pohlavní žlázy, abychom mohli hormonálně léčit a aby ty žlázy byly pryč, protože když máte ženu a necháte jí dělohu a vaječníky, tak se o tu dělohu a vaječníky pak nikdo nestará, protože to je chlap, jestli mně rozumíte.

H: Tím myslíte, že nechodí na pravidelné gynekologické prohlídky...

LB: A jak může chodit, když je mužskej? No, on nebude nikdy mužskej, ale já mluvím o tom, že to je podmínka té definitivní matriční změny pohlaví, rozumíte mně?

H: Hm, tak to je asi tím, že u nás není zatím žádná péče, která by byla specificky určena...

LB: Ale to není o tom, že není žádná péče. Ta změna je nezbytná, abyste mohla matričně změnit pohlaví.

H: Jak se k tomu tedy stavíte, k tomu legislativnímu předpisu? Například třeba Anglie...

LB: No v Anglii to je jinak a potom vám teda chlapi rodí děti a ženský jsou otcové. To já považuju za naprosto nesmyslný a nevím, proč bychom to sledovali. Podívejte, ta změna pohlaví nemusí nikdy dostoupit toho matričního vrcholu a řada lidí zůstane v nějaké mezi-etapě a potom po nich nikdo žádnou chirurgii nechce, ale když už se rozhodnou úplně změnit pohlaví a mít občanku, že jsou muži nebo ženy, no tak pak je ta minimální chirurgie nezbytná, to je pravda. Ale to já myslím, že je medicínskej názor, kde prostě právníci jenom sledujou naše odborné postoje. Podívejte se na postoje mezinárodní společnosti Harryho Benjamina. Já myslím, že v tomhle nejsem nějak úplně mimo. To je otázka toho, co považujete za změnu pohlaví. Jestli vám někdo změní pohlaví jenom proto, že o vás nějaký obvodní psychiatr napíše, že jste mužskej, tak to já považuju za nesmysl. Téhle úpravě já říkám „genderová samoobsluha“. Potom nepotřebujete doktory. Pak se deklarujete, my vám to potvrdíme, že se tak cítíte a sbohem. Nemám důvod o vás pečovat jakkoli. To potom není zdravotnickej problém. Když se tohle uzákoní, rozumím tomu, potom se všechna ta chirurgie odbývá čistě jako libůstka těch lidí prostě, jako kosmetický chirurgie. To lze, když přijmeme tuto úpravu. Já jenom nevidím žádný výhody tý úpravy. Z hlediska mého zdravotnického je to nesmysl. Já přistupuju k tomuhle druhu pacientů jako k lidem, kteří mají poruchu sexuální identifikace, tedy zdravotní problém a já se jim snažím ten zdravotní problém nějakým způsobem pomoci řešit, jo? Takže to není o zákonech, to je o tom, co s nimi dělat. Ale když mi někdo napíše, že jsou zdraví a že se

jenom cítí jako v opačném pohlaví, no pak to není zdravotní problém. Některé země už to snad udělaly. Francie deklaruje, že transsexualita není porucha zdraví. No, tak jestli si to řekneme, já si ulevím od poměrně nepříjemných zdravotnických problémů. To není klientela, s kterou bychom rostli a padali. To je klientela, který se snažíme dlouhodobě pomáhat. V době starých profesorů Benjamina, Hynieho, já nevím, koho, péče o transsexuální osoby považujeme za důležitý výdobytek moderní sexuologie. Protože to nebylo, že? My jsme prosadili, že je to chápáno jako porucha, která vyžaduje chirurgickou, taky hormonální léčbu, že jo. A léčbu, která je hrazena ze zdravotního pojištění. Jakmile z toho uděláte zdraví lidí, tak co jim chcete hradit?

H: A co vy konkrétně můžete nabídnout nebo dokážete zprostředkovat klientovi, který nechce k té finální přeměně operativní dojít? Tak jakou péči od vás může...

LB: No, může dostat třeba hormonální léky. Může dostat změnu jména a příjmení na sexuálně neutrální. To všechno lze ještě udělat bez toho, abyste absolvoval nějakou chirurgii, samozřejmě.

H: A vlastně jako nějaké drobnější operativní zákroky?

LB: Jako co myslíte?

H: No drobnější to není moc. Ale jako třeba odstranění prsou...

LB: To je kosmetická chirurgie, když nepůjde o tu změnu pohlaví a v tom případě si to musí zaplatit. To jako samozřejmě. Ale to je všude na světě, tedy. To jako není nic, co by v Česku bylo nějak jinak.

H: A nějaká psychoterapeutická péče?

LB: Tak já myslím, že celý ten kontakt sám je v podstatě psychoterapeutický.

H: A jaký cíl se sleduje v rámci té psychoterapie?

LB: No, aby se člověk s tou svou poruchou nějak vyrovnal. Tak to je samozřejmě. On se musí nějak najít v té společnosti. Ten problém je, jak se k tomu postaví jeho rodina, jak se k tomu postaví jeho okolí, jak se k tomu postaví jeho pracoviště, jak si zvolí povolání a takové věci.

Tak to jsou věci, který se musí nějak řešit, samozřejmě. A v tom jim snad občas pomůžem.

H: Hm. A pomáháte jim, aby se teda vyrovnali s tou novou rolí...

LB: No samozřejmě, když se s tím chtějí vyrovnat. To není vždycky tak úplně jednoznačné. Řada těch lidí vlastně ani pořádně neví, co chce, takže někdy trvá hezky

dlouho, než se rozhodnou, jestli půjdou dál, nebo jestli...jak se vlastně rozhodnou. To je velmi široké spektrum problémů. Já někdy mám pocit, že se to zejména v masmédiích tak jako zjednodušuje, řekl bych kazuisticky. Někdo něco zažije, něco se mu podaří nebo naopak nepodaří a pak se to zobecní a řekne se: „Podívejte se, to jsou průšvihy, ta chirurgie má tyhle komplikace, podívejte se, jak je to fajn, on nepodstoupil žádnou léčbu a je spokojenej.“ Takže to se nedá takhle zobecnit. To je případ od případu. Opravdu hodně různý.

H: A kdybyste si mohl jenom vzpomenout na nějaký konkrétní případ a říct mi, k čemu jste třeba toho člověka vedl v rámci real life testu...

LB: Nezlobte se, já vám nebudu popisovat jednotlivé případy. To je strašně komplikovaný. Nevim. Nevim, co bych vám popsal. To si promluvte s těma transsexuálama, ať vám řeknou svůj příběh. To by bylo asi nejrozumější.

H: To mám také v plánu...

LB: Jako samozřejmě, že lidí znám řadu, ale co vám o nich mám říkat.

H: Myslela jsem třeba, jestli je jako podporujete v zájmech...

LB: Ale my tady nejsme sociální zařízení. Já je podporuju ve zdravotnických problémech. Já nejsem sociálka, ani nejsem nějaká nevládní organizace, která by se o ně starala, o jejich blaho. Já je můžu jenom provést těma problémama, kterým rozumím a kde jim jsem něco platnej. Já můžu promluvit s jejich příbuznejma, já můžu promluvit s jejich zaměstnavatelem, když je to nezbytné. Musím jim dát nějaký papír pro matriku, když chtějí měnit pohlaví, nebo chtějí měnit jméno a příjmení. To jsou věci, který jim samozřejmě pomáháme řešit, ale tady nejste prostě v instituci, která by je vodila za ruku. My na to nemáme ani lidi, ani čas.

H: A spolupracujete s někým, kdo by ...

LB: Já osobně ne. Já se této problematice nějak specificky nevěnuju. To si promluvte s doktorkou XX nebo možná kolega XX by vám k této věci něco řekl. Protože oni jsou víc specializovaní. Já se tím zabývám jenom zcela okrajově.

H: A jen taková otázka. Když se stane, že nějaký klient po operaci zjistí, že to neřešilo ten jeho problém, že vlastně jako nedojde k vyšší spokojenosti. Tak kde vidíte nějaký možný příčiny?

LB: No, možný příčiny. Největší možná příčina je špatná diagnóza. To znamená, něco se podcenilo. Velmi častou příčinou jsou podceněný psychopatie, komorbidity. Kromě té poruchy identifikace, která je sólo, v podstatě u normálních osob, je ještě porucha osobnosti, někdy velmi těžká nebo je tam psychóza. Nebo je to člověk,

řekněme, sociálně konfliktní, kriminálník, asociál. To jsou věci, který to hodně komplikují. Ta špatná diagnóza, to nás mrzí nejvíc jako doktory, ale to se stává opravdu velmi vzácně. Já si pamatuju to, nepamatuju nikoho, kdo by jako špatně diagnostikován dospěl až k chirurgii. Ale pamatuju si, když chcete kazuistiku, na dvě dámy z nějakýho dětskýho domova, který jsme brali jako partnerky, kde ta jedna se deklarovala jako transsexuál female to male a my jsme s nimi začli pracovat jako s párem a u ní jsme začli připravovat, že teda jako změni to pohlaví a že se bude chovat v tom vztahu jako mužskej. A ona dokonce tenkrát podepsala hormonální léčbu, tak se začla léčit hormonálně a pak najednou jsme s nimi ztratili kontakt. No a když jsme ztratili ten kontakt, tak asi tak za dva, za tři roky mně volá někdo ze zahraničí. Tenkrát to bylo ještě takový vzácný a mužským hlubokým hlasem říká, že by se se mnou chtěl objednat, spojit. Já jsem říkal „Přijed'te“, že jo. No a najednou přijede ženská, s hlubokým mužským hlasem po těch hormonech. A říká mně, že si to nějak rozmyslela tu léčbu, že to bylo spíš naléhání tý partnerky, že vona teda tvrdit, že má opačné, tedy jako že má ten pocit opačného pohlaví, ale že se pak rozešly. A ona teď je vdaná, žije někde v Anglii nebo kde, má dvě nebo tři děti, ale ten hlas jí vadí. A chtěla nějakou radu, co s tím hlasem. Jsem jí odeslal na foniatrii, tam jí snad trochu pomohli. Ale to je důvod, to je důkaz, že když mi jim dáváme podepsat revers, že podstupujou terapii, která může mít jako nevratné dopady, tak je to strašně důležitý, aby si to uvědomili. Takže my se je snažíme spíš od těchto hormonálních a chirurgickejch metod spíš odrazovat, než že bychom, aspoň já osobně se jim to snažím spíš ztížit, než že bych je do toho nějak cpal, protože to si myslím, že si musí každej hodně dobře rozmyslet. No a pak jsou věci, kdy ta změna pohlaví má vyřešit pacientovy problémy. Známa jednoho transsexuála, kterýho já jsem teda neléčil, já bych mu pohlaví neměnil, delikvent, psychopat, kterému někdo změnil pohlaví, no a on je teď ženská. Nedávno jsem byl na psychiatrickým oddělení, kde mně říkali, že už ho tam maj potřetí. On předtím z toho vězení vždycky polykal lžíce, to ty kriminálníci dělaj, tak teď je polyká jako ženská. Spolyká i vidličky. Takže, ona ta změna pohlaví někdy prostě nevyřeší sociální problémy, který ty lidi mají. To je taky potřeba jim zdůrazňovat. Oni někdy mají od toho naprosto nekritická očekávání. Nedávno předělanej transsexuál, kterej si vzpomněl, že bude ženská a vzpomněl si na to v nějakých padesáti pěti letech, ale to byl, je transsexuál. Teď je v ženský roli, oni mu udělali neovaginu chirurgové, no a on si teď pořád chodí stěžovat, že se tam nevejde nikomu ten penis, že ta neovagina je moc malá. Což je asi pravda, ono do mužské pánve vyvrtat nějakou přiměřeně rozměrnou otvor není nějak jednoduchý. Ale ono to může být i dramatičtější. Já pamatuju transsexuála, kterému ta neovagina dokonce perforovala do konečníku, takže je tam rektovaginální píštěl. To je pěkný svinstvo a když to jako potom vidíte, tak je vám těch lidí líto. No, to je právě ten problém. Jakmile se do vás začne někdo z chirurgů vrtat, tak je to vždycky problém. Když se to povede, je to fajn. To máte jako kosmetickou chirurgii. Že vám udělají lifting tváře, dobrý, ale když se vám to podebere, zajizví, no tak máte vystaráno na dlouho. Takže já se tedy své pacientky a pacienty snažím poučovat právě o těch rizicích, aby si jich byli vědomi, aby to nepodceňovali. Mám někdy pocit, že jsou sexuologové, kteří tohle vůbec jako nerespektujou a jdou jim tak nějak na ruku až nekriticky. Chápu to jako

nezvratnej, jednosměrnej proces. Vy jste transsexuál, tak musíte změnit pohlaví a musíte si nechat uříznout támhleto a támhleto. To takhle není, jo? Ono by to mělo bejt vždycky velmi individuální.

H: A v jakém rodě s těmi lidmi mluvíte, když přijdou?

LB: No, když už mají neutrální příjmení, tak v té cílové no.

H: ...To s čím se identifikují...

LB: Jasně. Když ke mně přijde ženská jako vy a bude říkat, že chce bejt chlap, tak jí rozhodně neříkám jako mužským. Na to nejdu. Jsou lidi, který na to jdou, ale mně se to nelíbí. To až pro to něco udělá, až se něco jako začne dít, tak je to jasný.

H: A když jste zmiňoval jenom tu diagnostiku, tak jenom jaký metody nejčastěji používáte?

LB: Vyšetření svoje. Pohovor s nima a samozřejmě psychologický testy.

H: Který to jsou?

LB: To se zeptejte psychologa.

H: Jo, to vy odesíláte klienty vždycky k doktoru XX?

LB: Povinně. Nejméně na dvě psychologický vyšetření.

H: Takže tam je asi kresba postavy...

LB: To určitě... to bych řekl, že určitě. Ono když si pak čtete v těch psychologickéjch análech, tak jako, když dáte psychologovi jenom ty testy a neukážete mu ten objekt, tak oni neuměj rozlišit pohlaví. Nepochopíte představám, že existujou nějaký psychologický testy, který odliší pohlaví. Neexistujou. Já nevim, jestli jste četla tu hezkou knížku, Lippa se jmenuje, myslím, ten autor.

H: Pohlaví, příroda...

LB: Jojo. To je moc hezká kniha. Tam jsou ty psychologický ty problémy docela dobře rozebraný.

H: Jenom ještě otázka, ta mi přijde taky důležitá. Jestli podle vás přináší ta práce s trans klienty nějaká specifická úskalí. A to jak na straně klienta, tak na straně terapeuta.

LB: Co myslíte jako úskalí?

H: Možná už jste to zmínil na straně terapeuta s tou diagnostikou, že se může stát, i když ve výjimečném případě, že ta diagnóza není...

LB: Tak to není nic výjimečného. Splést se může každé, tedy i doktor. Takže to není úskalí. Já nevím, co by bylo úskalí. Já myslím, že zvláštní na tomhle je spíš to, že ti lidé jsou někdy tak hodně motivováni dosáhnout rychlého pokroku, tak to je docela problém je vést k trpělivosti. To je, myslím, ten hlavní problém. Nenaletět tomu člověku na nějaké ukvaltování toho problému. Oni nás musí přesvědčit, že to mají jakž takž vyřešený doma, že to mají nějak vyřešený na pracovišti, že mají jasno o své budoucnosti, profesní například aspoň, společenské. Mají nějakého partnera nebo partnerku a rádi pohovoříme s nimi a tak. Ale to jsou úskalí, bych neřekl úskalí, v tom žádný úskalí moc nevidím, to jsou spíš ty komplikace. No ale to je dáno spíš tou strategií.

H: A jaký komplikace?

LB: No, té léčby. Že má ty hormonální změny, který on nechtěl. Nespokojenost toho pacienta, že? Mužský jsou nespokojený, že jim rostou vousy. Můžete to chlapa rvát antiandrogeny a estrogeny a stejně mu rostou vousy. Když to chce změnit, tak to musí se nechat depilovat někde a to je drahý a oni ty prachy nemají a mají pocit, že byste jim měli ty vousy vykousat jako doktoři, že jste tady od toho. Takže to jsou spíš takový taktický věci.

H: Takže nadměrný očekávání klientů?

LB: To je, myslím, ten hlavní problém. Takovej ten jejich tlak na rychlá řešení.

H: Ještě jak jsme se bavili o tý legislativě, tak já teďka nevím přesně, jak je to momentálně, ale myslím, že v Argentině byl specifickéj model, nebo je, kdy je možný zažádat o úřední změnu pohlaví bez jakýhokoli doložení...

LB: Jo, myslím, že v Austrálii něco takovýho taky vymysleli. Já myslím, že je to pitomost. Mně se to nezdá ani praktický. Já pro to neznám pacienty. Možná tento druh lidí k nám nepříjde, ale já jsem nikoho takovýho neviděl, kdo by chtěl jenom změnu pohlaví. Oni chtěj vždycky trochu vypadat jako to opačný pohlaví a to nejde bez hormonů. A já nebudu psát hormony někomu, kdo je zdravěj a chce se jenom jen tak změnit. U nás to nejde koupit si..., no jde, řada těch lidí si to shání na internetu a načerno se do sebe rve lecos. Když můžou kulturisti do sebe cpát anabolika, tak ono zřejmě u těchhle lidí ten černej trh taky nějak běží, ale my o něm nevíme, že jo.

H: A jak jste to myslel, že je ten člověk zdravěj? Že chce jen hormony a zároveň je zdravěj.

LB: No, to je přece ta myšlenka, že jim nic není, že se jenom deklarují v opačném pohlaví.

H: Že to teda není diagnóza...

LB: Že to není zdravotní problém. Je to jenom problém toho pasu. Tam se dá razítko opačný a je vystaráno.

H: A když to je diagnóza porucha pohlavní identity, tak jaký je rozdíl, že chce ten člověk hormony a chtěl by úřední změnu pohlaví...

LB: Proč by zdravý člověk měl užívat hormony? Mně řekněte.

H: Teď jsme se zamotali...

LB: No, to je ale pravda!

H: Když je to člověk, kterej se identifikuje opravdu s tím jiným pohlavím a chce užívat hormony a nechce mít operaci, ale zároveň by si přál úředně vystupovat v tý roli...

LB: No, nemůže úředně vystupovat. Může zůstat v tom mezikroku. Může mít neutrální jméno a může vystupovat v opačném pohlaví, může. Ale já nikdy neorazítkuju, že je to mužskej, když to má dělohu a vaječníky. To já jako lékař prostě odmítám. To, ať si řeší někdo jinej. Jestli to politikům za to stojí, tak ať si to řešej. Já bych to jako lékař nedovolil. Mně se to vysloveně nelíbí. Mně se to zdá naprosto nesmyslný. To je zdravotnický, profesionální postoj. To neberte jako, že se (jméno lékaře, pozn. HČ) zbláznil. To prostě takhle je. Já jsem lékař, ne nějaký agent nevládní organizace, který bojuje bůhví za co. Já to vidím jako zdravotní problém. A pokud mi někdo řekne, že to není, že se to dá získat na razítku někde v úřadu, tak prosím. To je jasný, to je bez problémů, ale pak nechci slyšet o žádnéjch pacientech. Pak to nebudu ani diagnostikovat. Proč? A když ke mně sem přijde nějaký mužskej, tak si nejdřív musí stáhnout gatě, abych se podíval, jestli náhodou není ženská, ne, když budu doktor. Protože bude mít rodný číslo opačného pohlaví. Zajímavý. To by vznikaly zajímavý, velmi zajímavý problémy při takovéhle právní úpravě, protože...Tak teď už není vojenská služba, to byl vždycky velkej problém, jestli transsexuálové můžou na vojnu nebo nemůžou, homosexuálové, jestli můžou na vojnu. Teď není povinná vojenská služba, tak jedna starost by odpadla. Nevim ještě na co bychom mohli narazit, ale přece pohlaví není volba svobodná toho člověka. To jako opravdu není, to musí mít v tý hlavě nějak naprogramovaný. Může to mít obráceně, ale potom se to musí řešit jako zdravotní problém.

H: A to ještě možná souvisí s tím, teda vy vycházíte z teorie, nebo kdybysme to zařadili do nějakýho diskursu, tak samozřejmě medicínskej, tak vy vycházíte z toho, že genderová, pohlavní identita se utváří v mezimozku v období prenatalního vývoje?

LB: A vy ne?

H: Já to asi ještě nemám ujasněný.

LB: Tak si to ujasněte. Vycházím. Ano, je to programováno před narozením. Naprosto jednoznačně. Je to vědecky dokázaný. Není vědecky dokázaněj opak.

H: Já si jen neumím představit, jak se tohle mohlo zkoumat...

LB: To si najděte. Ontogeneze sexuality. Dokonce morfologický studie rozdílů mezimozkových jader mezi muži a ženami homosexuálů a transsexuálů. Takový výzkumný práce jsou a dají se dohledat.

H: To mi přijde sci-fi trošku, jak se může zkoumat identita, že se to nedá vůbec uchopit jako veličina...

LB: No to se zkoumají ty klinický případy. To není jako, že by se našla identita tím, že změříte nějaký jádro, ale vyšetříte sto transsexuálů a sto heterosexuálních mužů a homosexuálních mužů a pak to porovnáváte a tam vám vyjdou nějaký zákonitosti, to jistě ano.

H: Tak jenom úplně poslední věc. Jestli byste chtěl k tomu, o čem jsme se bavili něco dodat nebo co byste mi třeba doporučil, na co se zaměřit v té mojí diplomové práci.

LB: Já nevím, o čem chcete psát. Transsexualita je strašně širokej pojem. Já nevím, jak to chcete pojmout.

H: Mám tu práci zaměřenou na psychologické aspekty přeměny.

LB: Tak potom si promluvte s těma psychologama, který se tomu věnujou, jestli tam mají, když chcete psychologické aspekty. Protože psychologie je koneckonců samostatná věda, tak...

H: Ale dotýká se toho i vaše práce...

LB: Já nejsem psycholog, já jsem psychiatr a sexuolog.

H: To já vím. Jen pokud jde o ty psychologický aspekty, třeba co prožívají ty klienti, tak to je i u vás...

LB: No, co já vim, co prožívají. Já jen vím, co o tom říkají. Tam se od lidí zas tak moc nedozvíte. Ale ne, já myslím, že nemam nějakou extra poznámku. Já jsem jenom znepokojenej tím posledním vývojem, kterej se chápe jako pokrok. Když rozdíl mezi mužem a ženou bude jenom v tom, že o sobě řeknu, že jsem to a nebo ono. To mně přijde úplně zvrácený. Nerozumím třeba zákonům v Austrálii, kde se zřídilo nějaký třetí pohlaví. V letadlech, když tam nemají ani záchody pro třetí pohlaví. Nevím, k čemu to třetí pohlaví je. Mně je úplně jedno, kdo vedle mě sedí, pohlaví stejně posuzujete podle toho, jak kdo vypadá, že jo. Ale, aby mně teda nějaký chlap s koulema říkal, že je ženská a porodí dítě nebo já nevím, co bude říkat taková ženská. Já takový pacienty znám z lékařský praxe. Dostanete se do situace, kdy přijde mužskej, že jo a vy najednou chcete udělat tělesný vyšetření a ona je to ženská, že jo. Nebo naopak. To se může stát, ale nechtěl bych to legalizovat prostě. Mně se to zdá nesmyslný. I pro ně, protože jim to vytváří takovej falešnej pocit, že to vyřešili a nevyřešili nic. No ale to je každýho věc. Já jenom jako lékař si furt myslím, že je třeba držet ten transsexuální fenomén jako lékařskej problém. Je to pro ty pacienty komfortnější, pro ty lidi. Protože jakmile to dostanete z medicíny, tak je to potom takovej problém, že oni lítají mezi kosmetickýma chirurgama a nějakýma šarlatánama, který do nich cpou nějaký hormony. Nikdo to nedozoruje pořádně. Tak to já myslím, že není jako moc v zájmu těch lidí. Bylo by dobře taky se zeptat těch lidí. Já si pamatuju na jednu transsexuálku, která mně psala rozhořčený dopis, že po ní chtěj, že jí nutěj k chirurgii. Ona furt operovala těma tragickejma výsledkama těch neopenisů a těch neovagin. Tak jsem se jí snažil teda vysvětlit, že nikdo po ní nechce, aby si nechala namontovat neopenis, že to chápu, že se jí do toho nechce a zase na druhý straně nikdo po mně nemůže chtít, abych napsal, že je to mužskej, když to má tu dělohu a vaječníky. Ono je to totiž složitý v tom, že ten člověk vlastně doživotně musí brát nějaký hormony a já vůbec nevím, nikdo neví na světě, jak rizikový by to bylo třeba z hlediska nějakých nádorů na vaječnících. A je fakt, že když necháte ženský vaječníky, dáváte jim mužský hormony, tak ten účinek těch hormonů je daleko slabší. Ona si sama vyrábí v podstatě estrogen, čili antihormon, takže mně to nepřijde praktický. A u těch mužskejch je to stejný, oni mají vydatnej zdroj vlastního testosteronu a vy do nich potom perete antiandrogeny a estrogeny a snažíte se je feminizovat. Na to je ten minimální chirurgický přístup dobrej. A potom na to, že on není schopnej se rozmnožovat v té cílové roli. Protože to je docela nesmysl, aby žena plodila muže, rodila děti...jako muž, tak to myslím.

H: Ten minimální chirurgický zákrok je tedy, že se odstraní reprodukční orgány...

LB: No, odstraní se jim gonády. Mužskejm většinou trvají na odstranění penisu.

H: Takže žena, která je female to male, může prodělat odstranění dělohy a vaječníků, ale pochva se jí nechá...

LB: Pochva se může odstranit a může se i nechat.

H: A bude mít úředně změněné pohlaví...

LB: To jo. Když nemá dělohu a vaječníky, tak samozřejmě.

H: Ale muž ve směru male to female, tak mu nemůže zůstat penis...

LB: Může, to je jenom na jeho dohodě s tím chirurgem. To je tak pracná chirurgie, když se musí rozebrat penis a udělat z toho něco, to je... Do toho se žádný chirurg s nadšením nevrhne, takže když se rozhodne tam ten penis nechat, tak proč ne.

H: Takže může mít funkční penis a nebude mít varlata a může být úředně uznán...

LB: To jo, ten penis nám tak nevadí. My naopak jsme rádi, když ten transsexuál female to male pod hormonálním vlivem hypertrofuje klitoris a má tam něco jako takovej minipenis. Takže to určitě není nic proti ničemu.

H: To jenom potom mi přijde zajímavý vzhledem k tomu, co jste říkal předtím. Když přijde takovejhle transsexuál do ordinace k lékaři, tak stejně to v tom lékaři vyvolá otázku, když ho potom tělesně vyšetřuje a vidí u té ženy ten penis, protože dovnitř jí nevidí...

LB: No, tak to už většinou tušíme, vo co jde, takže to není takový překvapení. Ale to je otázka spíš jinejch diagnóz. Vlastně to tělesný vyšetření těchhle lidí zrovna...to jsem asi zvolil blbej průměr. To jsou jiný věci, to jsou spíš fetišisti a takovýhle.

H: Já jen, že bych pak neviděla rozdíl v tom, jestli ten člověk má vnitřní, reprodukční orgány nebo ne...

LB: Proč v tom nevidíte rozdíl? To je rozdíl zásadní, jestli má nebo nemá gonády. To není jenom o reprodukci, ty gonády jsou hlavním zdrojem pohlavních steroidů.

H: V tom, co my vidíme jako vnější pohlaví, tak v tom už takový markantní rozdíl není...

LB: No tak u mužů je to rozdíl dost podstatnej, jestli má gonády nebo nemá. Tak je to na první pohled vidět, že nemáte šourek. Takže to je pak velkej rozdíl. No ne, to je spíš taková kosmetika. Takže takhle já to vidím, když vám šlo, co já k tomu...

H: Moc děkuju za rozhovor.

č.3 Rozhovor s psychologem (P)

H: Uved'te, prosím, přibližně, s kolika klienty/kami řešícími svou případnou transsexualitu jste se ve své praxi setkal?

P: Pokud by to měli být jenom mí klienti, tak to bude několik desítek, jinak to bude určitě víc než sto lidí, s kterými jsem měl kontakt.

H: A bylo více klientů nebo klientek?

P: Víc bylo případů spíš asi FtM, ale nemůžu to takhle úplně říct, protože ty skupiny chodí s jinýma věcma. Na začátku procesu přeměny, při hledání té identity chodí spíš ty FtM - já budu říkat kluci a holky, podle toho, jak se cítí - takže ty kluci, a ty holky chodí spíš po té přeměně, že mají potíže. Jako: „Nemám prsa, lidi mě nerozpoznávají tak, jak potřebuju“. A třeba mi chodila jedna slečna takhle na terapii, aby měla ode mě podklad k žádosti ke komisi, aby jí proplatili silikonový implantáty, nebo prostě kvůli tomu neprocházení hodně často chodí.

H: Takže chodí spíš po operativní přeměně?

P: Ke mně jo, ale já to příkládám tomu, že není spolupráce se sexuologama, který nemají zájem posílat klienty, který tu terapii by skoro všichni potřebovali nebo asi i uvítali.

H: Přibližte, prosím, z jakých teoretických předpokladů týkajících se transsexuality (transgenderu) ve své odborné činnosti vycházíte.

P: Pro mě je to hodně obecná otázka, každopádně považuju transsexualitu nebo transgender věci za vrozený a osobně je mám i za biologicky podmíněný a já teda transsexualitu osobně řadím pod intersexualitu. Považuju jí za součást intersexuality, přestože to nelze vědecky vždy prokázat, tak moje teorie je spojená s dalšíma věcma, kterýma se zabývám a to je například chimérismus a ztracený dvojčata. Protože jsou to témata, o kterých se nikdy moc nemluvalo, nebylo to známý a je to dost vědecky nový, tak na to nejsou žádný výzkumy, ale mám důvod se domnívat, že aspoň část trans lidí vznikla tak, že původně by to, stejně tak jako u intersexuality, která je tak prokázaná, měli bejt původně třeba dva lidi opačného pohlaví. Neříkám, že je to tak všude, ale mám za to, že ty mozkový centra, který jsou nějak formovaný, že to je součást té matérie, která nese nějaký, prostě formovanej mozek řekněme jakoby víc mužskej, i když to tělo je ženský. Na to se dělaly nějaký výzkumy v Japonsku, bylo to spíš biochemicky prokazovaný, ale bohužel se to dalo dělat jen na lidech, který už nebyli na živu, takže v podstatě nejsou na to podklady.

H: A tohle souvisí s teorií mezimozku a vývoje genderový identity?

P: Souvisí to s tou teorií, která je jmenovaná v Transsexualitě, tý knížce od Fífkový a kolektivu, s tím, že se formují mozkový centra v hypothalamu. Ale nejsem si úplně jistý, že je to, respektive nevěřím tomu, že to souvisí pouze s jakousi hormonální bouří a už jenom proto, že jsem potkal dvojčata, který měli stejný tělo, byli jednovaječný, ale jeden z nich byl trans a druhý nebyl trans. Potkal jsem jich víc, nebyl to jeden pár. Takže to si nemyslím, že je to takhle jednoduchý. Tím spíš, že u těch dvojčat může jít o to, že tam bylo původně víc oplodněných vajíček nebo prostě, že se to narejhovalo, že by třeba původně měli být trojčata. Ale prostě, že ty zygoty mohly splynout a vytvořit právě člověka, kterej vlastně má tu dispozici takovou.

H: Takže vnímáte transgender člověka jako někoho, v kom se mísí předpoklady mužský i ženský?

P: Ano, já to tak vnímám, určitě.

H: Jak byste stručně v bodech popsal průběh diagnostického procesu při zvažování transsexuality?

P: Tak samozřejmě zásadní je nějaký rozhovor o životě, kterej ten člověk vedl a hledání toho, jak se mu dařilo, v kterých rolích. Mám to hodně takový svobodný v tom, že nevidím důvod prokazovat něco, pokud ten člověk se rozhodne žít v jakýkoli roli. Já jsem hodně ovlivněnej tou intersexualitou, protože tam je to hodně markantní, ale u tý transsexuality nebo prostě transgenderu, lidi, který nechtějí žít ani v jedné roli, já nerozumím tomu, proč dělat nějaký striktní opatření, když jsem prostě za nějakýho protektorátu, že chlapi musejí na vojnu, tak musíme oddělit jednu skupinu od tý druhý. Ale když teda dělám tu diagnostiku, nebo když hledáme s tím klientem, tak se zaměřuju opravdu na to, jak sám sebe prožívá a jak se srovnává s okolím, který modely jsou mu blízky, s kým se identifikuje v literatuře a tak dál. To je takový úplně to zásadní, ale samozřejmě je to komplikovaný, protože často ty lidi to museli vytěsnit, aby přežili. Někdy je to proces na dlouho s tím, že opravdu to jsou teda věci jako, když byste si měli úplně svobodně vybrat v obchodě oblečení nebo doplňky nebo způsob péče o tvář, bylo by to radši holení nebo malování nebo ani jedno? V podstatě ta moje práce je spíš najít, jakoukoli polohu v tom genderovém spektru, kde tomu člověku bude dobře, ať už dělá cokoli, v podstatě najít si svojí roli. Být třeba feminní chlap v ženským těle a může tak fungovat jenom v soukromý sféře, je to úplně jedno.

H: Uveďte prosím na základě vlastních odborných zkušeností, jaké body diagnostického procesu považujete za stěžejní a proč.

P: Pokud mám udělat nějakou diagnózu, jako, že mám vyřknout: „Tady ten člověk se mi jeví jako F64.0“, tak vycházím z toho, co se dozvím, k jakým povoláním ten člověk tíhne, jaký má rolový očekávání sebe, ke komu se chce vztahovat, v jaký roli včetně sexu, jaký chce mít povolání, jaký má koníčky, v čem jemu se daří dobře plus já dělám

diagnostiku lidský postavy, takže identifikační postavu s tím, že ale dělám vždycky zpětnou vazbu, protože ono je to někdy hodně matoucí.

H: Můžete mi k tomuhle říct víc? To mě zajímá.

P: Tak ta lidská postava, tak se samozřejmě považuje ta první postava za tu identifikační. Ne vždycky tomu tak je. Moje zkušenost je u biologických žen bez ohledu na to, jestli se cítí dobře v té roli, častěji se prostě kreslí muž, i když je to žena, která se identifikuje jako žena. Takže já jsem na tohle hodně opatrný, každopádně hodně se ukazuje, že ta první postava opravdu odpovídá tomu, jak je ten člověk nastavený uvnitř bez ohledu na to, co má. Já jsem jednou dělal se zahraniční adeptkou na přeměnu diagnostiku a bylo tam hodně vidět i to, jak ta kultura její byla zaměřená na to, co je navenek, jak se musí projevit. A bylo tam striktní prostě, když máš mužský tělo, tak..., měla propracovanou mužskou postavu, přestože identifikace byla s tou ženskou a ta byla taková jako s prázdnými očima a tak dál. Jo a ona prostě měla opravdu tu osobu mužskou vypracovanou perfektně, takže já se vždycky vyptávám, kdo to je, co dělá, dělám z toho nějaký další širší kontext. Třeba, proč ten člověk nemá nohy, nedávno jsem tady měl takovou hodně náročnou složitou osobnost a tam to bylo docela logický v souvislosti „nemám mámu, tátu, už jsou všichni po smrti, vlastně jsem úplně sama“ jako vykořeněnost a tak dál. A přesto, že se cítí jako ženská a chová se naprosto v souladu, tak ta první postava byla mužská, ale když jsme pak, řekl jsem: „Tak dobře, nakreslete teď osobu opačného pohlaví“, tak jí udělala perfektní a říkám jako: „Co dělá“ a tak a ona: „No, je našťvaná“. Říkám: „Proč je našťvaná?“. „No, protože já, když se kouknu ráno do zrcadla a vidím se, tak jsem prostě našťvaná, tak to jsem přesně já“. Že vlastně bylo vidět, že identifikace je jasná, přesto, že je to až ta druhá.

H: A když jste mluvil o tom, že se ptáte, jaký by chtěli dělat povolání, jaký mají koníčky, takže vycházíte z nějakých genderových stereotypů?

P: Spíš se ptám na to v souvislosti s nějakými principama, protože to není o tom, co mají ženy dělat, co mají muži dělat, ale spíš ženskéj princip vnímám bez ohledu na pohlaví jako to, co je spíš receptivní, pečující, otevřený a tak dál a mužskej princip jako to, co je aktivní, lineární, odstředivý a tak dál. Jako spíš to, co je jin a jang popisovaný.

H: A když to tedy nesouvisí s pohlavím a souvisí to s nějakým principem psychickým, nějakým nasměrováním, tak jak to potom ovlivňuje teda uvažování o té diagnóze?

P: Samozřejmě každá kultura má nějaký vzory nebo něco, co se projevuje spíš u jednoho nebo u druhého pohlaví. Tam je úplně jedno, jestli v té kultuře se to nějak dělá a jestli je to to mužský nebo ženský, ale pro mě je důležitý, k čemu ten člověk tíhne a jestliže jeho koncept ženství bude to, že klidně může šermovat, jako že jsem měl jednu holku, která dělala historický šerm v tom brnění a tak dál, tak já s tím

nemám problém, ale samozřejmě mě to dokresluje ten obrázek, když je to úplně jasný. Akorát, když je tam třeba nějaká další diagnóza třeba, která by mohla komplikovat proměnu, tak pokud jí dělám diferenciální diagnostiku pro někoho a ta osoba řekne, cejtí se jako žena a řekne: „Já ráda šiju“, tak mě to pomáhá k tomu, že si řeknu „dobře jako jo, tady častěji šijou ženský“, i když já osobně jako chlap šiju, pletu, háčkuju a nemám s tím problém, tak ale spíš si dělám mapu toho, co to ženství obnáší pro toho klienta, co pro něj obnáší mužství a kde on se nachází. Jako bez ohledu na to, abych já tam vnucoval, že prostě pokud ten klient běhá a čte, tak prostě nemá žádnou genderovou preferenci, protože prostě dělá... Jako se stalo u Hajnový - komise a podobně, že prostě kluci musí dělat ty drsný sporty a pít pivo a tak dál, tak to skutečně není, jak bych to vnímal.

H: Přibližte, prosím, možnosti terapie - léčba, psychoterapie a tak dál, kterou trans lidem poskytujete nebo doporučujete.

P: Je to hodně široká oblast, protože terapie transsexuality mně přijde jako nesmysl. Dá se dělat terapie pro toho člověka a to léčit opravdu to bio-psycho-socio-spirituální, vlastně všechny ty úrovně a teď je na to které různý odborník, koho on si najde. Já jako ne-doktor nemůžu dělat to, že napíšu hormony, umožním přeměnu těla tak, aby se podobalo tomu pohlaví, který chce, ale určitě může s tím člověkem řešit tu roli, jak se v ní uplatňovat, jak by měla vypadat jeho role, v čem on se vidí dobře, jak to udělat s okolím a v podstatě dávat takovou tu podporu, že se může projevit autenticky, ať už bude zapadat do těch modelů, jak bude nebo nebude. Prostě, že může, řekněme, prožívat se jako žena a klidně si může opravovat auta. Zase jsem měl jednu klientu, která měla mužský zájmy, ale vlastně, proč by se nemohla prožívat a chovat jako žena a žít v té roli. Takže je to hodně o hledání nějakýho sebevědomí, sebeúcty, autonomie, posilování kompetencí, ustát nepřijetí z okolí nebo jinak si vykládat postoje okolí. Zase znám jednu holku, která vypadá super a má prostě nějaký fyzický atributy, který ona si myslí, že jsou nápadný, že podle nich všichni poznají, že prostě je trans. Suprová, krásnej hlas, všechno a jako je to o tom, pomoci jí změnit úhel pohledu na to, že možná že je zaujala úplně něčím jiným, než se teda trýznit těma traumatickejšma scénářema „Zase mě odhalili“. A už to tam promítat a vyvolávat vlastně nepřijetí tím svým postojem spíš než, že by tam něco bylo.

H: A kdy je podle Vás vhodná operativní přeměna?

P: Já bych řekl, že ve chvíli, kdy ten člověk ví, jak chce fungovat a řekněme pár měsíců si zkusil, že je to ono. Nemusí to bejt rok nebo dva, tak jak se to striktně dodržovalo. Je to hodně individuální. Záleží opravdu na kontextu, na intelektu, na tom, jak je ten člověk v té společnosti zakořeněnej, jak funguje, v jakých rolích. Vlastně pro mě je tam jediný kritérium. Ten člověk musí vědět, že tohleto chce a chvíličku to ukázat, že tak funguje. Prostě, že to nebude chtít vracet zpátky. Jsou takový lidi. Já jsem nevěřil tomu, že někoho takovýho potkám, no, ale potkal jsem ho, protože mi byl poslán doktorem jedním - sexuologem, takže nemám na to nějaký recept.

H: Jaké terapeutické postupy považujete na základě vlastních odborných zkušeností za nejúspěšnější, nejdůležitější a proč?

P: Totálně sebezpřijetí. To, co jsem dostal je pro mě v pořádku a udělám z toho to nejlepší, co je v mé moci. Včetně toho, že si najdu společenství, kde se budu moct projevovat přirozeně, i kdyby bylo omezený a byl by to jedinej člověk na světě. Ale opravdu říct „ano“ tomu, co mám. Protože z toho pak se dá vycházet, když s tím budu bojovat, tak nikdy nemůžu uspět, dokud nepřijde smrt, pořád budu v boji, takže to je takový, na čem já stavím.

H: Přináší podle Vás práce s trans klienty/tkami nějaká specifická úskalí? Pokud ano, uveďte, prosím, příklad.

P: Ona ta skupina není jedna. Jsou opravdu minimálně dvě skupiny a to jsou ty kluci a holky, který maj společnýho akorát to, že potřebujou přijít k sexuologovi a vytřískat z něj hormony a operace a tak dále. Takže je to hodně různý, co vlastně ty lidi potřebujou. Teď jsem se v té otázce ztratil. Můžete podstatu otázky ještě jednou?

H: Jako jestli jsou nějaký specifický úskalí při té samotné práci s trans klienty? Nemusí to být jen na straně klientů, ale i na straně terapeuta.

P: Na straně terapeutů samozřejmě je tam spousta potíží. Já moc nemám rád posílat k anonymním terapeutům. To je to, že málokterej terapeut je schopen respektovat a následovat vnitřní nastavení a ten gender v řeči. Že přijde člověk, kterej nějak vypadá a když prostě vypadá jako obrovskej chlap a tak dál, má hlubokej a hlas a mluví o sobě v ženským rodě, že ty lidi s tím mají problém. To je jedna z věcí, která totálně naruší sebedůvěru a důvěru. Prostě ta důvěra tam nemůže nikdy vzniknout. Takže to je jedna z věcí a pak už je tam, záleží na fázi, v který ten člověk přijde, ale určitě takový to „mám negativní zkušenost s lidma“ a je tam mnohem víc bariér někdy. U těch kluků je to často větší ustrašenost, takový to, co mívá ženská výchova bohužel často, to potlačování tý přirozenosti a toho aktivního projevu. Že ty kluci bejvaj opravdu, když to řeknu debilně, žensky nesebevědomý, podrobivý a tak dál. A u těch holek mně někdy přijde, že maj zdůrazněný mužskou výchovou takový to jako prosadit se, ale bohužel s tím ženstvím se to ne vždycky šťastně spojí, takže je to pak náročný, vzdor ještě jejich řekněme vztahovačnosti a tak dál, se prokousat k tomu, co skutečně potřebujou. Je tam hodně obran.

H: A kdybyste se podíval obecně na proces péče o trans klienta, nebo tý práce, tak jestli jsou tam taky nějaký úskalí, na který by měl terapeut, doktor, kdokoli brát zřetel nebo důležitý věci, který by měl reflektovat?

P: Mě teda teďka napadla věc, na kterou se možná vůbec neptáte, ale je to i svoboda rozhodovat o svém vlastním těle a o tom, jestli já ukončím svojí plodnost jenom proto,

abych splnil požadavek na to, že smím být v roli, kterou jsem si vybral. Protože člověk se nějak narodí a nikomu jinému neřeknou: „Musíme vám uříznout ucho, abyste vypadal podle našeho vzoru“. To je jedna z věcí, který jsou výrazný.

H: Takže to by bylo na straně terapeuta i klienta?

P: To je na straně lékařů, protože lékaři si udělali na základě svých poznatků komise a ty komise maj předpisy a ty předpisy jsou hlídaný atd. A ty klienti jsou násilím tlačeni do toho, že musej všechny ty požadavky splnit, aby byli ty pravý, který se vejdu do tý kategorie a tím pádem jim mohlo být pomozeno. Je to trošku lepší než to bejvalo, co vím v historii, nicméně kluci, který se rozhodli třeba nechat si vaječníky, tak museli dlouho bojovat a vim třeba o jednom, kterýho jsem potkal osobně a žije v mužský roli, přesto má ženský doklady, protože prostě chce mít dělohu a nechce si nechat odstranit vaječníky, protože zjistil, že s nima funguje úplně normálně. A takovýto strašení rakovinou mně přijde úplně jako nesmyslný a neopodstatněný, stejně jako hrozby různěma osteoporózama. Jsou to prostě většinou nepodložený věci a zastrašování klientů. Takže ta neúcta k těm lidem se objevuje, ať je to po operacích, před operacema, při vyšetřování. Jako to je masivní téma, který se ale hodně týká ale zdravotnickýho personálu a zařízení obecně.

H: Jaký je váš postoj k současným českým legislativním požadavkům souvisejícím s úřední změnou pohlaví?

P: Ono by se to dalo asi spláchnout tak, že pokud k intersexualitě se přistupuje tak, že se dá říct „Dobře, tady došlo k omylu při určení, protože to nebylo možný“. Stejně tak u trans by se mohlo postupovat naprosto obdobně. Prostě ten člověk, pokud řekne, já se cítím jako muž nebo jako žena, tak mu spíš pomáhat, než mu dávat ultimáta, co všechno musí splnit a prokázat. Může se k tomu zase navlíknout jako to, co když přijde blázen, kterej má jenom schizofrenii a tak dál, ale od toho jsou tady zase normální psychologický vyšetření, který, když by ten člověk absolvoval v pořádku, tak by měl mít možnost si prostě vybrat, jak chce žít, co si nechá na těle, jestli bude brát hormony nebo prostě, co udělá s tím tělem. Takže ta legislativa.. Ona samozřejmě vychází z toho, když doktor něco dělá, musí k tomu mít opodstatnění v podobě splnění prostě kritérií diagnostických a manuál MKN-10, aby mohl pomáhat a aby nepoškodil tu profesi, že jo. Takže ono je to tam jako, jeden je rukojmí druhýho a vždycky se to prostě ta hierarchie, to, co je nahoře, tak jde prostě směrem dolů a padá to na všechny. Každopádně ta nesvoboda, co se týče vlastně i předsudků, když se lidi vezmou, jeden z nich změní pohlaví, tak se předtím musí rozvést, tak to souvisí i se zákonama, který říkaj: vzít si může jenom žena muže, registrovat zase se může pouze žena se ženou nebo muž s mužem, nemůžou se registrovat lidi takzvaně opačného pohlaví, pohlaví, který nejsou stejný. Intersexuálové si zřejmě nejdřív musej vybrat a pak se musí falešně identifikovat s něčím a pak, pokud by někdy našli vztah, když jsou tak zmrzačený, tak by se museli buďto registrovat nebo...Jako je to složitý, ale

samozřejmě lidi potřebují transparentní svět a jednodušeji, bipolární, aby se dokázalo podle toho škatulkovat a pasovat ty lidi do těch front, kam je potřebujeme.

H: Jaký je Váš názor na jiné právní pojetí přeměny pohlaví v zahraničí? Například Velká Británie, Argentina a další.

P: Já si myslím, že není moc lepších systémů než, který máme u nás. Když jsem se zabýval tím, jak se to řeší v Asii, jak v Americe, tak my jsme jedna z mála šťastných zemí, kde se lidi, když nemají peníze, protože ještě nezačali ani pracovat, tak mají šanci dostat péči, kterou potřebují. Je to teda něco za něco, je to za tu cenu, že se musejí kolikrát potlačit, pokud to dělají, třeba tu přeměnu absolvují v Brně, tak se musejí opravdu i ponížít k tomu, že se nechají fotit nahý atd. Ale je to pořád jedna z nejlepších věcí. Samozřejmě Holandsko, to asi vědí všichni, co se zabývají queer problematikou, tak tam to funguje asi o něco líp. Tak tam je ta liberalita i v těch sňatcích, takže tam je spousta věcí usnadněná tím, že člověk může fungovat i třeba v rámci manželství v různých rolích a tak, ale přesně nevím, jak ten systém je nastavený legislativně teďka. Rozhodně ta svoboda je tam největší, jako genderového projevu - muž s mužem, žena se ženou. Člověk, který je někde mezi s kýmkoli, s kým chce. Prostě je to volnější a svobodnější. Možná jako v San Franciscu v tom praktickém životě, v rámci Ameriky. Nicméně když srovnám třeba Ameriku, tak ty lidi, co jsem se dozvěděl, jak postupovali, když se chtěli změnit, tak všechno si musí člověk uhradit sám, hormony si kupují na internetu. Nezdá se mi to vůbec nic úžasnýho a ta svoboda tam rozhodně není taková. Je tam mnoho států, ale hlavně USA - žádná výhra to rozhodně není. Kamarád, který měl za sebou změny už a odstěhoval se tam, tak potřeboval nějak změnit doklady, protože měl zelenou kartu na ženský jméno a chtěl to na mužský a musel jezdit prostě asi po třech státech a posílali ho po různých institutech, než se domohl těch změn, takže není to tam vůbec žádná výhra. Co se týče třeba Německa, tak co jsem četl, že museli kluci kvůli operacím genitálií chodit k soudu, kde jim povolili jako, že můžou změnit pohlaví, ale v některých regionech platilo, že museli mít za sebou i faloplastiky v některých ne. Nebo takovýchle věcí, který u nás se naštěstí nevyžadují, protože zase nutit člověka, aby si rozřezal tělo, aby měl náhražku, která je spíš vizuální než funkční, nějakých genitálií, který člověk dostal, tak taky se mi to nezdálo úplně úžasný.

H: A jak byste viděl ten ideální systém související s přeměnou, který by mohl být i u nás?

P: Tak rozhodně by mělo být dost kvalitních sexuologů, aby nestáli ty lidi fronty a nemuseli se obtížně dovolávat kamkoli pomoci. Měla by určitě fungovat psychologická pomoc na víc místech. Měla by být i součástí třeba nějaký kliniky, kde by se tím zabývali. Ta spolupráce by asi vypadala úplně jinak než, že je to považovaný spíš za nějaký rivalizování, než cokoli jinýho a ten klient se tam někde ztrácí, protože každý chce nahonit co nejvíc bodů. Sexuolog dělá zároveň terapeuta, přestože nesmí a kasíruje ty pětistovky po těch deseti minutách, protože nemá víc času, to mi přijde dost

nešťastný... Takže bylo by tam víc času, byla by tam hodina na každého klienta a ten klient by se mohl objednávat tak, že by se do čtrnácti dnů, do měsíce skutečně dostal k tomu odborníkovi. Proces diagnostiky by taky určitě měl vypadat trochu jinak než jak na té Moravě. To, co dělá doktorka XX mně přijde v pohodě, protože tam ten proces je docela fajn. Ptá se ho, co potřebuje, nějak se na tom pracuje. Zjišťuje se, jak funguje ve společnosti, pak se udělá psycho vyšetření. Psycho vyšetření bych asi rozebral. Nerozumím tomu, proč by se měla vyšetřovat intelektová kapacita žadatelů, je to nesmysl. Je stejně tak nesmyslný zjišťovat heterosexuální vývoj muže či ženy u člověka, kterej se s tím neidentifikuje a zjišťovat, jestli se mu topoří penis, když je se svojí přítelkyní, kterou nemá, nebo jak moc vlhne, když to tělo nesnáší. To mně přijde úplně špatně. Rozhodně je v pořádku vyšetřovat neuroticismus a nějaký prostě osobnostní předpoklady. Ten proces přeměny je dost složitý a zvládnání náporu okolí a prostě těch negativních reakcí, to je určitě nutný. Ale zrovna tam, když by se něco takového zjistilo, tak... Poruchy osobnosti, že jo, hraničáři třeba, to jsou lidi, který jsou prostě traumatizovaný a jako dát jim ultimátum, dokud se nedáš do pořádku, tak my ti nevyhovíme, je hrozný zlo podle mě. A mám takový klienty a ty lidi opravdu, místo, aby jim někdo pomohl, tak mají delší frontu, kde musí bojovat a ty sebevražedný pokusy jsou jenom logickým vyústěním toho, co se děje. Takže v tom ideálním systému by snad kromě nějakých psychóz neměla bejt překážkou ani porucha osobnosti nebo nějaká, nevím, mentální kapacita, která je .. To, že má IQ 80, nevidím důvod, aby ten člověk nemohl fungovat v jiný roli, když je v tom šťastnej. I kdyby se měl jenom převlíkat a nemusel mít operace a dostat doklady, pokud už by je měl, byl by svéprávněj, tak aby byly na ten vnitřní gender spíš než na to, co má mezi nohama. U vozíčkářů taky nikdo neřeší, jestli mají genitálie jaký a vlastně je to taky postižení. Nevím, já to vnímám jako sociální postižení tyhle věci, respektive handicap. Protože to postižení dělají ty lidi zpětně.

H: A ještě co se týče legislativy - ideální podoba u nás?

P: Ideální legislativa by určitě měla řešit to, že se nemusí čekat do šestnácti let s hormonální léčbou a nemusely by se dělat pak ilegální kroky, který se u šťastných případů staly, aby mohl dotyčný, když velice brzo ví, kým je, zabránit působení hormonů pohlaví, ve kterým nechce fungovat. Takže bych rozhodně nestanovoval žádnou nejnižší hranici, kdy se může zahájit léčba. Stejně tak si nemyslím, že je nutný čekat do osmnácti let, nedejbože do dvaceti jedna, jak to navrhovaly jistý osoby a málem podsunuly do zákona, na operace. Myslím si, že operace rozhodně, pokud vyrostou prsa, přes jakoukoli péči, tak proč by se nemohly upravit včas, dokud se nebudou ještě zvětšovat až do těch osmnácti. Rozumím tomu, že pokud by se musela ukončovat plodnost, tak v osmnácti nejdřív, ale ukončování plodnosti mi zase přijde jako požadavek, taková arogance a zvěle, protože málokdo by, řekněme, když vezmu kluka, kterej by si udělal dítě v ženský roli, když by se cejtil jako muž, to si myslím, že v dnešní době už sotva budou a i kdyby chtěli, tak nevím, proč bránit někomu počít dítě, pokud mu to jeho fyzická kapacita dovoluje a jeho životní styl mu to dovoluje. Takže by tam nebyly hranice věkových a nebyly by tam požadavky v podstatě na

mutilaci těch fyzických...mutilace jako poškození. Takže ten člověk by sám mohl říct, do jaký míry chce modifikovat svoje tělo. Protože kluci si můžou nechat prsa, holky si můžou nechat penis a můžou si nechat prostě, varlata ne, ale ten zbytek, a nikomu to nepřekáží. Nerozumím teda tomu, proč odstraňovat skutečně jenom jako vaječníky a varlata jako nezbytnou podmínku toho, aby ten člověk měl doklady v pořádku.

H: Takže byste úřední změnu pohlaví povolil bez tý nutnosti sterilizace?

P: Dovolil bych jí v případech, kdy by to bylo opodstatněný. Kdyby ten člověk skutečně žil v tý roli, kterou by chtěl bez ohledu na to, jak by vypadal. A samozřejmě to, jak to hradí pojišťovna, bych jedinečně podpořil, protože prostě, když si někdo zničí zdraví kouřením a obžerstvím a tak dál, tak taky má zdravotní péči, tak nevidím důvod, proč tohleto by nebylo.

H: Pak mě napadla ještě otázka. Když nějaký člověk po operaci a po přeměně dojde k tomu, že to nebylo úplně to správný, tak kde vidíte možný příčiny?

P: Konkrétně, když se vrátím k tomu případu, s kterým jsem se setkal osobně. Tak tam šlo o to, že diagnóza byla řešená strašně dlouho, bylo tam pět let nejistoty a ten člověk sám úplně nevěděl a necejtíl se úplně dobře ani v jedný variantě. To je známkou toho, že není nutný ho tlačít někam, k nějakým operacím. A kdyby právě tohle nebylo nutný, tak on si může zkusit roli jakoukoliv, může v ní fungovat a zjistit, že to není ono. To, jestli by si nechal různě to tělo rozřezat, to už je jeho riziko, ale nic by ho do toho netlačilo, ten systém. Že by si to osahal bezpečně. Ale možná, že je to i o tom.

H: Takže chybná indikace?

P: Určitě tam ta diagnostika nebyla v pořádku. Takhle. Když se vrátím k tomu konkrétnímu případu, tak ten člověk předpokládal, že mu někdo vyrobí naprosto dokonalej funkční mužskej genitál, kde nebudou vůbec žádný zbytky ženskýho genitálu. To, kdyby na začátku se zeptal doktora, kterej má pro něj prostor, tak se to dozvěděl a mohlo se ušetřit deset let, respektive celej zbytek života, kdy on bude vypadat totálně jako bezpohlavní bytost, která nemá vůbec nic pohlavního, protože je ořezanej nejdřív ze ženskýho a pak si nechal ořezat i to mužský, co mu udělali. Nemá prsa, nemá prostě nic, možná nějaký torzo a je to prostě špatně.

H: A ten člověk se za celou dobu tý péče u sexuologa nedozvěděl, jak bude po tý operaci vypadat?

P: Buď se to nedozvěděl, anebo na tom byl mentálně tak špatně, že si toho musel někdo všimnout. On byl od pohledu zvláštní, jako byla tam nějaká psychická odlišnost od nějakýho standardu. Já si nedokážu představit, jak by se to stalo, pokud by se skutečně bavili o všem. Myslím, že zrovna tohle je součást toho, co by mohl dělat psycholog, sociální pracovník, to je jedno. Probrat s tím člověkem krok za krokem, co

ho čeká, co je reálný, co není reálný. Třeba moje péče o ty klienty spočívá v tom, aby se neidentifikovali s genitáliemi, ale s tou rolí. A aby snížili očekávání na to, jak budou vypadat a postavili si svojí identitu a svoje sebepojetí na tom, že ta role je to, co oni budou dělat a že to, co mají mezi nohama nebo na hrudníku nebo kde, budou ukazovat jenom lidem, který si vyberou. Tím pádem to zas není tak zásadní věc. Ale pokud někdo staví svojí identitu na tom, že budu mít prostě perfektní penis a pak si budu moct najít přítele, protože ten člověk chtěl mužského přítele a bál se toho, že to prostě nepůjde, že to odhalí a že ho nepřijme atd. To je celý špatně, protože tam měla být dlouhá psychoterapie, která evidentně nefungovala. A zrovna v takových případech, já tuším, je v Rakousku, oni mají vlastně dva roky podmínku, že musejí absolvovat snad i dokonce psychoanalytickou, což mi přijde šílený, ale psychoanalytickou psychoterapii. Aniž by tohle absolvovali, tak by nemohli podstupovat žádný přeměny fyzického charakteru. Což tady v tom případě bych to podmínil, pokud budete chodit na tadytu terapii a bude všechno v pořádku, uděláme další kroky. Ale zase ten systém a ten zájem těch doktorů a vůbec tohle není doktor, kterej by se na to nějak specializoval a extra tomu rozuměl, z mého pohledu, ten, u koho on byl.

H: Chtěl byste něco dodat? Například něco, na co bych se mohla zaměřit v mé diplomce.

P: Mně přijde hodně zajímavý zaměřit se na vnitřní život. Skutečně na hluboký sebepojetí v kontextu i rodinným i rolovým. Prostě takovýto, co ten člověk dostal za dědictví a co s ním udělá a sám se svým životem v budoucnosti. Jaký vlastně dostal zdroje a co mu ta společnost vytvořila za prostředí, aby mohl využít to, co dostal nebo co nedostal. Jsou vlastně různé druhy využití tohoto osudu v podobě toho, kdy někdo zůstane zavřenej doma a má kamarády maximálně v trans komunitě. Někdo se stane člověkem, kterej prokazatelně jako prosperuje, je úspěšnej ve všech oblastech života stejně jako, kdyby byl kýmkoli jiným s normálním tělem od začátku. A teď ty rodinné kontexty a tak dál. Třeba v Japonsku dělali výzkum, kde se ukázalo, že tam bylo o 10 % víc rozvodů v těch rodinách, což je hodně zajímavý. A vlastně ta sociální složka je tam pozoruhodná. Jak ty rodinné systémy si produkují různé typy lidí, včetně právě i těch somatických, řekněme poruch nebo stavů nebo prostě podmínek, takže to mi přijde hodně nosný. Já, když jsem sledoval rodiny, třeba i zahraničních trans, tak jsem potkal člověka v Berlíně, kterej žije teda sice v ženské roli, spíš v lesbický, ale je takovej hodně female to male, spíš bych řekl, a bez operací. A když jsme se chvíličku bavili, tak on říkal: „No, můj děda je první transka v Holandsku“, a vlastně žije jako ženská už dlouho. Je to zajímavý, jak se to opakuje nebo, kde se to tak různě sbírá. Takže i tohleto bych doporučil ke zmapování. Včetně, ještě mně připadá jedna věc, prozkoumat jiný význam toho slova „trans“. Ten rozměr toho, kde oni se ty kvality spojují nebo prostě přesahují ty běžný... Tohleto mně přijde zajímavý. Hodně lidí, který jsem potkal, třeba intersexuála, kterej dělal astrologii zajímavě, a opravdu měl takový hodně celostní vnímání světa, který málokdo jako má. Takže i tyhle věci, na ty bych se zaměřil.

č.4 Rozhovor s Tomášem (T)

H: Tak, první věc, o kterou bych tě chtěla požádat, ale uchop to úplně, jak budeš chtít sám, je nějaká jako asi zkrácená verze životního příběhu. Ale s tím, že stačí zmínit jenom momenty, který jsou pro tebe zajímavý, důležitý, stěžejní.

T: Vau. Jak moc mam smršknout ten životní příběh?

H: No, já myslim, že se potom třeba dostaneme dál od nějakých otázek...

T: OK. Tak já myslim, nebo nevim, co pro tebe je klíčový.

H: Tak jenom vlastně, abych to ujasnila, tak víš, že dělám práci na téma nějakých psychologických aspektů přeměny transgender lidí, ale široký kontext tý přeměny. Tak v rámci tohodle, ale pokud máš nějaký moment zásadní, kterej bys třeba chtěl říct a netýká se vyloženě jako identity, tak taky...

T: Chápu. No, tak já nevim, já bych asi přeskočil ten začátek, takovej ten toho, jak jsem vyrůstal, tam bych asi žádný stereotypy úplně jako nehledal. A začal bych právě tím momentem, kterej rozděluje ten život na předtím a potom nebo tak nějak. I když možná já těch předtím a potom jsem měl víc, ale... OK, tak mi bylo asi dvacet tři skoro, kdy jsem se konečně rozhodl dělat něco s tím, že to, kým se cejtím bejt a to, jak mě vnímá ta společnost a okolí a to, co mám napsaný v tý občance, že to prostě úplně neladí. A tím prvním klíčovým momentem asi bylo, že jsem si tenkrát přečetl tu knížku od doktorky, ale ne ty všechny vědecký kecy, co jsou na začátku, ale ty životní příběhy, který jsou vzadu. Že jsem se jako prolistoval na konec...

H: Knížku Transsexualita: diagnostika a léčba?

T: Jo, jo, jo. Tadytu knížku. No, a vlastně přečetl jsem si tam pár těch příběhů a říkal jsem si: 'Ty jo', tak jako v mnohém jsem to měl asi podobně. A to byl asi nějaký jako moment, kterej mě přiměl k tomu, začít s tím něco dělat. A nebo možná vlastně, že to byla shoda okolností, možná, že bych k tomu dospěl jako i jinak, ale tadyta knížka byla nějakým impulzem, kterej znamenal to, že jsem se fakt teda jako obrátil teda na tu doktorku, protože to bylo tak jako na bíledni. Takže na ní byl nějaký kontakt v tý knížce a... Je fakt, že tenkrát jsem v těch věcech vůbec neměl nějak jako úplně jasno v tom smyslu, že co a jak se bude dít, takže jsem teprve začal všechny věci zjišťovat. Do té doby jsem, přesto, že jsem se necejtíl bejt jakože ženou, za kterou mě to okolí považovalo, tak jsem ale zároveň nějak jako nehledal cestu, jak tím mužem bejt jako legitimně. A dlouho jsem si třeba na tohle hrál, že pro mě bylo jako fajn, když si mě ty lidi pletli už jako dítě. A když jsem si jako mohl vymejšlet svojí vlastní identitu a nemusel jsem sdělovat tu skutečnou.

H: Jenom, měl jsi pro sebe nějaký jako termín před tím dvacátým třetím rokem?

T: ...Ty jo, asi ne. Ne, já se jako přiznávám, že rozhodně jsem do té doby nijak zvlášť neuvažoval v nějakým jako kontextu queer identity, to vůbec. Jo, že si myslím, že v tomhle jsem byl hodně ovlivněnej jako klasicky tou socializací, a tudíž uvažovat o něčem jakože mezi asi bylo nad rámec mých možností tenkrát. Jako hlavně jsem to takhle nepojmenovával. Až postupem času, co jsem začal zjišťovat nějaký informace, číst, bavit se s těma lidma, tak jsem zjistil, že ten svět není takhle jako, že rozdělený čarou buď a nebo. Ale že je spousta jako nějakéj mezi.

H: Hm. A když jsi to měl černobílý, tak říkal sis předtím, že seš kluk anebo, že seš holka, která...?

T: To je zase pravda, že já jsem stejně jako teď, tak i předtím jsem jako nějak konkrétní termín pro to, jak bych sám sebe označil, jako neměl. Ani teď ho vlastně nemam.

H: Jo. To je jedna z mých otázek, tak možná jenom, když jsi to teďka řek, tak abysme to pak neopakovali. Tak to byla ta otázka, jestli by jsi dokázal najít nějakéj pojem, který v rámci těch, co jako jsou dostupný, tak s kterým by ses mohl jako nejvíc ztotožnit třeba?

T: No, já nevim. Fakt je to strašně těžký. Protože, když o tom člověk pak nějak jako uvažuje, tak zjistí, že ho ta škatullka strašně svazuje. Takže úplně, že jo, bych se mohl sám sebe označovat jako za transgender člověka a to by bylo asi všechno. A dál už bych to jako neposouval. Ale pro většinu lidí to je prázdnéj pojem. Jo, nebo nemaj ho nějak specifikovanéj a zeptaj se mě: „No, ale co to teda jako je, co to vlastně je?“ Takže spíš než, že bych to vyjadřoval jako nějakým jedním slovem, tak to vyjadřuju jako opisem nebo nějak se to snažim jako vysvětlit.

H: A jak to vysvětluješ těm lidem?

T: Já to (pousměje se)... Já to většinou jako říkám, tak tenkrát, když vlastně v rámci Transgender me tam bylo S transgender me na kafe nebo tak něco, tak jsem, každej si tam měl napsat něco o sobě, něco, co ho těm lidem jako přiblíží, jestli pro ně je jako atraktivní, aby si šli poslouchat ten jeho životní příběh, tak já jsem si tam tenkrát nechal napsat, že... „Nikdy jsem ve skutečnosti nebyl ženou a přesto jsem byl jako žena socializován a vychováván a zároveň svým způsobem ani nikdy nebudu mužem, a přesto se jím navzdory okolnostem cítím být.“ Ale úplně to není jakoby to přesně to, co, to nepopisuje to, kým jsem, ale spíš ten jako příběh, jak to jako bylo. Že svým způsobem se cítím být mužem, protože žádná jiná legitimní identita pro mě neexistuje, k níž bych se mohl jako vztáhnout. A zároveň jsem si jako prostě vědom toho, že tím mužem nejsem, nebudu a vlastně ani být nechci. Jo, že to je nějaký...je to strašně zvláštní a složitý to vysvětlit těm lidem, protože většina těch lidí chce jako vědět: 'A co teda seš?' nebo 'Kdo seš?'. Třeba dneska to bylo strašně vtipný, byl jsem

v Kauflandu nakoupit a potkal jsem tam paní, se kterou se znám z minulosti, která si mě pamatuje ještě jako z dřívějšíka, protože jsem tam měl nějakou brigádu a to jsem jí potkal a ona: 'Nóó, ahoj, jak se máš? Už seš celej?' A já říkám: 'Jako jsem celej, já jsem byl vždycky celej.' (směje se) Tak mi to přišlo strašně vtipný. Takže ty lidi se prostě ptaj, jestli mě jako někde kousek nechybí nebo naopak nepřebejvá, a to je to klíčový skrze co oni určujou tu identitu, jo. To, že to s tím vůbec nesouvisí, je věc jiná. Ale asi nemam pro sebe žádněj termín. Naopak s tím dost bojuju, že většina lidí po mně nějakěj termín chce. I kolikrát jsme vedli poměrně ostrý polemiky na Facebooku v některých skupinách, který jsou určený pro trans lidi, kde se mě snažili ty lidi nějak jako označovat nebo mi říkali jako, že nejsem, 'Ty ale nejseš jako female to male, jako ty nejseš transsexuál' a já říkám: 'No, já jsem taky nikdy neřekl, že jsem.' Prostě takhle mě diagnostikoval někdo, kdo mě vlastně vůbec nezná, že jo. Někdo mi dal nějakou jako nálepku a neptal se mě, jestli s ní souhlasim. A mně nezbylo nic jinýho, než s ní souhlasit, protože jinak bych nemohl ujít ten kus tý cesty, kterej jsem ujít chtěl. V momentě, kdy si tudle nálepku dát nenecham nebo respektive nemam tu kliku, že se prostě jako vejdu do týhle škatule nebo předstírám, že do ní patřim, to je jedno, jak to označit, tak nemám šanci jako nic. Nedostanu papírek na to, abych si mohl jít změnit jméno, nic. Takže tak. A k tomu životnímu příběhu, já nevim, to bylo strašně, já hodně jsem přemejšlel, proč mi to trvalo tak v úvozovkách dlouho. Že vlastně hodně dlouho jsem věděl, jak se cejtim, že ty věci neodpovídaj tomu, kým se cejtim bejt. Ale asi jsem jako řešil spíš jako i jiný věci svoje soukromý a tudíž tadyto přišlo na řadu, až když jsem si vyřešil tohle. Se to postupně jako rozkřevalo všechno.

H: Takže ta naléhavost jakoby toho řešit tadyto tam ještě nebyla předtím?

T: Byla, byla, ale spíš nebyla síla to řešit. Jako ta naléhavost byla vždycky, jo. Když se teďka dívám zpátky na ten svůj život, tak jsem narozdíl jako od většiny svejch vrstevníků nebyl schopnej žít uplně s nějakou perspektivou životní, toho jako, že si najdu partnera, partnerku, že budu mít nějakou nebo nebudu mít rodinu, že prostě, vůbec cokoliv budu dělat. Že jsem hodně žil fakt jako ze dne na den. Nedokázal jsem si představit svojí budoucnost a vlastně velmi úzce to souviselo s tím, že jsem se jako necejtíl pohodlně tak, jak jsem žil, v tom... Ani tak nešlo uplně o to tělo. Je fakt, že strašně dlouhou dobu jsem to tělo, když pominu ty prsa, jako fakt neřešil, že mě to nějak jako netrápilo. Ale zároveň to asi souvisí s tím, jak jsem žil jako uzavřenej život, že jsem neuvažoval o nějakým jako fakt dlouho, že ve třinácti, čtrnácti letech většina mejch kamarádů měla už nějaký jako lásky a vztahy takový ty první. A já jsem v tomhle byl strašně pozadu, jsem si říkal: 'Ty jo, tak oni všichni už něco a já nic.'

H: A byla nějaká oblast, ve který ses hodně jako realizoval v tý době, třeba před tím tříadvacátým rokem?

T: Hele. Já jsem vlastně nějakým způsobem hledal kompenzaci, protože jsem nebyl schopnej žít ten svůj život takovej, jakej byl, že jsem třeba psal a hodně jsem utíkal jako do snu. Nevim, jestli to je nějak jako klasický, setkával jsem se s tím hodně, že

fakt jsem si žil ten svůj snovej život. Tam jsem si představoval, jak by ty věci jako mohly bejt. Hrál jsem si s tou svojí identitou, vymejšlel jsem si prostě situace, který byly nereálný, ale pro mě bylo aspoň z části uspokojující to, že jsem si tohle dokázal představit, no.

H: A psal jsi o tom?

T: Psal jsem si jeden čas fakt jako takovej deník, kterej spíš byl jako knížkou. Bylo to takový zvláštní, hodně jsem četl, hodně jsem jako utíkal do takovýho osamělýho života, přestože si nemyslím, že bych byl jako z podstaty věci samotář, to úplně ne. I teď jako občas chci bejt sám, ale spíš mam rád kolem sebe lidi a.. Takže tohle mě strašně hendikepovalo. Ale taky se to strašně proměňovalo, že prostě, já nevím, s nástupem do první třídy, to bylo takový, já jsem se strašně těšil do školy a ta škola mě zklamala, protože byl revoluční rok 89, spousta věcí se jako děla, ale spíš to bylo o tom, že mě to v té škole nebavilo, že jsem čekal něco víc. Číst už jsem uměl, psát taky, počítat, takže mě to nebavilo, strašně dlouho jsem se tam nudil. Měli jsem takovou divnou učitelku a hlavně ta jinakost, že jo, v momentě, kdy hned na začátku je člověk označený za šprta...

H: Jo, to jsi byl, jo?

T: No, asi v podstatě jako jo, ale nemyslím si, že bych byl jako vyloženě někdo, kdo se, mně to bavilo, zajímalo ty věci, všechny ty nový. Pro mě bylo fascinující, že znám jako abecedu (pousměje se) a můžu si něco přečíst, něco se dozvědět, něco najít, napsat. Nevím. A to ještě zas byla výhoda v tom, že přesto, že jsem byl ten šprt, tak v té první, druhý třídě to ještě bylo tak, že ten kolektiv nebyl tak vyhraněnej, že ty kluci s holkama si ještě docela hráli a já zase nevím, já jsem třeba si myslím, že jsem byl relativně sportovní typ, ale víceméně jako trochu i vůdce, realizátor různých jako průšvihů, přestože se to o mně vůbec jako nevědělo. Já jsem byl skrytej za tou identitou toho šprta a ty šprti prostě takovýhle věci nedělaj, jo. Ale když jsem třeba s družinou někam chodili, já jsem byl ten, kterej si vymejšlel různý kraviny a pak nás ty vychyň hledaly po celým parku a my tam byli zalezlý v křoví... Pak třeba třetí třída, to bylo utrpení, tam jsme měli povinný hodiny plavání, takže zatím, co třeba na tělocviku v první a druhý třídě to bylo v pohodě, já si ani nepamatuju, jestli jsem nosil ty, ten cvičební úbor ten holčičí, protože jsem nějaký věci dědili po bratránkách a měli jsem spoustu věcí s bráchou po nich. No a já si myslím, že jsem měl i tílko i trenky nějaký (směje se). Takhle jsem ten tělák nějak přežíval a přecejenom, nevím, já jsem měl dlouhý vlasy vždycky, to jsem jako nějak neřešil. Mý tělo se na první pohled nijak nelišilo od...jako vůbec, ničí tělo se od toho druhýho nebo ta viditelná část v té době nijak nelišila, že to bylo v pohodě. Ale ve třetí třídě jsem začli chodit na to povinný plavání a to bylo utrpení. Za A já jsem vodu fakt neměl rád, my jsme nikdy nechodili s našima nějak extra plavat, no a hlavně, že jo, to stigma těch plavek, který jsem měl po té sestřence. A který jako mi za A byly velký (směje se), za B to bylo prostě divný mít jako vršek od plavek. Protože, co si jako pamatuju, když jsme dřív chodili někam

plavat, tak jsem jako nikdy ten vršek nenosil. Takže to bylo jako strašně vtipný, když si představíš, že ve třetí třídě, kdy, já jsem teda žádný prsa neměl tenkrát zaplat'pánbů, jo, takže to bylo šílený todlecto. Asi i kvůli tomu jsem to plavání neměl rád.

H: A jak to máš teď s plaváním?

T: Teď docela v pohodě. Teď chodím docela jako rád plavat, ale naučil jsem se plavat fakt jako pořádně až někdy, někdy v té době, kdy jsem jako začal řešit tu svojí identitu. V momentě, kdy jsem to těm lidem okolo řekl, do té doby jsem se ani nikde moc neodhaloval. Pro mě to bylo hodně jako složitý, přesto že jsem měl rád pohyb a sport a tak, ale to léto bylo takový, no, komplikovaný. Protože člověk, když si vzal tričko s krátkým rukávem, já jsem třeba jeden čas jezdil na skateboardu a tak, takže v té mikině tím, že já jsem neměl moc velký prsa, tak spousta lidí nevěděla, jestli jsem kluk nebo holka, ale přes to léto to bylo fakt složitý, to bylo jako poznat. No. Člověk chodil jako vždycky tak, aby mu vítr foukal do zad a ne proti jako obličejem (směje se), aby tak ty věci nebyly vidět. Jinak fakt plavat jsem se naučil až pak, že jsem těm lidem kolem sebe řekl, jak to teda se mnou je, a vlastně chodil jsem plavat tak, že jsem měl, tenkrát už jsem začal nosit nějaké stahovák a měl jsem tílko nějaký vždycky nebo tričko, takže jsem chodil plavat takhle a chodili jsem k nějakému rybníku nebo do nějakýho jako zatopenýho kamenolomu.

H: S lidma, který jsi znal?

T: Jo. No, tak jako většinou tam byli okolo i jiný lidi...

H: A chodíš do bazénu teďka?

T: Jo, teďka chodím normálně, no. Chystám se i do sauny, jak jsem pořád nastydlý, tak to musím nějak vypařit.

H: No a ty jsi mluvil o nějakým prvním stupni a potom, jenom, abysme to ještě, tak mě zajímá, co jsi si vybíral vlastně za obor studia po základce?

T: Já jsem šel na gympl tenkrát a to byla taková, ty jo, nevim. Už jsem mohl jít předtím na osmiletý gympl, ale to jsem nechtěl. Protože jednak jsem si byl vědomej tý svý jinakostí a, i když se ten kolektiv v průběhu pěti let docela proměňoval, ale víceméně většina jich zůstávala stejná, a představa, že bych měl jít někam jinam a znovu si zbykat na nějaké jiné kolektiv, když tenhle kolektiv mě tak nějak akceptoval s tou mojí jinakostí a bylo v pohodě tam takhle procházet, jo, tak do toho jsem fakt nešel. Já jsem byl tenkrát takovej, nevim, nakolik to souviselo s tím, že jsem si nebyl jistej sám sebou, že pro mě bylo složitý nějak jako vyjadřovat, kým jsem, že jsem byl strašně nesmělej. Už jenom, když jsem měl jít někam do krámu pro rohlíky, tak jsem si to jako dvacet minut předtím připravoval, jak to bude probíhat. Takže představa, že bych měl začít chodit do školy na druhým konci města, zatímco teď jsem

měl školu přímo před nosem, a s lidma, který neznam, zatímco na tu základku jsem chodil s lidma z okolí, a právě víceméně jsem si mohl tam tu identitu nějak jako vytvářet, já nevím, potvrzovat tu svojí identitu i v jiných kontextech než jenom v tý škole. Že jsme prostě spolu chodili někam jako ven. Takže i když v tý třídě to nebylo jako úplně v pohodě, byl jsem tam navždycky jako ten šprt a to ti nikdo už neodpáře... tak jsem stejně nešel na ten osmiletý gympl a šel jsem pak normálně na ten čtyřletý gympl, no, já nevím. Teď už toho nelituju, ale v první chvíli mě to docela mrzelo, protože jako výběrová škola to sice byla, ale rozhodně ne v tom smyslu, že by tam byla jako, my jsme nebyli moc dobří kolektiv, takže pro mě bylo docela složitý tam nějak jako existovat obecně.

H: A v čem jste nebyli dobří kolektiv?

T: Ty lidi byli hodně takový jako individualisti, nevím. Jako nebyli úplně špatný, hodně to bylo i o tom, že z tý naší základky já jsem šel na ten gympl snad jedinej, takže jsem tam byl takovej jako osamocenej, zatímco z těch jinejch základek se třeba dostali na ten gympl 4,5 nebo i 10 lidí... Vlastně já jsem vstupoval do již existujících skupin, oni už si to přinesli z tý základky, že jich pět byli nejlepší kámoši na tý základce a najednou, když se tam objeví někdo úplně cizí, tak to bylo docela složitý se tam dostat do tý skupiny. A já to hlavně nikdy neměl tak, že bych jako s někým mluvil a s někým ne. Spíš jsem měl jako takzvaně, že jsem kamarádil se všema a s nikým. Že jsem neměl žádnýho nějak jako nejlepšího přítele. Nikdy jsem to takhle neměl ani na tý základce, ani jsem po tom vlastně svým způsobem netoužil být jako upnutý na někoho jako jednoho.

H: To je zajímavý, žeš po tom netoužil.

T: Ty jo, já nevím. Já jsem to měl s těma vztaha a přátelstvím obecně dost jako složitý, si myslím, do nedávna ještě, pár let zpátky, třeba jako osm.

H: A jak to myslíš? (pousměji se)

T: Já jsem byl nějak strašně jako nedůvěřivej vůči lidem, nebo nedůvěřivej... Takhle, já jsem se bál se někomu přiblížit a někoho si pustit k tělu tak, aby jemu hodně záleželo na mně a mně na něm, protože jsem věděl, že, nebo bál jsem se toho, že mě ten člověk jako opustí. Tak jako velmi zvrácenej postoj.

H: To mi nepřijde.

T: Takže jsem to takhle jako měl, že jsem se bál jako, že jsem, byl jsem rád, že jsem měl lidi, se kterejma jsem si rozuměl, ale bál jsem se prostě, aby mě jejich ztráta potom bolela, kdyby k tý ztrátě došlo, no. A nevím, taky to asi souvisí s nějakějma jako životníma zkušenostma předtím, s nějakějma věcma, no. A na tom gymplu, no my jsme to vzali strašně rychle, ty jo.

H: To nevadí. Tak jako to, na co se zaměřuju není úplně jakoby retrospektivní, ale to je spíš takovej jakoby úvod, kontext, no trošku.

T: Jo, jo, jo. Tak se klidně ptej, jestli ještě něco, co se ti zdá...

H: Jako já se v tom nechci rejpat, ale to téma toho jakoby, strach z toho navázání a ten strach z toho opuštění je fakt zajímavý, jak jsi o tom říkal. A jenom jsem se chtěla zeptat, jestli to vlastně nějak souviselo teda s tvou identitou. Jako, jestli to v tom taky hraje nějakou roli?

T: No, to si myslím, že ne. Že to je nějaký jako obecnější, buďto nějaký můj jako už s ničím nesouvisející, že to prostě takhle jako ve mně je, že se bojím, nebo bál jsem se minimálně, se na někoho takhle vázat. Protože v podstatě velmi podobný to může být i jako v partnerských vztazích, ale nevím, nevím. Jako měl jsem to tak, my jsem třeba měli třeba s našima poměrně složitý vztah, jako s rodičema, já mam mladšího brácha ještě. A nevím. Ono je to takový zvláštní, takže možná i tím, že jsem neměl úplně nějaký jako základ toho, jak ty vztahy mají jako optimálně fungovat v té rodině, tak možná jsem to i proto měl takhle, že jsem měl pocit...nevím. Možná to prostě souviselo i s tím, že jsem měl třeba zkušenosti, že když jsem někoho fakt měl rád a na někoho jsem se upnul, že mě ten člověk jako opustil, to je jedno, jestli zemřel nebo se prostě odstěhoval. A tudíž možná po těchto jako ne úplně dobrých zkušenostech toho, že to fakt jako bolí, když někoho máš hodně ráda, tak...jsem zaujal takovou jako mírně obrannou pozici bezpečnosti.

H: A když jsi mluvil o těch lidech, tak...ty jsi mluvil trochu o rodičích, tak je pro tebe nějaký rozdíl v tom třeba, já nevím, když se posuneš o pár let zpátky, kdy jsi ještě jakoby pracoval na té sociální roli třeba víc, žes jí neměl třeba ještě tak ustálenou, třeba v období nějakýho coming-outu nebo tak třeba, ale i teďka, to můžeš srovnat třeba. Tak jestli je pro tebe rozdíl, jak tě vnímají tvoji nejbližší, včetně rodiny třeba a jak tě vnímá nějaký jako vzdálený okolí? Jákej je ten rozdíl, taková ta anonymní veřejnost a ty moji nejbližší lidi?

T: ...Hm, tak rozhodně jako na tom začátku to bylo tak, že za A v momentě, kdy já jsem si tohle všechno víceméně nějak uvědomil, nebo uvědomil, začal jsem o těch věcech, který jsem si uvědomoval, mluvit i nahlas a řešit to nějak jako navenek, tak to bylo období, kdy jsem, já nevím, strašně jako změnil se z toho jako introverta úplně jako na extraverta. Se všema lidma jsem se jako začal o tom bavit, byla to taková jako, nevím, jak kdyby se prolomila nějaká jako hráz, přehrada a všechno to, co prostě ve mně bylo za ty léta nahromaděný, tak se tak jako vyvalilo ven.

H: O jakým období mluvíme?

T: Ty jo. Vlastně ještě předtím, než jsem vůbec za tou doktorkou šel. Když jako navážu tady na tu myšlenku. Protože já jsem si nějak jako přečetl tu knížku, řekl jsem 'ty jo, tak asi bych se sebou jako začal něco dělat, protože jinak nebudu spokojenej nikdy, budu žít takovej život neživot ze dne na den bez nějaký jako perspektivy'. Tenkrát jsem tý doktorce nejdřív napsal email, kterej zřejmě vyřizovala ta její sestra, co tam jako pracuje. A bylo mi řečeno, že tam mám zavolat. Tak jsem tam zavola, abych si domluvil nějaký termín schůzky. Nevim, kdy jsem tam byl, ale každopádně ona měla čas až po novým roce. Že prostě na konci roku už nenabírá nový lidi, ani nebyly žádný skupiny. Tak jsem si říkal 'ty jo, tak jako co já budu dělat nebo..tři měsíce, do ledna'. No, tak jsem si přečetl tu knížku, ten zbytek, dřív jsem si přečetl jenom ty příběhy na konci. A říkal jsem si 'no, takhle to teda má bejt, jako mam to všem říct, pak je nějaký jako real life test, mam si vymyslet nějaký vlastní jméno', tak jsem tohle začal dělat, že jo. Tak jsem to nejdřív řekl svý nejlepší kamarádce, svý bejvalý spolubydlicí. Jako logicky to nejdřív člověk říká těm lidem, o kterejch si myslí, že to nějak jako akceptujou. No, tak to nějak postupně šlo. Pak jsem to řekl i našim, tam to úplně to přijetí nebylo jako optimální. Tak asi to pro ně taky byl šok. No, tak nějak jsem jako...v práci jsem to řekl, ve škole, kam jsem tenkrát dělal rozdílový zkoušky, tak jsem to taky řekl, po těch zkouškách, což bylo taky strašně vtipný. Že všichni jako prostě nejdřív nevěděli, kdo jsem. Pak teda podle nějakých papírů říkali 'aha, tak jako jo'. A pak zase bylo úplně všechno, že ty věci jsou jinak. No a tenkrát jsem pak přišel za tou doktorkou někdy v lednu, myslim si, že to bylo v lednu. Jo, to taky bylo vtipný. Ona si vlastně nepamatovala, proč jsem jí tenkrát psal, no. Jak má asi hodně lidí. Takže já jsem tam přišel, ještě jsem se vlastně trochu ztratil v Praze, když jsem šel na Želivského. Ale jako nakonec jsem to našel teda, přišel jsem pozdě o pár minut a doktorka si vlastně nepamatovala, proč jsem, proč za ní vlastně jdu. Takže mi dala vyplnit nějaký jako psychologické základní dotazník takovej jako, jak se cejtím. No a pak se mě jako ptala: 'a s čím vám můžu pomoci?'. A já říkam: 'no, jako nějak s tím jako, abych mohl bejt sám sebou konečně...'. No, takže takhle se to nějak jako ujasnilo. A pak jsem jí řekl, že teda jsem to už jako řekl v tý práci, řekl jsem to doma, že to vědí prostě jako všichni okolo, že jsem si vymyslel to jméno. Čím ona byla trošku jako paf z toho (směje se), a jako v pohodě, jo. Díky tomu to bylo všechno takový jako rychlý. Že jsem ze začátku víceméně plnil to, co se ode mě čekalo. Až pozdějc jsem začal o těch věcech přemýšlet. Ale abych se vrátil k té původní otázce tvojí.

Asi na začátku, když jsem to tak jako řekl těm lidem okolo, tak ty spíš jako racionálně než nějak jako emocionálně, nebo nevim, ono tím, že mi byli blízky, tak asi obě dvě ty věci v tom hrály roli. Ale na základě toho, že jsem jim něco řekl, že jsem jim řekl: 'hele, já prostě asi jsem jako transsexuál', protože tenkrát jsem pro to neměl žádný jinej pojem nebo respektive vysvětloval jsem to na základě toho, že jsem byl u nějaký sexuoložky, že jsem četl nějakou knížku, že teda prostě tohle chci jako takhle dělat. Tak na základě toho asi akceptovali to, kým jsem. A na spoustu věcí prostě začali pohlížet jinak. Zatímco předtím jim ty věci třeba nedávaly smysl, nebo, jako já jsem se třeba bavil už dřív s těma lidma o tom, jak to mám. Já nevim, vlastně od střední školy jsem nosil pánský spodní prádlo. V naší domácnosti byla moje máma jediná, která,

kdo nosí to dámský spodní prádlo. To je strašně vtipný. Ale nicméně to všichni přešli jako bez jakéhokoli slova, bez jakýkoli otázky. Bylo to takový zase zvláštní, třeba jako v šatnách na tělocviku, samozřejmě všichni to věděli, všichni to jako viděli, ale nikdo se mě na nic nezeptal. To zas jako nevím, jestli to z jejich strany byla nějaká ohleduplnost, nebo nevěděli...Ty lidi vlastně neví, jak se tady na to mají zeptat. No, ale prostě vlastně to můj okolí poté, co jsem tak nějak dal najevo, že věci budou jinak, než se jevíly na začátku, tak to začalo jako vnímat docela v pohodě, respektovali to rozhodnutí, většina z nich to respektovala. Některý byli tak jako, víceméně to tolerovali a tu cestu k tomu respektu tak jako teprv hledali, protože tomu nerozuměli. U většiny lidí je právě problém v tom, že se furt ptají jako proč nebo říkají: 'no, já tomu nerozumím', a vůbec jako nechápou, že někdy není úplně jako důležitý, že tomu jako rozuměj nebo nerozuměj, ale aby prostě jako respektovali, že to tak prostě jako je.

H: Že to nemusíš jako vysvětlovat...

T: No, spousta věcí se ani vysvětlit nedá, že jo. Nebo vysvětlíš to a oni řeknou: 'no, ale to je divný' nebo 'já tomu nerozumím, jak to teda jako máš?'. Jo, takže to bylo na začátku. A postupně vlastně jsem začal získávat jako nějakou sebejistotu nebo sebedůvěru v tom svém chování, protože už jenom to, že jako máš začít mluvit v mužským rodě je nezvyk. I vlastně to jméno, vybereš si jméno, který se ti jako sice líbí, ale přeci jenom tím jménem, který máš a máš ho napsaný v rodným listě a prostě v občance, tak ti říkají jako od dětství. Že na to jméno je prostě člověk zvyklý. Já jsem ho teda nikdy neměl rád, fakt jsem neměl své jméno rád, ani ho nikomu prostě nikdy neříkám, když ho někdo nezná, tak mu ho neříkám. Ale stejně to bylo jako, nějakou dobu to trvalo, než si člověk zvykne na to svoje nové jméno, než na něj slyší, když na něj lidi volají, než začne fakt jako mluvit v mužským rodě, protože nejdřív hledá různý jako kličky, jak se tomu přičestí minulému jako vyhnout. No. často se přeríkává, snaží se prostě opravit, což působí ještě víc nápadně, než kdyby prostě to přešel. Protože spousta lidí se jako přerěkne, jo. Nevím. No, to bylo jako na začátku...

H: A co ti pomáhalo v tom sebevědomí, jak jsi říkal, že to jako narůstalo, tak?

T: Nevím. Tak ono jako je to spíš podle mě psychologický moment. V momentě, kdy to řekneš a kdy máš první lidi, který respektují, že seš tím, kým se cejtíš být a začnou na tebe mluvit taky v mužským rodě, tak tohle hodně pomáhá, pak vlastně člověk začíná poměrně brzo brát jako nějaký hormony. A ze začátku se berou nějaký jako pilulky a až po měsíci užívání těch pilulek jsem přešel na nějakou jako injekční substituční hormonální léčbu, tak to je taky podle mě spíš jako psychologický moment. I když jako ten testosteron podle mě má hodně velkej na nějaký jako prožívání a psychiku taky, no. Takže tohle hodně pomohlo. A postupně ty jednotlivý úspěchy v tom, že jsem fakt už si dokázal představit, že ten život bude jako jinej. Ale zároveň jsem bojoval se spoustou věcí jako bylo můj vlastní tělo, že jo. Jsem říkal: 'ta jo, když takhle jako vypadam, tak ty lidi to jako poznaj', jo. A vlastně, nevím.

Vybavuju si teď, jak jsem byl vlastně včera a dneska na stáži v X, tak se mi vybavil takovej okamžik, když jsme tam tenkrát jeli za ještě jednou mojí kamarádkou s tou mojí spolubydličí, protože ona se tam vdávala. Takže jsme zapíjeli svobodu nebo něco, byli jsme tam na nějaký oslavě. A já tam tenkrát jako taky byl s nima a nevěděl jsem, kam mam jít na záchod. Protože to bylo strašně vtipný. Když jsem šel vlastně s Luckou a Janou, to byly ty mé kamarádky, na dámskej záchod, kam jsem vlastně jako patřil v podstatě podle nějakých jako dokladů a svýho těla, tak na mě všichni strašně divně koukali a nevim, přitom jsem do té doby na ten dámskej záchod chodil úplně normálně, ale nevim, prostě asi jsem možná třeba trochu změnil svý oblíkání, i když nemyslím si, že nějak jako radikálně, já se oblíkám furt jako víceméně stejně. Ale spíš to bylo o tom nějakým, to, co z člověka jako vyzařuje...

H: A cejtil ses tam i jinak, než dřív?

T: No, cejtil. Cejtil. To bylo jako někde, to fakt byl ten začátek, kdy jsem to jako řekl a fakt jsem začal nějak navenek prožívat to, co jsem dřív jako snil. Jsem říkal: 'jo, budu tohle dělat, budu se takhle jako chovat', působil jsem asi mnohem sebejistějš, že do té doby mě jako na tom dámským záchodě akceptovali, protože jsem se tam jenom mihnul jako takovej stín, kterej se snaží jako nebejt vidět, zatímco teď jsem tam tak jako napochodoval tak jako: 'tak jsem tady!' (směje se). A úplně bylo vidět, že oni říkali: 'hej, co ten tady jako dělá na tom záchodě s náma?'. A zároveň na ten pánskej jsem se tenkrát ještě vlastně se bál jít. To byl fakt jako ten úplně začátek, někdy, já nevim, kdy, strašně brzo, v dubnu třeba no... Takže to bylo tohle postupně.

H: Když jsi mluvil o tom těle, víš? Tak jak je pro tebe důležitý to tvoje tělo teďka jako při uvažování sám o sobě?

T: Jo, hele tak ... Tak já jsem vlastně jako podstoupil tu jedinou operaci a to byla ta mastektomie a na žádnou jinou už jsem nešel, protože vlastně.. I když se podívám zpátky do té minulosti, na mým těle mi fakt vadily vždycky jakože od jakživa jako ty prsa. Protože jsem cejtil jako nějaký handicap v tom, že vlastně společnost, ve který žijeme, je takhle nastavená. Že holky nemůžou chodit nahoře bez a v momentě, kdy choděj, tak se stávaj sexuálním objektem. Jako oni jsou jim, i když jsou jako oblečený, ale...

H: A ty jsi toužil po tom chodit nahoře bez?

T: Jo. Mě to, já si pamatuju, když se podívám zpátky do té svý minulosti, když jsem se bavil třeba o tom plavání v té třetí třídě, tak pro mě to bylo obrovský stigma, že po mně někdo chtěl jako nosit horní díl od plavek, kterej jsem nikdy předtím nenosil, jo. Pak na těch fotkách, na tom málu fotek, co mám a co si vybavuju ve svý paměti, tak jsem nikdy jako nenosil horní díl do plavek, vždycky jsem plaval buďto jako, nevim, buď jsme chodili nahatý, když jsme byli hodně malý, nebo prostě člověk má jako nějaký spodňáry a jinak jako nic, takže to jako fakt bylo hrozný pro mě. A vlastně to

tělo, když se začlo někdy jako kolem mezech jedenácti, dvanácti let jako měnit, tak to bylo fakt děsný, protože do té doby jsem, já nevím, do té doby to bylo v pohodě, protože jsem naivně, ač jsem jako věděl, že to už není reálný od určitého momentu, doufal, že se to nějak jako zvrátí, že prostě to není možný (pousměje se).

H: Co že se stane?

T: No, že prostě, že budu kluk, nebo že mi ty prsa nenarostou nebo jako...tak v to jsem doufal fakt asi do svých jedenácti nebo dvanácti, no. Pak se to teda rozhodlo (pousměje se) jako jinak, takže to bylo velmi nepříjemný a nepohodlný a nevím.

H: No a ty jsi o těch prsou jako o něčem, co nechceš mít, tak uvažoval takhle už předtím, než jsi začal chodit k té sexuoložce nebo tě to nějak ovlivnilo v tom rozhodnutí taky?

T: Už předtím. O tom jsem uvažoval už předtím. Zatímco prostě jako o jako pohlaví jako tadytěch věcech jsem vůbec jako nepřemýšlel, ve vztahu k sexualitě, to mi nijak jako nevadilo. To si myslím prostě, že jsem svojí sexualitu prožíval úplně normálně. Stejně jako většina lidí jsem onanoval, prostě tadyty věci jsem dělal úplně běžně, ale ty prsa mi fakt jako vadily. I když se se fakt jako podívám do svých snů, protože ty fakt v mém životě hrály velkou roli, tak i když se do nich podívám do doby, když jsem ještě žádný prsa neměl, jenom jsem věděl, že je jednou mi asi jako narostou, tak už v těch snech jsem si přál, abych je jako neměl. Nebo vystupoval jsem tam jako v roli, kdy jsem ty prsa fakt jako neměl, což bylo strašně zvláštní. A ten zbytek vlastně těla jsem jako neřešil, dokonce jsem tehdy ani neřešil nějak tu svojí identitu, která je vyjadřovaná jako jménem, téma slovy, jo. To bylo strašně zvláštní. No a u té doktorky, nebo vlastně vztah respektive k mému tělu teď se v podstatě v tomhle nezměnil, já jsem jako rád za to, že ty prsa nemám, že mě to jako osvobodilo v tomhle a že je pro mě mnohem snazší v podstatě vystupovat z toho hlediska genderového jako v té mužské roli, ale zároveň to prostě není tak, že..., já nevím, no, je to strašně těžký, protože...já jsem vlastně přemýšlel, nebo začal jsem o těch věcech přemýšlet jakoby jinak, problematičtějš, tak jsem si uvědomil, že spoustu těch věcí člověku podsouvá ta společnost, že jo. Že vlastně já bych defakto nemusel na svém těle měnit vůbec nic a mohl bych se cejtít nebo mohl bych vystupovat tak, jak vystupuju teď. Ale bylo by to mnohem složitější, asi, nevím. Prostě to je to, že mě ta společnost vnímá tak, jak mě vnímá, tak to je do jisté míry dáno tím, že se mé tělo se nějakým způsobem změnilo. A že prostě, že teda tak, jak to je.

H: A dá se říct teda, jaký změny jakoby na tvém těle se vážou hodně jako i k tomu vnímání společnosti?

T: Jo, tak minimálně po hormonech mi narostly fousy. Sice mi nenarostly hned, ale postupně, že jo, mi nějaký fousy narostly a to si myslím, že je mnohem viditelnější znak něčeho, co je považovaný jako za mužskej atribut než to, že jako mám nebo

nemám prsa. Protože, kdybych měl prostě jako prsa, nebo ty prsa, který jsem měl, což úplně jako velký prsa nebyly, a zároveň bych měl tadyty fousy, tak si myslím, že by mě stejně vnímali jako, na první pohled by mě stoprocentně vnímali jako muže, jo. Jinak jako já nemam ani žádný svaly, ani nic, co by vyloženě patřilo k tomu mužskému tělu. To, že si myslím, že ty fousy jsou nejméně výraznější.

H: A ty máš dlouhé vlasy. A co ty vlasy?

T: Ty vlasy... Tak teď už si spíš tou délkou kompenzuju to množství (směje se). Ale jinak, nevím, já jsem vždycky měl dlouhé vlasy a asi bych, myslím si, že i kdybych se narodil jako do mužského těla a měl bych tu svojí duši, nebo já nevím, jak to nazvat, prostě to svoje jako vědomí a vyvíjel bych se nějak, tak bych stejně ty dlouhé vlasy chtěl. Doufal bych teda, že nebudu tak brzo plešatět, ale tak to už prostě k tomu patří, to není žádná tragedie, si myslím. Takže bych asi dlouhé vlasy měl, no... Nebo minimálně určitou část svého života bych ty dlouhé vlasy měl.

H: Kolik let bereš hormony?

T: Teď zrovna nedávno jsem to počítal a myslím si, že to bude už devět let. Teďka v dubnu to bude, myslím si, devět let. Takže dlouho. Přičemž na začátku... já jsem je začal brát někdy v dubnu 2005, pak jsem asi měsíc nebo necelej měsíc jsem bral jenom vlastně ty, co se berou jako orálně. Až pak jsem přešel na tu silnější dávku těch, který se berou jako injekčně.

H: A pociťuješ ještě teď nějaké změny jako v souvislosti s těma hormonama?

T: No, myslím si, že už jako úplně ne. Ale zajímavý je třeba to, že teďka relativně nebylo, ono se to děje průběžně, že jo, trochu haprujou dodávky těch hormonů do České republiky a já, když jsem začínal brát ty hormony, tak jsem bral hormony, který se jmenujou Sustanon, a ty teďka, teďka už by zas měly být dostupný, ale byly nedostupný, takže všichni lidi, který ty hormony brali z jakýchkoli důvodů najednou na základě prostě nějaký jako indikovaný diagnózy, kterou označujeme jako transsexualita, tak byli odkázaný na jinej preparát, ten se jmenuje Nebido. Jo a ten Sustanol se bral jednou za měsíc, tadyto se bere jednou za čtvrt roku cca přibližně, to jsou jen orientační doby, tak to Nebido je mnohem silnější, takže třeba, jako já vnímám mnohem intenzivnějš, že ta hladina těch hormonů je o hodně vyšší a hlavně, jako nedokážu to popsat nějak jako, není mi nějak špatně nebo necejtim se nějak víc agresivní, ale cejtím se jinak, když to porovná s tím, když jsem bral ten Sustanon. Takže to je spíš jako hrozně subjektivní záležitost.

H: A nevíš v čem jinak?

T: V čem jinak? Nevím. To se prostě strašně těžko nějak kvantifikuje nebo nevím. Je to jako jiný. Cejtím se, není mi to úplně jako pohodlný. Ale zase nepociťuju, spousta

lidí pociťuje na tomhle druhým preparátu nějaký jako vyloženě negativní pocity a nebo i fyzický problémy, že ho třeba něco víc bolí, zároveň to se těžko jako porovnává, protože tady neexistuje žádný zkušební vzorek, jak to říct, kontrolní skupina, protože všichni stárnem, že jo. Spousta těch zdravotních problémů může souviset i s něčím jiným, než jenom s tím, že člověk změní ty hormony. A jestli se jako něco mění? Asi ne. Spíš by mě docela zajímalo, já tím jako, že jsem vlastně podstoupil jenom tu jednu operaci, tak co vlastně dělá mé tělo na základě toho, že osm let nebo víc než osm let beru ty mužský hormony, jak teda to mé tělo pracuje s tím, že si vyrábí své vlastní hormony, jaký to vlastně pro to mé tělo je. To vlastně nikdo neví, většina těch lidí podstoupí, vlastně i tu kastraci, tudíž když už si své vlastní hormony, asi si nějaký taky vyrábí, ale neví o nich, že jo.

H: A mohl by jsi jenom říct... Teda vim, že už jsi mi to říkal, ale možná to bude pro mě ještě zajímavý se pak nad tím zamyslet, tak proč tomu říkáš kastrace?

T: Kastrace tomu říkám, protože to je kastrace. Oni se tomu snaží říkat jako sterilizace, to je takovej eufemismus, ale sterilizace by to byla, kdyby došlo k přerušení reprodukčních schopností bez toho, že by se nějakým způsobem poškodily i ty vaječníky, že jo. Ale vzhledem k tomu, že ty vaječníky jsou úplně jako odejmutý stejně jako děloha, tak je to kastrace. Jako z medicínského hlediska. Mně se strašně líbí, jak se snaží bejt jako ta medicína precizní, co se týče té terminologie, ale v momentě, kdy někomu nutěj podstoupit kastraci, tak tomu říkaj jako krásně, že je to sterilizace. To mi přišlo, přijde strašně vtipný (ironie). Takže tak.

H: A v souvislosti tady s tou kastrací mohl by jsi nějak shrnout nebo říct vývoj toho, jak jsi byl v "péči" odborníků? Jako to znamená, že poprvý jsi šel k doktorce a jaký postupy, jaký změny jakoby jsi prodělával, neprodělával, jaký bylo to vykomunikování a tak?

T: Hm. Tak vlastně jako na začátku to bylo tak, že si paní doktorka vlastně vůbec nepamatovala, jak to se mnou je, proč za ní jdu, což mi přišlo strašně vtipný a bylo to pro mě takový jako rozčarování. Stejně jako to, že jsem u ní napoprvý byl asi patnáct minut, stejně jako při jakýmkoli dalším setkání jsem u ní byl zhruba stejně dlouho, což je fakt divný (pousměje se). Tak já jsem víceméně měl jako jasno v tom, co chci a co nechci, nebo aspoň jsem myslel, přestože úplně na samým začátku jsem asi možná, jak jsem byl lapenej v tom svém vysněném životě, tak jsem si jako představoval, že se probudím a všechno bude tak, jak jsem si představoval doopravdy, což samozřejmě nebylo... Ale poté, co jsem byl u té doktoryk, tak nevím, jestli hned napoprvý, ale myslím, že na druhém setkání, mi dala nějaký papír, na základě kterého jsem si mohl jít na matriku změnit jméno na neutrální.

H: Takhle rychle, jo? Po jak dlouhý době byly ty návštěvy tak ze začátku zhruba?

T: Já jsem tam byl napoprvý, pak jsem snad šel na nějakou skupinu, která zrovna shodou okolností byla, pak jsem tam myslím byl napodruhý, jako já fakt si nepamatuju, jak už to bylo přesně. Je možný, že mezitím někdy jsem musel jít k tomu psychologovi, ale ...

H: No, pamatuješ si to setkání?

T: Jo, pamatuju si setkání s panem psychologem, no (pousměje se). Bylo hodně divný jako. Celej ten sexuologickej ústav, když tam člověk jako šel, tak v první chvíli jsem si říkal, proč jako mám jít na nějakou sexuologii jako znovu, když já teda jako konkrétně se sexem žádný problémy nemam (směje se). To mi přišlo velmi zvláštní. Pan psycholog mi přišel ještě divnější než celej ten ústav a jak jsem říkal, byl mi strašně nesympatickej, velmi arogantní, fakt jako, kdybych ho potkal někde v tom sexuologickým ústavu na chodbě, tak bych si myslel, že je nějaký deviant sexuální, to mi přišlo hodně vtipný.

H: (směji se)

T: Vtipný bylo taky to, to jsem ti taky říkal minule, když jsme se bavili, že má ten svůj oltářiček v tý svý kanceláři, takovou jako nástěničku, ne který má pověšený a přišpendlený všechny ty vizitky z různých konferencí a takový ty jako akreditační cedulky, to mi přišlo hrozný. A...nevím. Vynechám to, jak jednal s nějakým tím jedním klientem, kterej tam za ním přišel, to mi přišlo taky hrozný. Já jsem si za svůj život prošel jako i jinejma jako psychologickyma vyšetřeníma z různých důvodů, ať už kvůli tomu, že zjišťovali moje IQ a součástí toho je i nějaký jako psychologický měření a já nevím, protože prostě v pubertě jsem zdrhnul z domova, tak mě všichni taky zkoumali, proč si šprt zdrhne z domova a co teda jako... Takže mi přišlo strašně, když to řeknu, jako směšný to, na základě čeho ti odborníci nebo ty, co se považují za odborníky na mojí identitu, určou to, kým jsem. To mi přišlo strašně vtipný.

H: Co ti tam ten psycholog dal vlastně?

T: No, tak nejdřív probíhal nějaký takovej jako rozhovor. Tam ještě je vlastně důležitý, že tenkrát já jsem měl jakoby přítelkyni, se kterou jsem tak nějak jako, spíš to byl takovej vztah nevztah, nicméně s někým jsem byl, a to mi tenkrát ten můj kamarád, kterýho jsem potkal v autobuse, když jsem jel za doktorkou. To bylo vtipný, podle mě poprvý jsem byl u tý doktorky a pak nějak byla skupina, a když jsem jel na tu skupinu, tak jsem si tady v X přisedl do autobusu k nějakému člověku a ještě jsem si říkal: 'No, ty taky vypadáš, že není poznat, jestli jsi kluk nebo holka' (směje se), jako v duchu jsem si to říkal. A nic prostě, vůbec jsem si toho člověka nevšímal, četl jsem si nějakou knížku, vystupoval jsem na X, on taky, ale každej jsme šli úplně nějak jinam a u tý doktorky jsme se potkali na tý skupině a já říkám: 'No, tak to si děláš prdel.' No, a takhle jsme se jakoby seznámili, zjistili jsme, že jsem oba ze stejného města. On už byl o pár měsíců jako napřed, už ty hormony bral, už měl jít jako na

operaci. A tenkrát mi říkal: 'Až půjdeš k psychologovi, tak mu hlavně neříkej, že máš nějakou přítelkyni.' A já říkám: 'Proč bych mu to jako neříkal? Co na tom jako je špatného?' Když to vezmu jako ad absurdum, tak v podstatě jako utvrzuje tu jeho teorii, že teda jsem jako chlap, když jsem si našel jakože přítelkyni. A on mi říkal vlastně ten kamarád, že když on to takhle jako měl a řekl mu o tý své přítelkyni, tak psycholog jako zkoumal a pozval si na vyšetření tu jeho přítelkyni, aby vyzkoumal, jestli ona není náhodou nějaká jako divná, když chodí s člověkem jako je on. To mi přišlo jako úplně absurdní. Takže tenkrát jsem vlastně jako zapřel, že mám nějakou holku, že mám nějaký vztah-nevztah, že si tak jako konečně ve svých třidvaceti prožívám to, co si jiný odžili v patnácti, šestnácti a sedmnácti. A to vyšetření...já nevím. Jako chvilku jsme se spolu bavili, já jsem se snažil, je fakt, že tenkrát už povzbuzenej tou euforií toho všeho jsem tam prostě přišel s tím, nevím, jako, že jsem v podstatě dělal jako ramena trochu, že jsem se snažil v podstatě být jako suverén. Takže, když se mě na něco ptal, tak jsem se snažil odpovídat vtipně a zároveň lehce arogantně, jo. Protože on se mě třeba ptal jako: 'Onanujete?' a já říkám: 'A vy ne?' (směje se). Mně to přišlo strašně jako vtipný ty otázky. Říkám hlavně jako, jak to dopříc souvisí s tím, že se cejtím být někým jiným, než to co je napsané v té občance jako, jestli onanuju nebo neonanuju, co si jako při tom představuju. Já říkám: 'Tak jako co si při tom představuju, já nevím...' Podle mě jako chápu to, že se třeba snažej vyloučit nějakou jako poruchu osobnosti, která by mohla člověku zkreslovat vnímání sebe sama nebo té reality...

H: Otázkama na onanii..

T: (směje se) No, úplně jako asi ne. Takže tadyto. Potom ještě jako proběhlo pár takovejch otázek. On se mě ptal, jestli jako už jsem, komu jsem to už řekl, že to mám takhle, co v práci, jestli studuju, se ptal vlastně, tak jsem řekl, že studuju a zároveň pracuju, co rodiče...

H: A to jsi studoval tou dobou?

T: Tenkrát jsem studoval ještě jednu střední školu.

H: Jo, aha, to bylo na střední?

T: Ne, to bylo, to už bylo, já jsem měl po maturitě, pak jsem šel rok pracovat do fabriky. Po tom roce jsem šel na vysokou, na obor, kterej studuješ taky, psychologie-speciální pedagogiku do Prahy, tam jsem vydržel ani ne rok. Zdrhnul jsem vlastně tenkrát už jako po půl roce v podstatě a nějak, když jse... Jo, když vlastně...jak to bylo. Nevím přesně, jak to bylo, ale bylo to tak, že když už jsem nějakou dobu nestudoval, tak jsem se na tu vysokou vysral a byl jsem v té fabrice zase zpátky, tak jsem si uvědomil, že fakt jako hloupnu. Pak jsem z té fabriky odešel a šel jsem pracovat do jiný práce, dělal jsem v archeologickém ústavu a říkal jsem si, že by bylo fajn začít studovat aspoň něco. A zjistil jsem, že teda v X je jako VOŠka, tak jsem si říkal, že

bych šel aspoň na VOŠku, ale problém byl v tom, že oni mě tam vzít nechtěli, že to bylo jako jenom denní studium. Já jsem říkal: 'Tak jako já bych dělal nějaký seminárky navíc. Já si myslím, že v tom problém není, když prostě...' Bylo to navíc placený, nebyla to žádná závratná suma. A říkal jsem, tak když prostě nebudu zvládat to učivo, tak mě vyhodí. Zaplatím dva tisíce a půjdu do prdele. Tenkrát mi řekli, že ne, že to jako nejde. Tak jsem zjistil, že je tam ještě dálkový studium středoškolský, maturitní.

H: A jaký obor?

T: Speciální pedagogika ve vězeňské službě.

H: Aha.

T: Tak jsem šel studovat tohle.

H: Tohle byla střední škola?

T: To byla střední, no. Jako nebylo to úplně špatný. Spousta věcí tam byla fajn, ale úplně jako nějak kvalitní výuka tam taky nebyla. Jak co. Já jsem pak maturoval z práva, to mě fakt nadchlo.

H: Takže jsi to dostudoval?

T: Jo. Tam byly rozdílovky. To bylo právě v té době, kdy jsem to začal nějak jako řešit navenek a hlásil jsem se na tu školu. A ještě jsem neměl změněný to...to je divný. No, to je jedno. Prostě bylo to tak, že jsem tam přicházel s tím, že jako měním tu identitu právní, spíš jenom to jméno respektive. A musel jsem tam těm lidem všechno vysvětlit a pro mě to bylo docela důležitý, že to byla zase jako střední škola a ten kolektiv, i když jsme byli dálkaři, tak byl docela v pohodě. My jsme byli docela dobrá parta. Takže jsem si jako napodruhý odžil tu střední školu v té mužský roli, nebo když to takhle vezmu. A bylo to pro mě důležitý. Tak nějak si jako i v těch interakcích, jako se ujišťovat sám v té své identitě, že takhle to teda jako chci. Spíš to bylo o tom hledání. I když těžko říct, jako spoustu věcí, já nevím třeba. Zážitek v práci, když jsem to řekl v práci, já jsem tam tenkrát pracoval s paní, já nevím, kolik jí mohlo bejt, sedmatřicet, osmatřicet, a ta měla dceru osmnáctiletou, ta tam taky pracovala, obě byly Romky a ona, když jsem jim to jako řekl, tak nejdřív jsem si říkal, tak jak to jako oni přijmou, že teda ty Romové jako, já nevím, maj s tím trošku problém jako s těma identitama, ale spíš jako když se to týká jako jich, jako romskýho etnika, jako homosexualita a transsexualita, že prostě jako ne. Ale mě vzaly úplně v pohodě. A druhý den mi ta paní přinesla do práce porno časopisy (směje se) od jejího manžela. Takže něco jako v tom smyslu jako, tak když seš teda ten chlap, tak tohleto bys měl mít doma.

H: Základní atribut (směju se).

T: No, ty kráso. To bylo docela vtipný. Jako prolistoval jsem je. Já jsem do té doby žádnéj jako porno časopis neměl, tak jsem se tomu spíš jako smál (směje se). Že mi to nepřišlo moc jako nějak sexuálně vzrušivý nebo vzrušující.

H: Tak to byla taková rekvizita.

T: (pousměje se) No, jo. Hlavně jsem pak nevěděl, co s tím. Jako zbavuj se toho. To půjdu hodit někam do sběru, tak si všichni všimnou, že to jako mám. Tak jsem si říkal, ty jo, co s tím mám jako dělat? Kompromitující materiál.

H: Máš to do teď, doufám (pousměju se)..

T: Jsem to někam jako vyřadil, nenápadně.

H: A my jsme odklouzli od toho psychologa. Ptal se, co studuješ...

T: A to bylo to. Jo a u toho psychologa a on se mě potom už jenom ptal, chtěl nakreslit klasicky takovou tu postavu, což já jsem jako za a kreslit neuměl, postavu jsem kreslil velmi nerad. Maluju rád, ale postavy zrovna nejsou jako to, co by mi šlo. Takže jsem samozřejmě prvního nakreslil kluka a nakreslil bych ho, i kdybych to nevěděl, že psycholog čeká, že prvního nakreslim toho kluka.

H: A věděl jsi to?

T: Nevim, myslim, že ani ne tenkrát. Jsem čekal spíš, že po mně bude chtít kreslit nějakěj strom nebo nějaký takový věci...

H: Jo, ale nebyls připraveněj na to, jakej má účel ta postava...

T: Ne, já si to nepamatuju. Nepamatuju si, že by mi to někdo říkal, ale je to možný jako, že v tom množství těch informací mi to uniklo. Ale myslim si, že jsem jako nevěděl, anebo jsem to věděl, ale nějak jsem to jako nad tím nepřemejšlel, stejně bych jako prvního kreslil kluka, protože by to pro mě bylo snažší. Nebo, já jsem stejně kreslil v podstatě dítě, že to byl kluk, kterými bylo nějakých čtrnáct, jo. Což taky jako o něčem svědčí.

H: A ptal se tě potom na to nebo to tím skončilo.

T: Ne, neptal. A pak chtěl ještě, abych nakreslil jakože ženu, tak jsem říkal: 'No, to bude docela náročný.' Tak jsem nakreslil taky nějakou takovou jako holku, který bylo taky čtrnáct a stejně tak by mohla bejt i klukem, takže to bylo docela vtipný. No, ale jako nic. Jako nijak to nekomentoval. Jako zas oblečený byli ty lidi tak, že bylo

poznat, kdo je kdo. No a možná měli nějaký takový jako rekvizity. Ten kluk měl skateboard a ta holka, nevím, co měla tenkrát, ta neměla nic asi.

H: A dal ti ještě nějaký testy? Inteligence..?

T: Jo, to dává vždycky. No, to mi dával.

H: A pak nějaké osobnostní dotazník?

T: Jo, i to. Ale to už jsem si měl vyplňovat na chodbě, což mi přišlo děsně vtipný, že celej ten pohovor u něj probíhal, já nevím, jestli jsem tam byl třeba patnáct minut, něco jsme se bavili, pak jsem pět minut maloval ty postavy, nebo deset minut...

H: To u toho byl?

T: To u toho byl. To na to koukal. A pak mě vlastně poslal na chodbu s těma všema lejstrama, že si tam mám udělat ty IQ testy a vyplnit ten psychologický dotazník, kterej byl taky jako strašně směšnej.

H: A víš, co to je za dotazník?

T: Neznám ho. Ale jako na milion věcí se tam doptávali, respektive na jednu věc, se tam doptávali třeba jako deseti různěma způsoby v různých větech. Jo, a vždycky se to týkalo toho stejného. Jo, že prostě tvůj postoj k něčemu, že jako něco vnímáš nebo nevnímáš, jednou se tě ptá jako, že otázkou, která je položena jako kladně, podruhé jako negativně, že asi aby se vyloučilo, jestli jako nekecáš. Ale jako průměrně inteligentní člověk si pamatuje jako, jak odpověděl na tu otázku na začátku a ví, že prostě jako v sekci dvě, v sekci pět a v sekci sedm má jako odpovědět na jinak formulovanou stejnou otázku stejně, protože jinak by to bylo divný.

H: A ptal se tě na tvoji orientaci sexuální? Probírali jste to?

T: Jako ptal se mě na to v momentě, kdy se mě ptal na to, jestli onanuju a co si představuju, tak se mě vlastně jako ptal, jestli mě přitahují teda jako ženy nebo muži. Takže já jsem musel zapřít, že mám ten vztah, tak bylo docela probolematický to jako v úvozovkách dokazovat.

H: A cos mu řekl?

T: No, tak jsem mu vlastně řekl, že jsem ještě neměl žádný jakoby vážný vztah, což v podstatě byla pravda, ale že jsem, že vlastně, nevím, nebo takhle. Tím, že jsem neměl žádný vážný vztah a dlouhou dobu jsem nějak jako sexuálně nežil od většiny mejk jako stejně starých vrstevníků, takže jakoby těžko říct, ale že, když se koukám na muže, tak to není tak, že by mě jako sexuálně přitahovali a koukám se na ně spíš kvůli tomu, že v úvozovkách jim závidím jak jako vypadaj a říkám si, že takhle bych mohl

taky jako jednou vypadat. A zároveň jako na ty holky nekoukám jako na sexuální objekt, že mi to přijde, že mi to je nepříjemný, že mi to přijde jako divný, když se takhle na ty lidi jako koukám. A on to nějak jako nekomentoval, pokud vim.

H: A jak bys odpověděl teďka? A ne psychologovi, ale vůbec na otázku teda tvý jako preference sexuální?

T: Jo, jo... Asi tak, že zatím jsem neměl žádný vztah s mužem, ale zároveň bych ho jako nevyklučoval v tom směru, že pro mě asi není úplně důležitý nebo nejdůležitější to tělo. Jo, asi by, nevím, každě pracujeme s nějakýma představama, jak ten sex jako má vypadat nebo jak má probíhat. Jsme formovaný společenským očekáváním, produktama porno-průmyslu, který prostě jako člověk vnímá, ale zároveň si jako myslím, že to je osobností člověka. Nedokážu říct, rozhodně nemůžu říct, že bych nikdy neměl vztah jako s mužem. Že to je fakt daný jenom tím, že jsem nikdy žádnýho jako muže, kterej by mě zaujal jako osobnost, jako celek, prostě nepotkal. Ale je fakt, že zatím jsem měl vztahy a sex jenom jakože s holkama. Těžko říct, no.

H: Teď jsem si uvědomila, že jsme se rozvětvili. Jako zajímavým směrem, ale od otázky, která...Jsem se chtěla asi ještě dostat k tvým zkušenostem s tou sexuologickou péčí a k těm změnám, o kterých si třeba uvažoval. Protože já vim to, cos mi říkal předtím, že jsi uvažoval i o operaci.

T: Jo, jo. To bylo tak, že na začátku jsem chtěl všechno hned a co nejdřív. Vlastně ani jsem nějak nepřemýšlel nad jízva nebo jako nad nějakýma konsekvencema toho svého rozhodnutí. Ale postupně, což si myslím, že možná na tom procesu toho je asi jedno z mála pozitiv, že to trvá relativně dlouhou dobu, než se člověk dopracuje, pokud skáče, tak jak se píská, k té komisi. Tak během toho roku jsem začal mnohem víc přemýšlet přesně o tom, že to, že něco chci a něco nechci, že chci nějak vypadat, je do velké míry jako diktováno tou společností, protože pro to, aby mě ta společnost akceptovala tak, jak já se cejtím, musím splňovat její očekávání. A v tu chvíli jsem si říkal, tak to je prostě problém, že jo, protože stejně jako teď jsem musel hrát nějaký divadlo, protože se to ode mě očekávalo jako od někoho, koho ta společnost považuje za ženu. Když chci být konečně sám za sebe, bych měl předstírat, že takhle to jako cejtím, když to necejtím. Takže jsem hodně o těchto věcech fakt jako přemýšlel. Jistě jsem si byl fakt těma prsama, ty mi vadily, vadily mi jako i ve vztazích s těma holkama, protože přeci jenom to je něco, co jsem vnímal jako část mého těla, kvůli který mě oni nemůžou...nebo nemusely by vnímat jako kluka a to pro mě bylo důležité. Že třeba spousta lidí nebo některý mí kamarádi se mě prostě ptali: 'Ty jo, a víš, že to takhle jako chceš? Třeba prostě jako jenom jseš homosexuální jako...' A já říkám: 'Ty jo, to ne. Prostě pro mě je důležitý, aby ta holka mě nevnímala jako holku jako ve smyslu, nevím, je to pro mě jako důležitý. I když ty pojmy jsou strašně problematický samy o sobě, jo. Jako, že holka, kluk. Jako, že to jak mě někdo jako vnímá. Ale nechtěl jsem to takhle. Věděl jsem, že prostě ne. Že jako lesba rozhodně

jakože ne. A bylo to právě o tom, že jako lesba bych asi neměl odpor k svému tělu, ani k části svého těla...

H: Měl bys problém s tím být lesbou?

T: Ne, to ne. Já bych měl problém s tím, že by mi to nesedělo do toho třeba, co se k tý lesbě vztahuje, nemá problém se svým tělem, maximálně s tím, že s... Rozhodně to není tak, že by jí vadily prsa. Dlouho jsem si taky říkal, že by třeba možná stačilo jenom fakt hodně cvičit, když se člověk podívá na nějaký ty kulturistky, tak tam je taky nemaj úplně jako prsa, ale..asi, asi bych to nezvládal ve smyslu že já fakt jako nejsem člověk, kterej de někam do posilovny a cvičil by, ani by mě to nebavilo, takže... a asi by to možná ani úplně nešlo, nevím, nedokážu si to představit, jestli člověk musí brát ještě jako nějaký jiný podpůrný látky než, než..nevím, netuším. No takže v tomhle jsem měl jasno, ale v momentě, kdy jsem přemýšlel a bavil jsem se třeba i s lidma okolo mě, jeden můj kamarád se taky strašně jako dlouho rozhodoval, jestli bude i na tu kastraci a...nakonec se rozhod, že teda jo. Zjišťoval jsem, že třeba některý lidi to tenkrát to ještě vlastně šlo udělat i tak, že si sice jako nechali odejmout dělohu, ale nechali si vaječníky.

H: To šlo spolu s úřední změnou, jo?

T: Šlo.

H: A teď?

T: Mmmm..teďka v podstatě ne, no.

H: Jo, protože v zákoně je znemožnění reprodukčních funkcí, nebo?

T: Tam já nevím, jak to přesně je teďka definovaný, ale... lhal bych...ale každopádně v podstatě teďka si myslím, že už to je jako úplně neprůchodný, že dřív to šlo tím, že tam to bylo taky definovaný jako velmi podobně, tam to bylo vlastně ztráta reprodukčních schopností, jestli víte, co tím myslím a tím pádem se to z toho zákona dalo vyložit tak, že ten člověk, po tom zásahu už sám nemůže porodit dítě, což je prostě pravda, ale...ale zároveň může pořád darovat funkční vajíčko a tudíž může být tím biologickým rodičem toho dítěte, byť to dítě jako neodnosi. Takže teďko ten zákon tudle úplně neumožňuje. A asi by to ani neprošlo.

H: A jak to? No..?

T: Myslím si, že to víc jako hlídá, nevím. Nemam s tím jako žádnou zkušenost, protože já v momentě, kdy sem vo tom začal víc jako přemýšlet, tak nejdřív sem si říkal tyjo vždycky budu mít, pokud na tuhle operaci nepudu, tak budu mít vždycky v tý občance to f, v tom rodným čísle tu pětku na tom třetím místě, nebudu se moct

jako vozenit, nebudu mít vlastně spoustu práv, který bych jako mít chtěl a měl, takže tenkrát, když jsem měl po tý komisi, tak jsem se objednával nejdřív na tu mastektomii a nějak za dva nebo za tři měsíce potom jsem měl termín na tu... na tu operaci, prostě na ten kastrovní zákrok a vlastně nechtěl sem tam jít, jakože vědomě, nebo racionálně..vnitřně jsem s tím nebyl jako úplně ztotožněnej..z tý operace, ale bral sem to jako nějaký nutný zlo.

H: A jak to probíhalo vůbec, tadyta diskuze o tom jako? Ty jsi chodil v té době k tý dpktprce?

T: No.

H: Tak jak to probíhalo s ní, jako?

T: Tohle sem jí ani neřikal.

H: Zjišťování nějaký ty motivace a tak?

T: No během těch 15ti minut my jsme si toho nikdy jako moc říct nestihli, jo... Já jsem tam přišel, ona si ne vždycky pamatovala to, co jsem jí říkal naposled, koukla se do nějakých těch svých záznamů, ptala se prostě jako co, jak se mam, jak jako žiju, co ve škole, co partnerka nebo něco a to víceméně jako uběhlo, strašně rychle těch 15 minut, tam člověk toho moc říct nestihne.

H: Takže chápu dobře, že na jedné návštěvě jste si řekli, že si můžeš nechat projít hlavou, jestli tady ten zákrok připouští, nebo jak?

T: Ne, to ne, to vůbec. To si jako nepamatuju, že by tohle takhle nějak vůbec bylo. V podstatě na začátku já když jsem tam přišel, tak... tak... vona mi vlastně snad dala, nevím, jestli na prvním, na druhém, na třetím..prostě někdy na jednom z těch počátečních setkání mi dala ty papíry pro tu matriku, že mam si vlastně dojít na gynekologii, že mam jít k tomu psychologovi, že si mam skočit na internu, jo... a nějak tam podle mě neprobíhala nějak jako, nevybavuju si to možná, si to nepamatuju, ta diskuze o tom, který jako zákroky člověk má podstoupit a který nemá podstoupit a který sou jako povinný a nejsou povinný.

H: O tom jste se nebavili?

T: Nevybavuju si to, že bych se o tom jako bavil s doktorkou. My jsme se o tom vlastně bavili často v rámci těch skupin, který tam jako sou.

H: Aha, aha...

T: ..kdy ty lidi říkali, co už maj za sebou, na jaký operaci byli a tak, jo?

H: Takže si za ní přišel a řekls jí, že prostě by jsi chtěl tu operaci prsou a zároveň teda i tupetu.

T: Ne. Tohle vlastně takhle nebylo. Na začátku já sem ...nevím, na kolikátým sezení..u té doktorky jsem právě jako říkal, že fakt mi ty prsa jako vaděj a jestli by to nešlo jít na tu operaci jako dřív a ona mi tenkrát právě říkala, jakože teoreticky by to šlo, že ona jako lidem co maj fakt velký prsa, což teda není můj případ, tak jim někdy dává doporučení, že můžou jít na tu operaci dřív. Některý maj čtyřky jako třeba čtyřky.

H: No.

T: Nebo pětky.

H: Jasně. Hmm...

T: Protože není pro ně reálný procházet jakože, jako muži, tak pro tu společnost, tak v momentě, kdy maj tyhle velký prsa, že to je pro ně nepohodlný a vlastně nereálný nějak jako ten real life test.

H: Hm, Hm.

T: Což teda není můj případ a že v tomhle sem zase rád, že mě od toho víceméně odradila, protože mi říkala, že to jako je škoda, že po těch hormonech, když je budu jako fakt brát, tak se ty prsa jako zmenšej, pak třeba člověk má i menší jizvy..tak jsem si říkal, jo, na tom něco bude. Je fakt, že v té době já sem fakt jako hodně uvažoval o tom...o tom jakoby jiným stigmatu, který jako je spojený s tím, že něčeho se člověk zbaví...já sem tenkrát si čet vlastně spoustu těch knížek, o tom jakejma,..nebo spoustu...i na internetu sem hledal třeba, jak probíhá nebo jak, jak, jak (zakoktá se) jakejma jako chirurgickejma přístupama se řeší to odstranění prsou, doufal jsem, že prostě nebudu mít moc velký jizvy a stejně tak jsem se koukal, jak třeba vytvářej tam jakoby ten penis, protože člověk je v té fázi, kdy hledá ty informace, který třeba pro něj dřív byly, ale nějak, nějak jako je nevnímá selektivně, nějak si říkal ne, to jako řešit nebudu a v momentě, kdy si sám sobě připustí, že teda ok, něco se svým tělem, se svým životem chce jako dělat, tak si zjišťuje ty informace, aby věděl, co chce a co nechce. Takže přestože sem vlastně, přestože je fakt, že sem penis nikdy neřešil, takže ho jako nemam, nebo – neřešil sem to jako zásadně, jo? Že bych ho postrádal..

H: A chtěl jsi ho?

T: Eeeeeeeee....

H: V nějaký fázi?

T: Do určitý míry ho možná jako chci někdy i teď, protože to je jako..je to pohodlnější jo, protože člověk nemusí nevím, u toho sexu třeba on jako ho nepostrádám, protože...nebo takhle: chtěl bych jako plně funkční penis , aby sme se jako bavili o tom, aby, aby ty věci měli jako správný význam, aby byly zasazený do správného kontextu, protože nechci jako to, co umožňuje současná medicína.

H: Takže o tom jsi neuvažoval, že by sis nechal udělat neopenis?

T: O tom... zjistil jsem jak to jako vypadá, zjistil jsem, že prostě stejně...jako v momentě, kdy si člověk přečte nebo když si uvědomí, že mu přesunou část svalu ze zad tam, kde normálně bejvá penis, že ten penis jako nevypadá tak, jak by jako normální penis jako vypadat měl, tak sem tohle fakt nechtěl. Nehledě na to, že..že pravděpodobně mnohem větším stigmatem byla ta viditelná jizva na těch zádech, kterou jako každé vidí, případně na předloktí žejo, takže ... a bylo by mi to k ničemu, žejo, protože ten sex stejně bude probíhat za pomoci toho, co tam člověk jako má, od narození v podstatě, takže ...mít tam přišitý nějaký jako válečky nebo něco nechci, takže asi tak. Ale jako lhal bych, kdybych tvrdil, že bych penis jako nechtěl.

H: Hmmm.

T: Asi... a teď zase nevím, do jaký míry je to skutečně jako mý přání ten penis mít, do jaký míry je to vliv té společnosti a očekávání toho, jak ten muž má vypadat a očekávání i těch lidí okolo a v momentě, kdy mam partnerku nějakou ..eee...tak je to chtě nechtě pro ní jiný, možná divný, možná zvláštní, možná to může bejt pro ní i zajímavý, ale ne vždycky, že jo. Stejně tak jako když si du někam zaplavat, když jdu do sauny, což třeba je poměrně jako složitá záležitost, když jsem kdekoliv, kde většina jako chlapů chodí čůrat někam jako ke stromu, žejo, tak to sou prostě jako situace, který člověka nějak jako...kompromitujou.

H: Hm. Hm.

T: No,takže tak.

H: A s jakým teda člověkem, odborníkem, odbornicí si konzultoval tu možnost té operace, té kastrace teda? Protože ty jsi se rozhodoval, že tam pudeš?

T: Eeeeeee...

H: Tak byl nějaký takovej člověk?

T: No já sem tenkrát volal na X pani Y a domlouval sem se, nebo takhle, já sem nejdřív zjišťoval, když sem zjistil, že někde ty operace dělaj i jinak, že někde vlastně odstraňujou jenom tu dělohu a ne ty vaječníky, tak sem zkusel volat na základě informací od těch lidí, který tuhle operaci podstoupili někde, nebo na základě

informací, který sem našel na internetu, tak sem zkoušel volat i do nějakých jiných nemocnic, tam mi potom třeba řekly, že už to nedělej vůbec, že už to dlouho jako nedělej, takže sem v podstatě byl odkázanej na tu Y tenkrát, která byla na X.

H: A to byla jako už chirurgička, nebo?

T: To je jako, ta dělala jako na oddělení gynekologicko- porodnickým.

H: Aha, aha.

T: Takže tam sem volal a prostě sem si domluvil termín, že tam jako přídu, vona mi jako řekla co mam podstoupit předoperační vyšetření, to sem jako podstoupil a když sem jako...

H: A u komise si byl?

T: Jo, u komise sem byl. Vlastně...

H: To ti zjednávala doktorka?

T: Hm, hm. Když sem..to taky..tam zase třeba jako z její strany, jak sem říkal, jako že ...emmm...vona není člověk, kterej by brzdil ten proces, pokud v podstatě jako člověk skáče, jak vona píská, to znamená, že plní ty jednotlivý kroky. Řekne to všem v tom svém okolí, jako žije si ten život v tý roli, ve který se cejtí bejt sám sebou, což vlastně já sem začal naplňovat eště než sem k tý doktorce šel. Takže jako na ní to muselo působit tak, že já sem jako ten typickej případ..

H: Vzorovej...

T: Ukázkovej, učebnicovej...což sem vlastně v zásadě nebyl. Jo a v podstatě v každým tom momentě, kdy já sem tam jakoby přicházel, ať už k tý doktorce nebo k tomu psychologovi, tak vlastně člověk pokud ví, co se od něj čeká, tak ví, co má říkat, jo, že na tom není nic vědeckýho.

H: Jo.

T: A to v podstatě vyplývalo i z těch, ani tak ne z těch interakcí přímo s tou doktorkou v rámci těch patnáctiminutovek, který sme měli, ale já sem tam jako jezdil, protože to pro mě bylo důležitý v momentě, když jsem tam jel napoprvý, potkal jsem toho člověka tady z Mostu, což pro mě bylo hodně silnej okamžik. Sem si říkal: sem tady jako sám, úplně ztracenej, víceméně v relativně malým městě, jo tak bylo to pro mě jako hodně pozitivní mít někoho, kdo si už spoustu věcí odžil, s kým můžu ty věci sdílet, aniž bych je musel jako pojmenovávat, ten člověk prostě zažíval něco podobnýho, dokáže si to představit, takže ty skupiny pro mě byly důležitý a na těch

skupinách v těch vzájemných interakcích to vyplývalo mnohem...mnohem jako jednoznačnějš. To, že se něco očekává a něco je prostě jako nežádoucí. Takže prostě tam byli lidi, který ...navzdory tomu, že se cejtili nějak jakoby bejt tak, v podstatě porušovali ty genderový hranice a genderový normy, protože dál třeba chodili jako dámsky oblečený nebo v oblečení, který nebylo ryze jako mužský, což bylo jednak pro tu doktorku zjevně nežádoucí a oni tohle nenaplnovali, nicméně ona to jako víceméně tolerovala, protože si říkala ok, voni se třeba jako hledaj, ale jako ta skupina těch lidí, těch transkluků, který tam jako byli, to vnímala jako mnohem jako kritičtější. Si divnej, jo.

H: Aha.

T: A jakýkoli tadyty pocity...třeba já si pamatuju jednoho člověka, sám si říkal jako Jáchym a...ten prostě jako říkal, že by jednou rád měl děti. Nebylo to na tý skupině, říkal to když sme se někde sešli, říkal jako já bych chtěl mít jednu vlastní děti, moje děti, a teď jako pro většinu těch lidí, já sem říkal jako já to chápu prostě, tomu rozumim, problém je v tom, že vlastně jako nebudeš moct, žejo, že, ať už začneš brát ty hormony a eště to sice fyzicky bude možný, ale musel bys ty hormony vysadit, anebo potom to vlastně možný už nebude, jo, takže to byly jako jednotlivý momenty, který mě vlastně jako formovaly, přiměly mě přemejšlet o těch věcech jako mnohem kritičtější, nepřijímat je tak, jako že... a to je jedno, jestli doktorka nebo jakákoli jiná osoba, která je považovaná za autoritu, mi řekne hele prostě takhle se to jako dělá a takže, takhle to udělej.

H: Takže jako paradoxně jako ten vliv tý skupiny, která to tam všechno hlídala a byli tam ty lidi jakoby jako kontrolující, tak na tebe to nemělo vliv, že by si se stal taky takovým jako kontrolujícím, ale naopak, že si o tom jako začal takhle uvažovat?

T: A tak asi proto, že si myslim, že od samýho začátku sem v těch věcech neměl... neměl sem to takhle jednoznačný, byť to tak mohlo působit, tak sem vo těch věcech jako přemejšlel tak nějak v širším kontextu, protože mě jako zajímalo, proč něco dělaj takhle a nejde to jinak, jo, že vlastně nikoho nezajmá, že vlastně nikdo neví, co ty hormony s tím, vlastně z biologickýho hlediska ženským tělem, udělaj, když vlastně to tělo nebude mít ten svůj původní přirozenej zdroj svejch vlastních hormonů. Oni ty hormony se vlastně v zásadě až tak z chemickýho hlediska tolik nelišej a ..ale stejně, je to jinej hormon.

H: A to byl důvod, nebo jeden z důvodů, proč si potom se rozhodl jinak, když už si měl naplánovanou tu operaci?

T: Eeeeeee, ne. Jako ten důvod, proč sem se rozhod na tu operaci nejít...já sem na tu operaci vlastně nechtěl celou dobu. Nebo celou, úplně celou dobu ne, to bych lhal, na začátku sem chtěl vlastně všechno a hned.

H: Jasně.

T: Ale v momentě, kdy sem o tom potom v klidu si začal přemýšlet, tak sem tu operaci nechtěl a... těch důvodů bylo víc. Za a protože sem si myslel, že pro to to moje tělo není úplně jako optimální a za b, protože sem to bral jako naprosto zbytečnej zásah do mýho těla. Sem si říkal ok, ty prsa sem jako nechtěl, takže sem jako byl ochotnej jako podstoupit víceméně cokoliv, abych je neměl. Ale...jako jiný věci mi na mým těle jako nevadí a proč bych se měl nechat někde kuchnout, je to prostě zbytečnej zásah, jako velmi invazivní zásah do mýho těla, jo, říkal sem si teda budiž, eště sem si říkal, tak jo, chápu, že se daj ty vaječníky, teda ty vejcovody jako podvázat, ten efekt bude jako víceméně stejnej. V podstatě sem se jako i bál jako i...jako spousty věcí, nehledě na to, že to pro mě bylo jako velmi nepříjemný vůbec jako podstupovat to, že...já nevim...celkově, přišlo mi to jako divný, měnit něco na svym těle, se kterym sem byl v tý době už víceméně spokojenej. A...to víš, že jako ten důvod proč sem vlastně nakonec na tu operaci nešel paradoxně byl vlastně úplně jinej a to byla takováta pověstná poslední kapka, když mi asi tejden před tou operací naplánovanou volali, ja a teď já sem to vlastně splet, já sem nejdřív byl objednanej na tu kastrovačnický jakoby část, potom teprve sem byl objednanej na tu mastektomii. Takže mi vlastně tejden před tou operací z tý gynekologie volali, že mi tu operaci jakoby, že mi rušej ten termín a přesunuli mi ho jako na jindy a bylo to jako o víc než jakoby tejden, snad jako o devět dní se to přesunovalo jako na jindy.

H: Takže až po tý mastektomii, vlastně?

T: Ne, to ne, jako to nebylo takle.

H: Jo, aha.

T: Mezi těma operacemi byl rozestup několika měsíců.

H: Jo jo jo.

T: Jo, ale...mě se to prostě nehodilo, protože sem měl jako už naplánovaný, jako tu operaci, když sem se tam byl objednat, tak sem se žejo, když ona mi nabízela nějaký termíny, který sou volný tak sem to volil s ohledem jako na plánovaný zkouškový období ve škole na...prostě na spoustu dalších..počítal sem s nějakou rekonvalescencí, abych pak mohl jet jako na dovolenou, ale hlavně kvůli tý škole. Prostě se mi to jako nehodilo, už to bylo naplánovaný i sem jako počítal s tím, že si pak vezmu nějakou dovolenou, abych celou dobu nemarodil. No prostě bylo to složitý. A když mi takle jako volala, že to posouvá a já sem říkal: 'Ty vole mě se to jako vůbec nehodí'.. já to jako chápu, že se může stát, že prostě ten lékař třeba z nějakýho důvodu jako nemá čas, nebo nějaký jako náhlý věci se řešej, nebo jako je plná, nebo že zrovna jako, že hodně žen je těhotnejch a sou na tom oddělení, jako že má to plno, ale...jako o den nebo o dva, ale prostě jako o devět dní je pro mě hodně..no a takže a vlastně ona eště

tenkrát říkala ta sestra, to bylo celý vtipný, to bylo to, co mě v tom utvrdilo, když ona mi říkala hlavně ať jako se připravím, že budu muset platit za nadstandard, to bylo jako, říkám: 'Jakej nadstandard?' 'To vlastně se snad ještě neplatily regulační poplatky, to bylo ještě před tím, ale chtěli po mě zaplatit nadstandard, já sem říkal: 'Jakej jako nadstandard, já žádnej jako nechci, já nepotřebuju televizi, já si vezmu knížku.' A vona mi říká: 'No ale my vás jako nemůžeme dát na normální pokoj' Já říkám: 'Proč bystě mě jako nemohli dát na normální pokoj?' 'No protože vy vypadáte jako muž'. Já říkám: 'Nomy ted' tady telefonujem, jakobyste mě nikdy v životě neviděla, já si jako nemyslim, že bych jako vypadal jako muž.' 'Tenkrát sem neměl, jestli jsem měl tři, tři fousy na bradě tak to bylo hodně...fakt sem jako nevypadal, ani sám sem si jako nepřipadal jako muž, protože mě to okolí akceptovalo jako muže prostě bylo daný tím, že, zejména tím, že to většina lidí v mym okolí věděla, protože ta první fáze toho je, že to fakt člověk každému říká, aby.. aby, aby oni mě vnímali jako muže, musej rozumět tomu, proč já se takle chovám a musim vysvětlit ten kontext, takže člověk víceméně jak debil chodí a říká: Víš, já sem jako, procházim jako procesem změny pohlaví, jo? A ty lidi prostě jen tak jako pokejvaj.

H: Hm.

T: Buďto si myslej svý ale většina z nich to jako brala. Takže takhle mi volala ta ženská, já sem říkal: 'Ty jo, já nevim, já nevypadám jako muž, ste mě prostě v životě neviděla?' A vona jako(zvýší hodně hlas): 'Nemůžete bejt na pokoji s těma ženama!' 'Říkám: 'Proč bych jako nemoh?' 'Říkám: 'Tak hlavně sme snad jako lidi všichni, tak jako rozumim, že když tam bude někdo s tím mít problém, jo? Já říkám: 'Hlavně když jim nebudete říkat, že já sem transsexuál nebo, to je jedno, tak jak voni to na mě poznaj?' 'Jako to je první věc, já říkám: 'Prostě jak oni to na mě poznaj?' Já, když se svleču do naha, tak prostě nevypadám jako muž. Dokonce když se svleču do půl těla, tak nevypadám jako muž, jo? Takže vona to strašně jako hrotila, že to prostě jako nejde, já říkám: 'No ale já nemam 'Tenkrát vona říkala, že to mělo bejt asi 500 korun za den pobytu v tý nemocnici, jo, což mi přišlo absurdní, já říkám: 'Tak jak tam budu dlouho, týden? Tak jako vysolim tři a půl tisíce za to, že tam sem?' 'Nějakou dobu budu mít výpadek příjmu, protože sem na nemocenský, já říkám: 'Já na to nemam peníze.' A i kdybych je jako měl, tak mi to přijde absurdní, protože říkám, já tam du, v občance mám napsáno jako F, tak mě dejte mezi všechny ty ostatní, co maj ve vobčance taky napsáno F, jo? Anebo jestli to je takovej problém, tak mě dejte mezi ty, co maj v občance napsáno jako M. 'No ale my sme jako gynekologicko-porodnický oddělení! 'Já říkám: 'No ale ste jako celá nemocnice, tak mě dejte někam jako na chirurgii, nebo na internu, dyť to je celkem jako fuk. Jako na operačním sálu to je jedno s kym budu, na jipce to je taky jedno s kym budu, protože tam nikdo nezkontroluje jako kdo je kdo, vono to většinou je stejně spojený, tak pak mě dáte jako někam, mě to je jedno, prostě někam mě dáte, někam, kde se neplatí.' Jo a vona řekla, že to prostě jako: 'Ehhh 'spoustu jako keců, já říkám: 'Mě to přijde jako na hlavu postavený, já žádnej nadstandard nechci, a vy mi ho nemáte právo vnucovat.' 'Nehledě na to, že vlastně i po tý voperaci, budu mít zase, já si požádám vo tu změnu v tý vobčance a budu tam mýt

napsaný to M a pak pudu někam do nemocnice a voni mi řeknou, že mě zase nemůžou dát na pokoj mezi ty co maj v tý vobčance to M, protože, protože pro změnu budou tvrdit, že vypadám jako žena? To je prostě, to je přece absurdní, jo? A vona prostě se mnou jako hádala, já sem říkal: 'Jako víte, co, tak tak to zrušte, pro mě to bude snazší, pro vás to bude snazší.. 'Říkám, já sem tam stejně jako nikdy jít nechtěl a takhle se to vlastně víceméně vyřešilo za mě. Když sem byl jako rozhořčeněj tou situací, která je, a když sem jako...vlastně ad absurdum došel až do toho extrému tak sem si říkal: No jo, ty vee, a když já vlastně nemam v plánu jít, i kdybych jako nakrásně podstoupil tu kastraci a na tu mastektomii sem měl v plánu jít, s tou se jako počítalo, tak stejně nikdy nebudu naplňovat to očekávání tý společnosti, jak jako má ten muž vypadat, takže jako celej život mě někdo bude někam šoupat jakože na nadstandard, jako že mimo? Vyřazovat? To, že..vlastně sem si uvědomil to, že se pohybuju jako někde mimo ty dvě kategorie muž a žena, jakože chtě nechtě, jo? I kdybych se jako nakrásně k některý z těch kategorií jako přiřazoval, tak ta společnost mi řekne ty jako ale to nééé, protože vy nevypadáte, tak jak jako máte. Takže to byla ta poslední kapka taková příslovečná a rozhod sem se že na tu operaci prostě nepudu, ale dal sem si, to co bylo naplánovaný, že teda na tu mastektomii sem šel, jo?

H: To nebyl problém?

T: Tam paradoxně stejná nemocnice to byla taky na X, na plastický chirurgii, tam to vlastně nikdo neřešil, a to eště celý byla taková peripetie, že sem jako před tou v listopadu sem byl na tý operaci v listopadu myslim, nebo v prosinci, to je jedno, prostě nějak takle jako v zimě, eeeeeh, nastydnul jsem asi tejden před tím, tak říkam ty kráááso, teď jako čekám takovou dobu, než přijdu na řadu a teď vonemocnim, takže nakonec sem to jako uhrál, že sem si tady koupil nějaký takový cucavý pastilky a dezinfekci jako, když máš zánět horních cest dýchacích, bylo tam napsáno, že nemam jakoby překračovat tu dávku denně asi tří, tak sem sežral celý to plato a přijel sem vlastně do tý nemocnice sem měl nastupovat nějak jako odpo.. jako je fakt, že tam to jako nikdo nehrotil, jako nic, přijel sem tam, nijak ani neřešili, kam mě daj na pokoj, automaticky mě teda dali jako samotnýho na pokoj, tam na X, na tý plastický chirurgii to bylo tak, že vždycky sou jako dva pokoje a maj společný sociální zařízení, takže sem chodil vedle jako k těm dvěma chlápům, tam byli takový starší chlápkové, který sami sebe titulovali dědek a chodil sem k nim hrát jako karty, protože tam byla docela nuda, protože vlastně ten první den, co sem tam přišel, tak to sem šel hned spát, že mi nebylo dobře, měl sem docela teplotu a říkal sem si, tak ale když už mě přijal, tak už se vyhodit nenechám, že prostě už na tu operaci pudu, akorát se mě ta sestra přišla zeptat jako: Není Vám něco? Nejste nějakěj nemocnej, vy pořád spíte? Říkám: Nenene, já sem po noční a tím sem to jako uhrál, že už se jako neptala a druhej den vlastně ráno sem šel hned na tu operaci, takže vlastně nebyl čas se na nic moc ptát, jo? No a bylo to v pohodě a pak vlastně druhej den do tý nebo po tý operaci sem vlastně ležel no a ten třetí den nás už vlastně hnali vlastně všechny, co byli ten den na operaci, tak normálně jako do jídelny na snídani a jako všechno, tak jako člověk si nosil ty bandasky s tou krví aaa, v pohodě, tam to fakt jako nikdo neřešil jako, ze strany toho

personálu sem nazažil jako, nebo nepocítl já osobně jako jestli si něco říkali někde jako na sesterně, to jako nevím, ale nepocítli sem jako žádný jako divný jednání se mnou, co by někým, kdo je jinej nebo divnej, takže to bylo úplně v pohodě. Automaticky mě dali jako samotnýho na pokoj, s tím prostě problém nebyl, byl to snad třílůžák, prostě sem jim tím vyblokoval jako další dvě lůžka jo, ale furt to vůbec nikdo neřešil, nikdo neříkal, že mam platit nějaký nadstandard a šlo jako vo to že...

H: Hele jako a chtěl by si do budoucna, nebo umíš si představit, že bys ještě uvažoval o tý operaci?

T: Ne.

H: O tý kastraci, teda...

T: Asi ne, jako, pokud by to nebylo nezbytně nutný i z nějakých jako zdravotních důvodů tak jako určitě ne.

H: Hm, hm.

T: Protože to je pro mě fakt jako naprosto zbytečnej zásah do mýho těla, žejo? Vo kterej ani nestojím, kterej jako nic nezmění na tom, nevím, že vlastně všechny ty argumenty, který oni maj, ano sem si vědom toho, že prostě tady nějak, nějaký jako riziko toho, že prostě může dostat rakovinu, ale to by potom museli všem, jako všem lidem vodebírat jako spousty orgánů protože jako tolik rizika rakoviny jako existuje, vlastně nikdo nezmapoval, tady neexistují žádný, jak je ta medicína jako exaktní, žádný jako výzkumy, který by potvrzovaly to, že člověk, kterej prostě užívá dlouhodobě hormony, který sou v podstatě jako patřej k tomu jinýmu pohlaví k tomu opačným pohlaví než který jakoby má biologicky, že by zvyšovali nějak zásadně..prostě neexistuje žádný takovejdle jakoby výzkum ..aaa..mmm..nevím asi bych prostě bych určitě na tu operaci nešel, kdybych nemusel, když si teda mam vybrat.

H: A ještě sem se chtěla zeptat během tý..toho postupu těch změnách a těch procedur, tak byl si v péči někoho, kdo by s tebou dělal něco jako psychoterapii? Nebo jako v psychologický péči? A nemyslím tím jako žádný jsko přeučování nebo tak, ale myslím tím fakt prostě jako psychologickou péči. Prostě rozhovory...

T: Asi ani ne. Jako rozhodně nepovažuju za nějakou jako klasickou jako psychoterapii nebo nějakou psychologickou pomoc to co teda poskytuje pani doktorka teda na druhou stranu na její obhajobu ve vztahu ke mně musím říct to, že vlastně z mý strany nebyla nikdy ani úplně poptávka po tomhle, jo, že je možný...

H: Jo, ale něco takovýhleho tam jako standardně neprobíhalo?

T: No se mnou ne, jako nevim jak, to maj jako nastavený jiný lidi, ale co se tak jako s těma ostatním znám, nebo vim, tak většina z nich to má stejně, to sou prostě patnácti až dvaceti minutový takový jako setkání..

H: Jednou za ...dva měs...

T: Choděj teďka snad jednou za měsíc, já si myslim, že jako když já sem chodil k doktorce, tak to takle často nebylo, hlavně sme se vždycky domlouvali na tom dalším setkání až na tom jakoby jednom setkání jsme si domlouvali ty další.

H: Jo.

T: Takže co takhle mam informace od lidí, co k ní chodí, tak se hned na začátku domlouvaj další, že už voni maj prostě seznam termínů třeba na půlrok, kdy tam za ní maj přijít, jo? To já sem fakt neměl takle, že sme se domlouvali, vždycky když sem tam přijel, domluvili sme se na někdy, třeba za 4 týdny, já sem řekl:No to je nemůžu, to zrovna mam školu, nebo něco, jo, takže sem to takle nějak upravoval a myslim si, že sem tam fakt takhle často nejezdil. Je pravda, že sem jako vyhledával spíš ty skupiny, který pro mě byly mnohem cennější, kvůli tomu, že sem se tam potkával s lidma, který už byli jako v nějaký jiný fázi toho celého procesu, řešili jako úplně jako jiný věci, moh sem to s nima sdílet, hlavně mi to přišlo jako mnohem významnější, než to, co mi tam jako ta doktorka říká, protože vona vlastně byla odkázaná na to, co jí řeknou ty lidi o těch operacích, o tý zkušenosti, a to je jedno jestli s tou mastektomií nebo s tou jakoby faloplastikou, to je celkem jedno, ale samozřejmě oni jí říkali nebo ty informace, který jí říkali jí minimálně sdělovali jinak, než sme si sdělovali jako u toho piva mezi čtyřma očima, kdy ten člověk nemusí hrát ani před doktorkou ani před zbytkem tý skupiny jako nějakou tuhleto roli, a může ti říct hele jako tohle, bylo takhle a takhle.

H: Hmmmm.

T: A hlavně už to je založený na tom, že sem se s těma lidma třeba znal, třeba po druhý, po třetí a už nás vlastně, zjistili sme, že třeba spoustu věcí i jinejch máme společnej, že jedinym našim pojítkem rozhodně není to, že řešíme svoji identitu, jo, že to bylo o nějakym jako pohledu na svět, o nějakých jako zájmech podobnejch a tudíž se jako předpokládalo, že v momentě, kdy, kdy se jako takhle sblížíme víc, tak ty informace, který si sdělujeme sou mnohem jakoby..otevřenější, upřímnější.

H: A proč si myslíš, že to tak hráli?

T: Hm (uchichtá se), proč si myslim, že to tak hráli? Tak to je jakoby součást nějakýho skupinovýho jednání v rámci jako těch konformních tlaků, protože jako se to vod nich čeká, žejo? Oni, oni musej hrát tu roli, aby potvrdili jako tu svoji identitu, takhle to

prostě funguje, nehledě na to, že sem říkal, že jednak z té strany ty doktoryk tam funguje nějaká jako mnohem větší kontrola, což sem si začal jako uvědomovat postupně, je ze strany těch dalších translidií, ty skupiny, jo, to je prostě vobrovské tlak, jo, vobrovská jako kontrola, která říká jako ty to máš divně, ty to děláš divně, takhle se to jako nedělá jo, teda to člověka formuje strašně moc, jo?

H: A ten postup souhlasí s tím medicínským?

T: No jako, zpravidla ano. (delší pomlka) Nebo úplně ano. (uchichtá se) Že, nevím, teď že, otázkou je jestli to je tak, že ty lidi, sou skutečně tak jako zpracovaný, ať už tou doktorkou anebo tou společností, nebo to tak jako vnímaj, že to je něco, co nedokážu já ze své pozice rozkřejt, jestli, jestli ten jejich pocit je jaksi apriorní anebo jestli je vlastně vytvářejou tou socializací, to je něco, co vlastně je podle mě nezjistitelný. Ale každopádně to tak jako je že, že ty lidi prostě říkaj nic takovýho mezi jako není, jo? A sou ochotný se bavit o tom, to je strašně zvláštní, že oni si vlastně vybíraj jenom to, co se jim jako hodí, z těch všech teorií, že když se bavíme o té sexualitě jako takový, tak říkaj, no to je blbost, když I ten psycholog jako říká, že nic, nic jako, jako bisexualita není, byť je homosexualita, heterosexualita, to je prostě blbost, žejo, on prostě tvrdí, že ta bisexualita není, ale zároveň jedním dechem říkaj jako, to že jako sou ženy a muži, to je jasný, že sou ženy a muži a nic mezi tím jako není, říkam: Aha, tak jaktože vy prostě připouštíte bisexualitu, ale u jinejch jako, u jinejch věcí potom všechno jako zakládaj na nějakým fakt jako biologickým esencialismu, kdy to všechno jako odkloněj, říkaj prostě jako že to je jasný, jako chlap má tohle a ženská má tohle, a to víš že prostě jako, já říkam: Aha! Ale když to vezmu jako úplně do důsledků tak ty seš jako navždy žena. Bez ohledu na to že, jakkoli své tělo změniš, tak ta biologická podstata je ženská, když ti někdo udělá genetický testy, tak prostě bohužel XX je XX, jako nashledanou! No ale to je něco jinýho. Já říkam: No tak chceš jít jako do důsledku, řešíš tady jako to, že vlastně jako, nevím, je to strašně zvláštní, se s nima vo tomhle bavit. A spíš to bylo jako zvláštní v tom, že já sem říkal jako oukej, mějte si to jak chcete, vy to takle máte, ale pokud tady existuje skupina lidí, který ty věci vnímaj jinak, tak minimálně jako pokud vy očekáváte, že vás bude společnost respektovat takový, jaký ste, tak by bylo fajn, abyste respektovali tu další podmnožinu lidí, která tady vzniká, takový, jaký sou a nenutili je měnit svoje, svoje očekávání a předpoklady, protože vám ta společnost taky něco pořád nutí, vy ste se vůči ní vymezili, ale zároveň vlastně na jednu stranu jako narušujete ty hranice, protože je překračujete, ale zároveň je potvrzujete, protože vy je vlastně nepřekračujete navždy, ale tím, že se stáváte, z vašeho úhlu pohledu, z ženy mužem a popřípadě z muže ženou, jo? Takže na jednu stranu rozměňujou ty existující genderový hranice a pohlavní, na druhou stranu je fakt jako potvrzujou. To je problém, strašnej.

H: A ještě teda jedna asi věc: Když se na to podívám, pro jistotu, tak se na něco hodně důležitýho nezeptám. jo! No, chtěla sem se zeptat, ale ..to teda fakt stačí jako stručně..

T: Ano..?

H: Co pro tebe znamená transsexualita jako lékařská diagnóza.

T: (dlouhá pomlka) Nevim, nevim jak to jako uchopit, pro mě to je jako diagnóza, pro mě to je nějaká škatule, kterou oni si předpřipravili, do který jako v podstatě strkaj ty lidi, který nezapadaj do toho konceptu toho, že jejich tělo neodpovídá tomu, kým se cejtěj bejt, ale zároveň ta škatule umožňuje ty lidi zase jako normalizovat, nebo je fakt jako strašně normativní, že vono když člověka strčej do tý škatule, tak sice říkají, hele, von je jinej, ale díky tomu, že v tý škatuli sou pravidla nastavený takle, tak von zase bude normální, takhle to jakoby vnímám já, jo?

H: Normální jako v rámci tý svý škatule...

T: No, jako jasný, nevlastně v rámci i tý společnosti. Já sem teď kanc psal ten článek pro X, kdy mi kamarádka jako napsala, jestli bych se moh nějak jako vyjádřit, nebo napsat o tom, jak to je s tou..jak je to s těma translidma u nás....a já sem to vlastně nazval, ten článek: 'Neviditelná menšina aneb jak se žije translidem v Čechách' a de právě o to, že fakt ty translidí se stávaj neviditelný. A to v tom smyslu, že buď to, vlastně přijímaj to očekávání tý společnosti a měněj to svý tělo, chování a všechno ku obrazu tý společnosti, to znamená, že pakliže sem jako muž, snažim se vypadat jako muž, pakliže sem jako žena, snažim se vypadat jako žena, chovat jako žena, mluvit jako žena atd. Takže vlastně poté, co projdu nějakým tím procesem tý změny...změny, přeměny, proměny, to je jedno, tak se stávám neviditelným, protože se stávám buď zase mužem nebo ženou anebo ta druhá skupina těch translidí, je vlastně neviditelná, protože jim nikdy není dán hlas, oni sou tou majoritou, ve smyslu majority jako společnosti jako takový, ale majoritou v rámci tý trans..transkomunity, sou jako umlčovaný, že vlastně sou v obou případech neviditelný, jo? Takže. a to že se dělá jako ten, ten pojem, ta diagnóza tý transsexuality s těma lidma, že jako je dělá neviditelnějma. Ale zároveň to je jako nějakěj cejch, kterej na začátku člověk dostane, ale stejně jako jakákoli jiná škatule je to prostě škatule, která prostě ohraničuje ty pravidla a ty možnosti, jo? Když mi prostě někdo řekne, že ..já nevim... cokoliv, jo, že se maloměšťák, že sem... je to strašně těžko překročitelný, něco, co mi na mě jako přilepěj a už se ode mě jako očekává, co budu vlastně jako dělat, všichni jako vlastně ví, co budu dělat a jak to budu dělat, jo? To mě jako, vadí mi to, to že sem jako žena, to že sem muž, to, že sem heterosexuál, to že sem homosexuál, to, že sem podle psychologa neexistující bisexuál, tak to prostě mě limituje v tom..existujou teda nějaký očekávání ty společnosti co budu dělat a jak to budu dělat a to já prostě nenávidim, proto jak si chtěla vlastně na začátku, nemam pro sebe žádněj konkrétní jako termín, kterým bych se označil, dokonce si dovoluju tvrdit, že v mnohým je to docela...že se to jako nějak vyvíjí ..stejně jako člověk se vyvíjí, tak se jako vyvíjí i vztah mě k sobě samýmu, mě ke společnosti, mě jako k ostatním lidem ve svým nějakých jako sympatií, antipatií, přitažlivosti pohlaví, to se strašně jako mění a na základě toho, v jakým sem prostředí mě to utváří, já si fakt jako myslim, že, ani identita, ani sexualita, nejsou jako konečnej stav v jednom jako bodě, ale že to je spíš

nějakej proces, jo? Kterej byť třeba jenom nepatrně se neustále proměňuje..ten postoj, toho člověka, tu jeho pozici, že kdyby prostě žil v jinym prostředí, byl obklopenej úplně jinejma lidma, tak se ty věci prostě budou dít a já je budu vnímat trochu jinak..nevím, je to strašně tyjo zvláštní , je to zajímavý, spousta si na to myslím že byla i zajmavejch studií , který se týkaly třeba i sexuality ve věznicích jo, protože tam prostě člověk nemá jako jinou možnost, jak tu sexualitu prožívat, takže..takže tak, no. Že si myslím, že asi kdybych žil v jinym prostředí, v jiný době, v jinym městě, tak... bych možná spoustu věcí vnímal jinak, no.

H: A eště teda mam poslední dvě otázky v jednom, možná..tak: Ta jedna otázka zní: Co by sis přál, sám pro sebe dál do budoucna, jo? Jak by sis to prostě přál, aby to bylo dál a druhá otázka je, jak by sis přál, aby vypadal nějakej ten ideální systém, kde by bylo člověku, kterej je trans, dobře.

T: Jo... Tak já začnu asi tou druhou otázkou..eee...pro mě by bylo fajn,kdyby se ten proces co možná nejvíc jako oprostil od všech těch diagnóz, sem ochotnej jako přistoupit na to, že asi je nějakym způsobem potřeba ošetřit to, že ten člověk je schopnej rozhodovat sám o sobě, nicméně myslím si jako, že pokud není ten člověk zbavenej jako svéprávnosti, není potřeba mu bránit v tom, aby sám řek, že se cejtěj někym bejt a na základě toho začali podstupovat nějaký další kroky, bylo by určitě fajn, kdyby se.. kdyby se ten stávající proces rozdělil na nějaký jako jiný, další části, to znamená, že člověk, kterej..kterej chce podstoupit jenom, řekněme tu formální změnu, a vůbec mu nic na jeho těle nevadí, nebo vadí jenom něco, tak by si změnil jméno, a příjmení a rodný číslo a tu značku v kolonce pohlaví a moh by si dál žít, tak jak chce a pokud by chtěl, tak by podstoupil i nějaký chirurgický zákroky, ty který by pro něj prostě byly důležitý..(odmlka)..asi zase je to problematický, v tom, že a to je bohužel jako většinou argument většiny těch lidí, že v momentě, kdy to je teda ta diagnóza, kdy tady probíhá nějaká ta medicínská diagnostika, tak je to ošetřený tím, že většina těch věcí je zadarmo nebo hrazená z větší části z veřejnýho zdravotního pojištění. Nicméně nemyslím si, že by neexistovaly cesty, jak tohle ošetřit i nadále, spíš je to jako o vůli těch lidí to chtít jako nějak udělat. Co bych jako, nevím, jako hodně uvažuju o tom, když, právě teď'kon spousta lidí mi říká: A to ti jako nevadí, že tam máš jako F v tý občance. Říkám: No jako nevadí, protože vlastně v obou případech je úplně jedno co tam mam, že jako v obou případech sem si vědom toho, že nenaplňuju ty očekávání tý společnosti na to, abych tam to F měl, nebo moh mít a tudíž vždycky tak trochu kecám, vlastně pokaždý to je strašně vtipný, pokaždý, když vyplňuju většinu dotazníků, tak tam je napsáno jako pohlaví F, M, nebo muž, žena a já si říkám, tak jako ať zatrhnu cokoli, tak vlastně kecám, tyjo, třeba teď'kons já sem se odmítnul a nejenom tady z tadytoho důvodu, ale to sem si říkal, že bych tak použil jako argument, kdyby mě někam posílali před přestupkovou komisi nebo chtěli řešit to, že sem to nevyplnil, ten dotazník při sčítání lidu, kterej prostě taky neumožňoval jako jiný ty varianty, protože já sem říkal: Já to prostě nevyplním, protože to je prostě diskriminační mimo jiný, nehledě na to, že to je prostě jako kravina, která stojí strašně moc peněz a vypovídající hodnota je prostě nula nula prd ...takže..takže asi

přemejšlim i vo tom, že by možná bylo fajn nabídnout těm lidem se sebeidentifikovat jinak a dát jim možnost tam buďto nemít jako vůbec nic, to bych možná, já bych možná ty identifikátory dal jako úplně pryč, nevím, proč tam jako musej bejt, si myslim jako, že mý méno a přímení a datum narození je dostatečný jako k tomu, aby zjistili, kdo sem, jako že já sem nějaká jako v tom smyslu, že sem jako jedinečná osobnost a že já sem já a jestli sem muž, žena, jestli sem svobodnej, rozvedenej, vdanej, nebo třeba registrovanej, no to je vlastně eště další věc, že pro mě strašně problematický to, že tady existujou jako paralelně dva..dva jako instituty, který nejsou rovnocenný, a to manželství a registrovaný partnerství, takže tadyto bych taky do budoucna strašně rád jako nějak změnil, nebo ošetřil, nebo...přide mi to divný, aby prostě lidi, který se budou chtít vdát, nebo oženit, aby to mohli dělat bez ohledu na to, jestli je jejich partner je stejného nebo jiného nebo žádného pohlaví a stejně tak, aby lidi, který se budou chtít jenom registrovat, že prostě obě dvě ty právní formy přinášej nějaký jako výhody a upravujou nějaký jako nějaký jejich vztahy vzájemný, tak aby to prostě bylo možný pro všechny, jo? A...asi mi vadí, asi by pro mě bylo důležitý jako měnit nejenom, nebo to, co je pro mě jako nejdůležitější není jenom měnit tadytu legislativní formu, ale pracovat i s tím, jak lidi o těch věcech uvažujou. Prolomit nějaký ty mentální jako bariéry a uvažovat jako za ty hranice, ve kterých sme jako vychovaný.

H: V širší společnosti, jo?

T: Tak, no. Tak podle mě to je to první, co se musí změnit, aby vůbec byl vyvíjenej tlak na tu legislativu, vono obráceně bude sice fajn, když se něco jako změní na tý legislativní úrovni, ale pokud to ta společnost nebude schopná akceptovat, tak ten efekt stejně jako nebude takovej. Myslim si, že obráceně by to skoro bylo lepší, když vo tom ty lidi začnou sami uvažovat a řeknou tyjo jako jo, na tom něco je, proč prostě, dyť to nikomu vlastně nevadí ..vůbec jako bych byl rád, aby ty lidi i v rámci tý transkomunity začli uvažovat vo tom, že já sem takovej jakej sem a chovám se tak, jak se chovám, prožívám ty věci tak, jak prožívám a se svým tělem nakládám tak, jak s nim nakládám, žádnym způsobem jako ne...nezpochybňuje to, kym sou oni, jo? Zpochybňuje to možná do určitý míry ty ostrý hranice mezi mužem a ženou nebo vůbec tu binaritu toho světa tak, jak jako oni ho vnímaj, ale rozhodně to nijak nezpochybňuje to, že oni sou oni, to že oni maj ty věci takhle. Vadí mi to, že na jednu stranu se tak dycky mluví o tom, že nelze věci paušalizovat a že nelze prostě házet všechny do jednoho pytle, ale zároveň když já se nějak jako vymezuju vůči zbytku tý transkomunity, tak se jako se objevujou takový jako názory, že.. kvůli mě na nás zbytek světa pohlíží jako skrz prsty, že kvůli lidem jako sem já, kvůli lidem, který se prostě rozhodnou, přestože vystupujou v mužský roli a maj fousy rozhodnou mít jako děti a sou těhotný, tak kvůli těmto lidem prostě my sme jako divný a už se mi nedaří těm lidem vysvětlit, že tyjo ale to neni kvůli tomu, že by kdokoli byl divnej, ale kvůli tomu, že vy na ně pohlížíte jako na divný, vy konstruujete tu jejich jinakost, jo, ne oni sami, jo? Takže to asi jako k těm změnám, co bych jako chtěl, aby se změnilo a co bych jako, jak já bych si představoval svůj nebo jak to bylo formulovaný?

H: No co by sis prostě dál představoval? Třeba ty si teďka řekl slovo děti.

T: Děti, jo takle.

H: Jestli do tvý budoucnosti, do tvých plánů taky...to mě teď jako napadlo, ale může to být cokoli jinýho. Jenom tak, co by sis pro sebe přál, prostě.

T: (uchichtává se...delší ticho) Nevim, jako v momentě, kdy uvažuju o sobě musim vždycky uvažovat o tom světě kolem, protože já nežiju v nějaký jako bublině, ve který jako de ty věci realizovat beze zbytku světa. Pro mě prostě je důležitý...nevim, stejně jako většina lidí bych si přál bejt šťastnej a spokojenej, ale já sem tim kdo posuzuje můj vlastní život, takže...takže je mi fuk, co si myslej ty ostatní, a vlastně já určitě, já uplně nevim, co jako, co přesně chci, akorát bych, rád bych prostě měl někoho, s kym můžu bejt a kdo bude se mnou eeee, někoho na koho se můžu jako spolehnout, rád bych, rád bych asi vychovával děti, i když, když nad tim jako přemejšlim tak v tomhle světě je to nesmírně složitý, ta představa, zkusil sem si to chvíli, vychovávat dítě, který není moje, nevim, jestli to v tom bylo snazší nebo těžší, asi v různých situacích jako od každýho trochu a...uplně jako na jednu stranu mě to strašně láká, je to úžasný prostě předávat, předávat něco ze sebe jako někomu dalšímu, vůbec to jako zažívat, ale zároveň je to strašně složitý, vobrovská zodpovědnost, dyž si uvědomim, jako běžně, v běžnym životě to kym sem, to jak se chovám, to jak s těma lidma jako nějak se bavim nebo nebavim, prostě to jak komunikujem, jakym způsobem ovlivňuju jejich život, tak když si uvědomim, jak zásadnim způsobem ovlivňuju život prostě dítěte, který vychovávám, to mi přijde jako děsivý, že cokoliv prostě, co mu dovolim, co mu zakážu, co mu řeknu a co mu neřeknu, prostě tak, tak strašně moc ovlivňuje to, jak dál bude žít ten svůj život, to mi přijde šílený.

H: (pousměje se)

T: No,takže, pro mě je důležitý to, že... že mam, jako mít kolem sebe lidi, který, který mě respektujou ..eee...vědět, že prostě nejsem sám na ty věci, to třeba pro mě dlouhou dobu bylo strašně složitý, že sem měl pocit, že na ty věci sem sám, a to je jedno ..jako na všechno. Důležitý pro mě je třeba se vyjadřovat k tomu, to je taky asi důležitý, že pro mě jako jak si představuju svůj život, do určitý míry né, že bych si snad myslel, že sem nějakej jako mesiáš čehokoli , ale je pro mě důležitý mít možnost se vyjadřovat k tomu, co se v tý společnosti děje, ne jenom jako v rámci jako věcí, který se týkaj translidí, ale obecně, jo. Jakože tu třeba postrádám to, čemu honosně říkáme demokracie, že prostě nemáme moc možností ty věci měnit, no že jednou za čas sou ty volby takový jako na prd, že ta zastupitelská demokracie nefunguje tak, jak by fungovat měla(ticho)...takže nevim... nevim co dál. (vykřikne) Eště a pak chci ten světový mír, jak chtěj ty, ty , tyhlecty v různých těch jako soutěžích, když se ptají ty ty topdesítky: 'Tak, co byste si eště, co je vaše největší přání ?' 'Světový mír.' (uchichtá se) Aby s všichni měli rádi, a tak.

H: Tak to je hezký na závěr.
(společný smích)

T: To bylo takový jako nadnesený, abych to no, abych to jako uzavřel nějak jako vtipně.

č.5 Rozhovor s Andym (A)

H:(zapínám diktafon) Já se hrozně bojím techniky že jo, samozřejmě...

A: Neboj, já se jí nebojím, takže to se nějak dohodne.

H: Jasný. Hele, tak úplně na začátek, jestli bys mi mohl nějak říct prostě to, co považuješ za důležitý. Nějakej svůj takovej jakoby životní příběh.

A: Ježiši, no...

H: A nějaký jako momenty, který prostě pro tebe jsou jako významný...

A: No, mně trochu jako vadí tadydleta snaha vytvářet takovýdle master-narativy. Protože prostě to si člověk o sobě vytvoří nějaký jako sebenaplňující se proroctví a pak má pocit, že prostě můj příběh je todle a jinak už to nebude, takže já vlastně jako, já k tomu přistupuju když tak, jako že ten životní příběh se furt mění a furt jako člověk přichází na nějaký nové věci, který do toho můžou zapadat a furt o sobě zjišťuje nějaký jako nové zajímavosti, že jo, když se teda nedrží nějakýho toho nalajnovanýho příběhu. Ale tak možná jako na nějaký shrnutí, tak mě přijde asi teda důležitý to, že mám za sebou vlastně jako různé obory zájmu, i třeba jako ve studiu a tak, že jo a že jsem prostě spíš takovej typ, kterej všechno tak jako sbírá a kterej si jako furt něco přidává do toho svého jako zaměření. A že vlastně nejsem jako člověk, kterej by moc operoval s tím buď anebo.

H: Jak to myslíš?

A: No jako třeba v rámci toho genderu. Tak pro mě prostě to není buďto bejt maskulinní nebo bejt feminní, ale že prostě si myslím, že je to takový jako eklektický, že si člověk prostě vybírá z každý ty genderový role takzvaný něco. Takže vlastně pro mě je tohleto takový jako charakteristický vůbec, taková ta eklektičnost, no že prostě, že já nevím, jsem teda měl různé obory studia a z každýho si jako furt něco přenáší do těch druhých. A fakt jako životní příběh mně to přijde hrozně jako hrozně neefektivní, no. Já vůbec...mě nenapadá, co jako říct.

H: A jsou nějaký jenom momenty, na který by sis vzpomněl, který jsou pro tebe nějak důležitý, pro to jako, co formovaly to, kdo jsi teď?

A: Já se zamyslim.. Tak možná teda...tak asi naučení se angličtině, protože to mě tak jako otevřelo nějaký prostě jiný kulturní prostředí, už prostě v raným věku, mě prostě ta angličtina tak jako chytla brzo a já vlastně od čtrnácti asi už mluvím plyně a to mě tak asi jako dost ovlivnilo tím, že jsem se neomezoval na to, co je jako česky a co je jako typický pro to český prostředí. Takže vlastně možná todleto je takovej důležitý moment, kterej potom mě tak jako, já nechci říkat, že já jsem jako osvícenější, protože umím nějaký další jazyk, tak vůbec to jako není, že jo takhle jednoduchý, ale myslím

si, že prostě to, jak pro mě ta angličtina byla důležitá, tak že mi to tak jako otevřelo nějaký jiný způsob vnímání a tak jako brzo mě to upozornilo na to, že všechno je strašně relativní. Jo, že prostě to, co se zdá, že je normální tady a teďka jako, že jo, budu předbíhat, v rámci toho genderu se zdá, že je prostě normální lidi vydírat nějakýma operacemi, který můžou a nemusí oni chtít, že jo. Tak v tý Anglii tohleto normální není, jo a prostě tím, jak člověk umí ten jazyk, tak to člověk jako zjistí, že všude je to nějak jinak. No, takže možná jako tadydlecto mě tak jako naučilo si všimnout těch jako různých odlišností a toho jako kontextu. Možná tadydletim začalo tadyto soustředění se prostě na kontext.

H: Takže souvisí nějak ta angličtina jako s tvým, tvojí generovou senzitivou nebo?

A: Asi jo, hele. Nebo s nějakým jako vnímáním genderu, protože vlastně ty jazyky, že jo člověka, tak jako ...tak jako uzpůsobují k tomu, a mně už to nabíhalo prostě v angličtině, že jo, they condition you to think in certain way (pousměje se). No prostě skrz ten jazyk člověk začne uvažovat nějak a protože čeština je mnohem více jako binaristicky zaměřená než angličtina, tak si myslím, že mě to dost ovlivnilo, se jako takhle jako naučit nějaký jako jazyk, kterej až tak binaristický není. A je pravda, že prostě v těch anglicky mluvících zemích, ne že by byly jako utopicky skvělé, to jako absolutně neříkám, ale je fakt, že prostě v tý genderový třeba i neutralitě jsou trochu otevřenější, si myslím jako obecně, než třeba ten český kontext. Takže určitě mě to tak jako přimělo přemýšlet nějak jako jinak, že ne furt uvažovat, že někdo je student a studentka, ale že prostě to slovo stjudnt je v prostě neutrální, takže tam patří student a studentka a eště prostě nějaká jako třetí nebo jiná že jo varianta, jo, že prostě to slovo v sobě neobsahuje to genderování. Takže možná v tom, že jako...asi jo, že prostě neuvažuju v tom smyslu, že prostě ve všem musí být obsažen apriorně ten, ten gender dichotomickej. To si myslím, že asi teda pro tu generovou identitu je hodně důležitý, protože nemám tu potřebu se furt jako vyhraňovat.

H: A ta angličtina tě začala zajímat už na základce nebo až na gymplu?

A: Na základce no, na základce. No jako ono to nebylo moc spojitý se školou, že jo. My jsme se jí začali učit ve 3. Třídě jako vůbec, že jo, všichni tenkrát v tý generaci. Nevím, jestli dneska už je to dřív. Ale prostě pro mě bylo důležitý rozumět těm médiím, který mě začali v tu dobu zajímat, což byly prostě nějaký písničky a nějaký jako si něco přečíst jinak než česky a prostě jako pak mi došlo, že člověk je tou češtinou hrozně omezený no jako v tom, k čemu všemu má přístup jo. A to neznamena, že se teda nutně musí učit angličtinu, že jo. Jsou jiný jazyky. Já furt si jako říkám, že se chci vrátit k tý Japonštině a tak. Ale to je prostě jako běh na dlouhou trať, že jo. Já teda jako dost, mám dost jazyků, který mám jako pasivně, že jim jako rozumím, ale že moc nemluvim. To mám třeba s němčinou a s italštinou...no ale ta angličtina prostě je ai pro mě byla důležitá tím, že jako ten gender v ní funguje jinak a mě to tak jako okamžitě přišlo, že to na mě sedí víc jo, jak to je v tý agličtině. Jo, že můžeš třeba používat to singulární they a že už se to bere jako docela normální. A on

vlastně historicky že jo, to v tý angličtině bylo skoro vždycky, to není tak, že nějaký výmysl poslední doby. To je fakt jako historicky doložený, doložená, doložený užívání.

H: A dá se to teda nějak jakoby datovat, když říkáš, že tě ta angličtina přivedla k nějakému jako uvažování v širší perspektivě vlastního genderu, tak dá se to nějak jakoby datovat, jakým obdobím si o tomhle začal uvažovat, jako o svém genderu, že to není tak jako úplně jednoznačný všechno?

A: No, já si myslím, že tak jako ta, v podstatě to nebyl problém, dokud člověka nenutila ta jako ty sociální předpoklady nějakých jako víc a víc zatížených genderově prostě jako situací, takže v dětství mě to třeba vůbec netrápilo, protože nikdo jako nepolicajtoval, co dělám. A v tom jako během toho dospívání, tak jako rodiče, ne že by to policajtovali, ale prostě ve škole se něco očekávalo a že jo, jsou takový ty skvělý akce jako taneční a podobný že jo...

H: Takže to mluvíš o gymplu nebo... o osmiletém?

A: O osmiletém no...to je ten posun spíš jako na ten gympl. No a základka si myslím, že to těch prvních pět let bylo úplně jako v pohodě, takovejch jako dost, mně se zdálo negenderovejch, jo. Myslím si jako, že se na to nedá dneska už jako takhle blbě nahlížet, že jo, že určitě už na těch základkách působej nějaký genderový stereotypy, jasně. Ale mně se zdálo, že prostě na mě nějak jako nebyly až tak hrozný. A na tom gymplu se to začalo nějak víc stupňovat, tím jak člověk byl furt jako starší a starší, že jo a všichni měli takový ty vtipný kecy o pubertě, že jo a o tom prostě, že chlapečkové jsou takovýdle a holčičky jsou takovýdle, jo a to na tý základce moc jako, se mi zdálo, že není. A prostě furt se to začalo jakoby vyhraňovat a to mě tak jako přimělo uvažovat k tomu, jako vyhovuje mi ta role, do který mě oni se snaží natlačit, jo, jenom prostě z nějakýho titulu toho, že si o mně myslej něco, že mě nějak jako viděj, že jo. A nebo mi spíš vyhovuje něco jinýho. No a nějakou tu dobu kolem těch osmnácti se mi zdálo, že musím jako jít teda totálně do toho opačného jako v úvozovkách že jo genderu („opačného“ genderu, pozn HČ), do toho vysloveně maskulinního a teď naopak si to vůbec nemyslím, protože už si, už mám jako projito takovou tou, já nevím, prostě krizí tý identity, když člověk nad tím jako fakt uvažuje a teďka si tak prostě jako z obou těch genderů něco vybírám, tak jak mi to jako funguje, spíš tak jako kombinuju no. A myslím si, že ten mužskej rod v podstatě používám, protože v tý češtině, která je prostě binární, je to jedinej způsob jak jako indikovat prostě, že člověk něco změnil. Jo, že prostě člověk se úplně neidentifikoval s tím, co mu bylo přiřazený a je to takovej jako jednoduchej způsob, jak to teda ukázat, že začne používat ten druhý rod, kterej je jako možnej. Jo, ale v tý angličtině vlastně furt tak jako osciluju, někdy používám to *they*, někdy teda *he* a v podstatě jako taky záleží na tom, jak se mnou mluví ostatní a tak jo.

H: A když si říkal, že si vybíráš jako z toho maskulinního genderu, z toho femininního genderu, tak dá se říct nebo něco konkrétního, co jako na sobě vnímáš, že je maskulinní a něco konkrétního, co na sobě vnímáš, že je femininní?

A: No, tak jako, kdybysme se pohybovali v těch stereotypech, tak bysme asi prostě řekli, že..Nebo takhle, mně..Já to řeknu ještě trochu jinak. Mě jako netrápí ta hegemonní maskulinita, jo, protože to je prostě, to je ta policajtovaná verze, že jo, tý maskulinity, která prostě předpokládá, že musíš bejt antifeminní ve všem že jo, tak tenhle problém já jako nemám. Takže možná je to spíš, že já nevím že teda, jestli si o mně lidi myslí, že teďka jsem v tom mužským rodě, tak že vytvářím nějakou jako alternativní maskulinitu, která v podstatě je zkombinovaná s tou femininitou? Já jako nevím, když mi řekneš nějaký konkrétní, jednu vlastnost, tak jako já nevím. Člověk by řek asi stereotypně, že třeba ctižádost je maskulinní, že jo, ale s tím úplně zase nesouhlasím, že proč by neměly holky bejt ctižádostivý, že jo, nebo proč by to mělo, proč by mělo znamenat, že někdo, když je ctižádostivej, tak nemůže bejt feminní, že jo. Takže jakoby ty stereotypy, přes ty bysme samozřejmě tady mohli jet, že jo a že třeba ta femininita by asi mohla znamenat, že teda, já nevím, mám flexibilní sexualitu, jo, nebo něco takovýho. Ale v podstatě jako, proč by to nemohla bejt součást tý maskulinity. Takže vlastně možná spíš to řekneme tak, že mě jako netrápěj ty předsudky o tom, jak má bejt kluk nebo jaká má bejt holka jo a že prostě si to tak jako opravdu vybírat ty vlastnosti jako sami za sebe a pak to teda asi vytváří nějaký jako alternativní genderový...genderový vnímání nebo nějaký genderový role. Prostě pro mě není třeba, já nevím, nějaká ta charakteristika, řekněme ta ctižádost nebo já nevím to, že prostě mám úplně nevyhraněnou sexualitu, jo, že se prostě identifikuju nějak jako pansexuál, když to musím nějak nazvat, tak pro mě to není jako atribut maskulinity nebo femininity, pro mě je to prostě to, co to je, jo. A jako používat to úplně jako..nesnažim se tomu přiřadit feminní nebo maskulinní kvalitu jenom tím, že prostě je to nějaká moje vlastnost. No, takže možná je to spíš takový jako vybírání si těch vlastností ani ne za předpokladu toho, je to feminní, je to maskulinní, ale prostě fakt jako samy o sobě? No.

/Asi 5 min pauza - přesun do jiné místnosti/

H: A pamatuješ si, kde jsme skončili?

A: Skončili jsme ...

H: O čem jsme se bavili?

A: U těch vlastností, že vlastně jako proč by měly bejt maskulinní nebo feminní, že jsou to prostě vlastnosti. Počkej, já ho ještě trochu dam takhle jako mezi nás (posouvá diktafon).

H: A vlastně zajímavý je, protože ty jsi, ty jsi říkal předtím úplně na začátku o tý angličtině, jak nabízí jakoby nějaký jako širší pojmový uchopení nebo otevřenější možná, tak jestli je možný, nebo jestli bys mohl použít nějaký slovo jakoby..

A: Jako příklad?

H: ...který by označilo tvój jako genderovou identitu.

A: Aha.

H: Jako, jestli nějaký takový je.

A: Jo, na to se mě Dana ptala taky a když by mě někdo opravdu jako řek, vem si nějakou *label*, tak asi *gender-queer*.

H: Hm.

A: Jo, že to prostě...a nebo teda trans s tou hvězdičkou (trans*, pozn. HČ) jo, že to prostě zahrnuje všechny ty nebinární identity.

H: Hm, takže jaké je potom rozdíl mezi transgenderem a gender-queer pro tebe třeba?

A: Jo, no tak ten transgender je ještě takovej jako konkrétnější, jo. Já si myslím, že ten gender-queer je prostě jako širší pojem, kterej umožňuje vlastně i, jako on, nebo takhle, spíš v tom jako, co to, na co to klade důraz, jo. Ten pojem prostě gender-queer nebo ten trans s tou hvězdičkou mně přijdou dost podobný v tom, že kladou důraz na to, že je tam i ta nebinarita. Kdyžto ten pojem transgender, on může znamenat, že je taky nebinární klidně, to není prostě transsexualita že jo, takže může klidně znamenat to nebinární taky,ale myslím si, že spousta lidí ho interpretuje v tom jako binárním slova smyslu. Jo, takže kdyby mě jako někdo řek, jo tak použijte nějaký termín, kterej jako spíš lidi znaj, tak teda asi řeknu trans nebo transgender, ale když mě někdo jako řekne vysloveně, vyber si teda termín úplně jako chceš, tak spíš řeknu ten gender-queer, protože to má prostě jako tu, ten důraz na to, že tam je taky něco jinýho než m nebo f. Jo, jestli to dává smysl. To je spíš o tom jako, co je v rámci toho pojmu zdůrazněný. Ten gender-queer zdůrazňuje prostě tu jako nenormativnost vysloveně. No a ten pojem transgender, si myslím, že to v sobě taky obsahuje, rozhodně teda spíš než transsexualita, že jo. Ale myslím si, že jako spíš to lidi takhle neinterpretují, když to slyšej no.

H: No a když se bavíme o těch druhých lidech, tak je pro tebe nějaký rozdíl, jak sám sebe prezentuješ před lidma, který jsou ti bližší a před nějakým jako anonymním veřejným okolím nebo víš jako formální...

A: No určitě. Jo. Jasně. No samozřejmě, že jo, protože tak lidi, který mě fakt znaj, tak prostě, že jo, většinou si o tom tak jako různě povídáme, jak to přijde jako téma hovoru, že jo, jako cokoliv jinýho, takže tak jako věděj. Kdežto, když je člověk někde na veřejnosti, tak prostě, že jo, to s někým, koho nezná, řešit nechce, takže často prostě jde potom do takovejch těch jednoduchejch, že jo, řešení, kdy teda se tváří spíš jako maskulinně nebo spíš feminně, že jo. A prostě, aby ho ostatní nechali na pokoji.

H: A jak to máš ty teda?

A: No, já to taky tak jako občas kooptuju, že prostě, když jsem jako na nějakým veřejným prostoru, tak prostě...Ale zase si myslím, že, já nevím, já se moc vysloveně nesnažím jako bejt nějakej macho, vzhledem k tomu, že jako mám spíš delší vlasy než vysloveně na ježka, že jo a že si třeba jako holim fousy, nenechávám si je narůst, tak si myslím, že furt jako pro mě bejt nějak jako vizuálně maskulinní není až tak důležitý a zase na druhou stranu jako na veřejnosti, mně by třeba vůbec nevadilo nosit i sukni a to je fakt, že na veřejnosti si jí nevemu, protože prostě to už je takový, že se člověk bojí těch jako že jo, těch různějch jako bigotních reakcí.

H: Jakých? Čeho se bojíš?

A: No toho, že třeba bys že jo narazila na nějakýho blbce, kterej by si z tebe kvůli tomu dělal srandu, protože jako to nemáš nosit. Jo, že prostě člověk má..

H: Jako kluk sukni?

A: No, no, no, že by to bylo něco, něco takovýho no. A že prostě ty lidi... přesně jako v tom veřejným prostoru furt maj tendenci člověka škatulkovat na pohled, že jo. A že někdy teda, když se necejtíš úplně jako bezpečně, že tady není nějakej prostor, kterej by vysloveně byl jako dobrej, takže spíš teda si jako vezmeš to, co je jako nekonfliktní, no. To neznamená, že to může bejt vysloveně maskulinní, že jo, ale je to takový prostě, že jo, kalhoty v podstatě může nosit každej, asi takhle no.

H: Hm. Takže něco víc jakoby, já nevím, unisex jako ...

A: No, no, no. Ale v podstatě jo. Něco, co je spíš jako unisex a nebo něco, co nejde do vyslovenýho konfliktu s tím, jak spíš si tě ty lidi budou brát.

H: A když už teda někdo přijde a jakoby zeptá se tě, jestli, jak s tebou má mluvit teda , tak co mu jako...

A: No jako kdyby se ...

H: Já vim, žes to asi možná třeba...nebo já nevím, jestli se to stalo vůbec někdy ti, ale kdyby, tak...

A: Kdyby se lidi ptali takhle, tak by to bylo v pohodě, že jo, ale mně se to stalo vlastně jenom...

H: Ale co bys jim řekl?

A: Jo. No já si myslím, že v tý češtině prostě ten mužskej rod je pro mě jedinej způsob, jak jako ukázat, že se něco změnilo, takže spíš jako řeknu v tom mužským rodě, ale to je pravda, že od tý doby, co mam jako ten hlubší hlas, nebo tak jako, že jo, ten s tou rezonancí, ono vlastně to není o hloubce, ale spíš o rezonanci, tak ty lidi tak jako se chytaj sami, jo, že se mě už neptaj. To bylo dřív, když prostě to bylo vizuálně tak jako, že člověk vypadal spíš neutrálně a když promluvil, tak taky, tak pak teda tak jako tápali, nevěděli a dneska spíš, když na ně promluvim, tak se tak jako, tak už spíš je pro ně jako *default* ta maskulinita, jo nebo ta,ta, ten mužskej rod. A že prostě...

H: A je to pro tebe jako příjemnější, když teďka ty lidi netápou a rovnou jako začnou mluvit v maskulinním, než když předtím tápali a byl jsi takovej pro ně víc jako ... právě někde nezařaditelnej...

A: V tom veřejným prostoru je to příjemnější, když se tak jako netápou, protože jakmile začnou tápat, tak ti můžou udělat různý nepříjemnosti, že jo.

H: Jaký třeba?

A: No, když seš třeba, já nevím, na nějakým , že jo, v obchodě nebo na úradě nebo tak a oni teďka nevěděj, jak s tebou mluvit, že jo a tvářej se jako, co to tam děláš, že jo. V podstatě to je jenom o tom, jak vypadá to český prostředí jo, že to český prostředí je opět nastavený na to, že to musí bejt nějak binární a že když nevědí, jak s tebou jako mluvit, tak tě berou jako nějakýho prostě podivnýho tvora, že jo a už na tebe maj ty svoje, že jo, už si tě tak jako, tak jako se od tebe odtahujou, jo, že v podstatě je to o tom, je to jako o tý utilitární vlastně funkci na tý veřejnosti, jo. Že na tý veřejnosti je prostě jednodušší, když si tě automaticky někam zaškatulkujou, protože tě tak jako berou, že pro ně nemáš ten terč na sobě, že jo. Kdyžto jakmile je člověk prostě jakkoliv, jakkoliv vybočuje vizuálně nebo prostě, já si myslím, že vizuálně kolikrát některým lidem se určitě zdá, že vybočuju, jo, to jako je bez debat, jo, ale většinou si tak jako spíš už všímají toho prostě, já nevím, hlasu nebo tohohletoho, že jo a tím pádem tě tak jako nechaj bejt. Kdežto, když si nemůžou okamžitě zaškatulkovat, tak tě jakoby nenechávaj bejt a máš pocit, že tě prostě hrozně souděj, jo, že prostě tě furt jako poměřujou. Takže vlastně jako v rámci toho veřejnýho prostoru je mnohem jednodušší a mnohem jako míň stresující, když si tě zařaděj, jo. Ačkoliv je to zjednodušující.

H: Takže dávat jim nějaký vodítka vlastně

A: No, já si myslím, že už jim je ani jako nedávám, že prostě oni jakmile slyšej, jak na ně promluvim, tak jako vodítko nechťej.

H: Ale tak jako já myslím, že i ten hlas je vlastně vodítko...

A: No, jasně, no. Že se nemusíš jako extra, extra snažit nebo jim ho extra jako nějak dávat, no. Že vlastně teďka už pro ně to samo o sobě něco znamená.

H: A ty blízky lidi, tak ty, jak by si chtěl, aby tě oni brali?

A: No, tak to je různý. To je vlastně podle toho, v jakým jazyce, zrovna jsou (směje se)..

H: Tak bavme se radši o češích nebo jakoby ...

A: (hlasitěji) Ale já to mam fakt jako půl na půl, jo. Takže v tý češtině, když mluvěj v mužským rodě, tak mi tím dávaj najevo, že jako respektujou to, že se zase, že jako se nedržim toho, co mě bylo prisouzenýho na začátku tou společností, tudíž je to tak, jakoby ten *save bad*, že jo, že prostě teda se mnou mluvěj takhle. No a v tý angličtině tam to v podstatě nepříjde tolik na přetřes, protože že jo, minulý časy nejsou genderovaný, většinou s tebou mluvěj, že jo, mezi sebou lidi mluvěj v druhý osobě a ne ve třetí, tudíž to velmi často jako vůbec není třeba nějak řešit. Takže to tam vůbec není takovej jako, takový téma. A když je to ve třetí osobě, tak jestli použijou *he* nebo to singulární *they*, je mi v podstatě jedno. Takže tam to v podstatě je taková *non-issue*, jo, jako tam je to v podstatě úplně v pohodě, jenom tím, jak ten jazyk funguje. Jo, a když jsou to lidi, se kterýma se jó znam, tak my jsme se samozřejmě kolikrát jako bavili o nějakých genderovejch, že jo, záležitostech, jak prostě z mé strany, tak z jejich strany a víme to o sobě, jo a není to takový, že bysme museli tím jazykem, už ho nějak jako mezi sebou složitě řešit, jo. Ale je fakt, že ta angličtina je mnohem míň jako v tomhleto nějak jako...škatulkující než ta čeština.

H: A jenom, když oni použijou jako to *they* na tebe, tak tím na tebe ale nazýraj taky jinak, než když použijou rovnou jako *he* nebo prostě. Jako, že..

A: To by ses jich musela asi zeptat, že jo, co...

H: Jasně, ale ty to vnímáš jinak, víš... když si zvolí vlastně tady z těch možností...

A: A já si myslím, že jako spíš, když mi chtěj udělat radost, tak si vezou, tak si vyberou to *they*, protože je to takový..protože to je to nestandardní, že jo.

H: Udělá ti to radost?

A: No, jo. Protože to je takový to, co zase dává najevo, že existuje něco jinýho, než ta binarita. To je prostě to, kde je to jako ta priorita to ukázat. Kdežto ty *he* a *she* ty jsou takový jako, může pro sebe člověk to zájmeno použít a furt se identifikovat nějak jako

složitější, ale to zájmeno, pro to zájmeno to není priorita, že jo, jo, že to jde. Kdežto u toho *they* nebo u těch jako *newjch*, že jo, těch *inventiv pronounce*, těch je teďka hodně, že jsou lidi, který třeba, já nevím, píšou to jako *Sie* jako v němčině, že jo, jo a takovýdle to jako těch existuje taky už dneska spousta a jí si myslím, že to *they* je takový jako pochopitelnější, přístupnější, no. Takže většinou spíš používám to. Jo, že to je zase podobně jako u těch pojmů transgender versus gender-queer, že jo. U toho, který je vysloveně jako nebinární, tak je ta priorita prostě ukázat, že to jde. Takže jako v rámci tohotoletého si myslím, že je to takový to radikálnější, takový to, prostě, že to dává najevo nějaký ten tvůj názor. Jo, kdežto, když řekneš *he* nebo *she*, tak je to prostě, že se furt držíš v těch binaritách. Nebo, když použiješ teda pro jednoho člověka jedno, že jo, no. Takže v podstatě jako takhle. Ale ono to fakt přijde jako na přetřes velmi málo ta třetí osoba.

H: A ty sám v angličtině používáš *they*?

A: Jo já, nebo já to dělám takhle, já jako když se mě někdo zeptá, tak prostě řeknu *they* or *he*. Jo, že prostě...

H: Jo, nebo, já myslím na jiný lidi...

A: Na jiný lidi? Jako to, no jako genericky já ho používám, no. Když třeba, já nevím, oni jsou takový ty různý generický, ono to může bejt i negenerický jo, že třeba ne na jednoho člověka, ale jako na, když mluvíš obecně, jo. Takže třeba já nevím, dřív se říkalo takový ty různý, tam bylo prostě *he* bráno jako to generický jo, že prostě generický maskulinum. Dneska se od toho upouští a teďka je otázka, jak na to jako zareaguješ a jsou lidi, který prostě striktně říkaj *he or she* jo, což je prostě, jakoby to něco rozšiřuje, ale je to furt binární, takže já říkám prostě to *they*, takže třeba máš, já nevím, se říkalo *to each his own*, jo, znamená to jako každému, co jeho jest a v tý češtině to jeho je prostě gramatickej gender, to je něco jinýho a v tý angličtině to opravdu jako bylo *his* a bylo to braný jako, že je to OK, takže já místo toho říkám *to each their own*, jo a je to úplně stejně správně a to není špatně. Takže jako v tomhleto generickým významu ho používám vždycky a pokud jde o druhý lidi, tak prostě si všímám toho, co oni preferují. Jo, když je to někdo, kdo o sobě prostě jednoznačně mluví jako, že je třeba žena, tak mi přijde zase jako nefér o ní říkat *they* jenom proto, že prostě mně se to líbí víc, takže prostě, jo, aby zas člověk nenutil druhý, aby byli uniformě že jo v nějaký neutralitě, to taky není dobrý, že jo. Takže, když ten druhý mi dává jako jasně najevo, že preferuje něco, tak používám to, co preferuje a když jsou to ty generický reference, tak prostě mam *he*, to jako to, teda *they* jako to prostě neutrální no. A pro sebe většinou, když se mě někdo zeptá jako, co preferuju, tak říkám, že může používat buďto *he* a nebo jakýkoliv prostě genderově neutrální zájmeno, který je prostě respektující, že jo. Pro mě je teda jako nejčastější to *they*, ale může to bejt třeba i to *Sie* nebo tydlecty, že jo.

H: Jsem se tě vlastně chtěla zeptat jako, co pro tebe znamená teďka ten pojem, kterej vlastně ty řekneš jako..., já jsem chtěla použít transgender, ale tys vlastně řekl to gender-queer, takže...

A: Jo, ale jako mezi sebou, mezi sebou my oba dva víme, že jo, že to transgender může znamenat i něco jinýho, než ty binární role, to je takový jako. Klidně jako mezi sebou můžem říkat trans jo, to mě jako v rámci tohletoho rozhovoru nevadí...

H: Jo, já když říkám transgender, tak to myslím fakt jako to širší, nezaměňuju to s transsexuál...

A: Jo, já taky, no. Ale přeci jenom jako, když u druhýho nevim, jestli to takhle jako taky bere, tak spíš jako specifikovat, tak ale tady můžem klidně říkat trans nebo transgender, to mně nevadí. No...co to pro mě znamená, hele na to už se mě ptala Dana taky (směje se). Já si myslím, jako pro mě to znamená určitou možností jako sebedefinice asi jo. Že prostě, že si pro sebe to jako definuješ nějakým způsobem, ten svůj gender, a že prostě jsi udělala nějaký jako vědomý v tom kroky jo. Ono vlastně, ten diskurs tý transsexuality nebo obecně jako pohlaví, že jo, v češtině je, že si to prostě jako nevybíráš, že je to nějaká jako nutnost, nějaká esence. No a vzhledem k tomu, že já jsem jako antiesencialista vlastně jako ve všech směrech, tak pro mě je spíš důležitý prostě ta jako, ta agentnost, že prostě člověk nějakým způsobem ten svůj gender modifikuje nebo ani ne modifikuje, ale nějak prostě vyjednává sám se sebou a s tím okolím, takže pro mě je vlastně důležitá tahleta jako, ta aktivní role toho jednotlivce v tom to nějak jako pro sebe ustavit. No a v tom, že teda ten transgender nebo gender-queer nebo tyhle věci, tak jsou vlastně jako z definice ještě navíc nenormativní, no. Protože vlastně nezapadaj ani do tý transsexuality, ani do tý jako, no anglicky by se řeklo *cis*, jo prostě do tý netransgender maskulinity nebo femininity mužství, ženství. Jo, že prostě nezapadaj vlastně ani do jednoho z těchle věcí jako *master-narativů*. No, takže vlastně jsou takový jako rezistentní vůči tomu škatulkování, si myslím, ale zase na druhou stranu jako nechci říkat, že každej, kdo se definuje s tím jako přiřazeným pohlavím lomeno genderem, musí bejt, že jo, nějaký jako neuvědomělej jo. To si myslím, že to vyjednávání jako funguje vlastně jako ve všech genderech. Ale v tom jako nenormativním je to asi jako ještě víc důležitý, protože, když si to člověk nevyjedná, tak vlastně nic nemá (zasměje se). Jo, že vlastně nemůžeš, když si to nevyjednáš, že si to fakt musíš jako kreativně vykomunikovat nějak sama se sebou a s tima druhýma všechno, protože vlastně nemáš ten jako *master-narativ*, na kterej bys v nejhorším jako, ke kterému bys v nejhorším mohla jako se vztáhnout, kdyby si na to sama jako nějak nepřišla.

H: Jaký slova by se ti třeba vybavily jako asociace s tím jako já jako transgender nebo já jako gender-queer...jaký jako, kdybys fakt přemejšlel jenom o slovech...

A: Nějaký adjektiva třeba nebo... nějaký popisy?

H: No, to je jedno, jestli to budou, to je jedno, jestli to bude podstatný jméno, přídavný, to je jedno, prostě slova. Jenom úplně asociace, co tě napadne k tomu.

A: No...tak určitá agentnost je pro mě důležitá...

H: Agentnost?

A: ...prostě agentnost. No...a pak ještě asi možná jako rezistence, ale nemyslím jako aprioristicky vůči všemu, ale spíš jako vůči tomu genderovému řádu no. Jo, prostě nějaká možná kreativita v tom může být určitě, když to člověk bere vysloveně jako, že ten gender je součástí prostě něčeho, co si vytváří v rámci své prostě osobnosti, tak to chce nějaký kreativní přístup, takže kreativita asi by v tom určitě byla. A pak nějaká, no určitě nenormativita. Možná, a to souvisí teda s tou rezistencí a myslím si, že všechny tyhle pojmy jako můžou se vázat i jako k jiným genderům. No a tady jsou jako extra důležitý. No, zase jsou jako. V podstatě to, na čem pro mě se to jako zakládá. Jo, rozhodně mě k tomu nenapadají termíny jako nemoc a takovýdle prostě ty patologizační, to jako vůbec no.

H: A dá se říct, jestli dřív jsi byl vlastně ten člověk, kterej je ten antiesencialista, ten nenormativní. Jestli to v tobě bylo dřív, než nějaká identifikace jako s trans a nebo jestli...

A: Hele, možná jo, možná jo...

H: ...jestli dřív byly nějaký jako...víš...

A: Jo, rozumím, rozumím. Já si myslím, že možná jo. Že nějaký moje jakoby osobní založení nebrat nic jako na...jo, nebrat nic jako, že to prostě je. Jo, že vlastně...To je to samý jako, když se mě někdo zeptá, seš čech, tak já řeknu jako, na papíře to mám, ale že jako jenom, protože jsem se narodil v Česku, se budu nějak za každou cenu kulturně identifikovat s Českem, to tak jako prostě není. Jo, vzhledem k tomu, že my jsme s rodičema žili vlastně ve Španělsku jo, v mém dětství a pak jsme různě cestovali, pokud to šlo a prostě ty rodiče mě vychovali k tomu, že není jeden národ nadřazený jiným, tak pro mě třeba jako národní identita, nějaká česká nebo evropská, je naprosto prázdný termín. Takže asi jo, asi je to, asi to souvisí prostě s nějakou potřebou si všechno tak jako opravdu projet pro sebe jo, nebrat to jenom, že to tak prostě je někým předaný nebo nějakým tím řádem, ale že je to opravdu něco, co jako si musím nějakým způsobem jako vyzkoušet, nějakým způsobem promyslet, nějakým způsobem porovnat s nějakýma jinýma třeba možnostma, alternativama a tak, a pak si říct, tohle pro mě funguje, protože...a teď mít ty důvody. A ne, tohle pro mě musí fungovat, protože takhle je to prostě tradovaný z dědy na syna a bla bla bla. (pousmívá se) Jo, to prostě, to pro mě nejde no, takže asi jo. Já si pamatuju třeba, že mě jedna spolužačka na základce, taky ta základka byla vtipná v něčem, říkala, že, že jsme jako nějak byli na záchodech zase (pousměje se) a ona tam viděla jako nějakou použitou

vložku a říkala, jak je to jako hnusný, že to tam někdo nechal válet a já říkam jako, co to je...

H: Kolik ti bylo?

A: Já nevím, asi šest. Mně to asi ještě nikdo nevysvětlil v těch šesti letech. A pak mi to jako nějak samo došlo. Jo, mně to nějak jako pak i mi máma něco vysvětlovala, ale už v podstatě pozdě, že už se mi to do toho povědomí dostalo stejně, ale to je jedno (směje se). No, tak prostě a ona to jako už jako věděla, tak mi vysvětlila, o co jde a já říkam, no tak to je, to zní jako docela pěkně voprúz a ona, no ale to jako všechny holky potom krvácej a já říkam, fakt všechny?

H: Hm.

A: Jako už v tom dětství mně nebylo jasné, proč se na to ptám, ale zdála se mi divná ta generalizace a to možná tak jako, takovej jako exemplář toho mého uvažování, že ty generalizace prostě jako neberu. (Směje se). Jo a tak jako skoro blbej případ, že prostě nějaký dvě dětičky na základce se o něčem bavěj a nějak se neshodnou, ale jako přišlo mi to dobrý, že prostě se mi, že na mě fakt jako nezafungovala ta, ten předpoklad toho, že to tak musí bejt, že jo. Prostě tohle to mě jako nepřesvědčilo jo tak jako nějak esencialisticky. A teďka už vím, že to opravdu není vždycky pravda, že jo, že to je prostě mnohem složitější z mnoha a mnoha důvodů, ne všechny nutně souvisejí s nějakým transgenderem. Jo ale, jo, že prostě mě to tak jako napadlo se ptát, proč to říká, tak možná teda to je ten antiesencialismus úplně to primární, jo, a nebo neesencialismus. To někdy, někdy prostě to neberu tak, že se k tomu esencialismu musím za každou cenu nějak vymezit a někdy fakt mam pocit, že ho musím jako odmítnout, že je mi nějak jako vnucovanej a že pak teda jako člověk musí říct ne. No a možná to je úplně to primární.

H: My jsme se trochu dotkli toho těla, tak by mě zajímalo, jak je pro tebe pro prožívání sebe samýho, tak jak je pro tebe důležitý tvoje tělo?

A: No, v podstatě teďka už dost. A jako v pozitivním slova smyslu no. To se mě vlastně, když se mě na to lidi ptaj, tak většinou chtěj slyšet, jestli mam s něčím jako problém, protože to tak bejvá. Minimálně ten diskurs transsexuality, že jo, tak ten to chce a v podstatě jako teď už ne. Pro mě asi bylo důležitý zkusit ty hormony aspoň, aby člověk viděl, co to udělá, jo. A teďka už mi to tak vlastně jako dalo všechny ty věci, o který stojim, což je prostě změna hlasu, že se nemusim furt hlídat, nějaká jako, nějaká jako, já nevím, si myslim, že mně to trochu posunulo třeba začátek vlasů na hlavě, jo a mně se líbí, že mam tak jako teďka větší čelo na pohled a že mi vlasy nelezou do očí, jo. Takovej prostě úplně arbitrární jako ten, ale to mě jako docela potěšilo, že to zafungovalo. No a pak jako, co je, no a určitě to má jako vliv na, na prostě genitální oblast v tom jako, že se zvětší, že jo, a tohle to, a mě to jako v podstatě tohle to mi úplně stačí, jo, takže teďka vlastně, co ..a že teda nemam

menstruaci no, která pro mě byla vysloveně vopruz, protože já prostě vim, že děti stejně mít nechci a kdyby, a nechtělo se mi jít prostě kvůli tomu do antikoncepce, že jo, protože to je vlastně, to by mohlo mít i opačný jako následky než má, než maj ty hormony, na kterých jsem teď. Je to teda zjednodušený samozřejmě. A zas si myslím, že ten testosteron jako neudělal nic, co by v tom těle nebylo už nějakým způsobem naznačený. Jo, že prostě, já nevím, já třeba jako odjakživa nemam skoro žádný hrudník a skoro žádný boky, takže ten testosteron v podstatě se říká, že jako změni distribuci, já nevím, tuku v těle, že jo, ale mě v podstatě to tak jako jenom doladilo jo. V podstatě to bylo vždycky dost podobný. No a že ten testosteron, ten vlastně se adaptuje na to, jak to tělo už je a něco s nim udělá, ale jo, nějak to jako. A to samý estrogen, kdyby to bylo pro někoho zase jinak. Jo, že prostě to s tím tělem udělá něco, co už v tom těle jakoby je. Ono to takhle jenom něco zdůrazní a něco ne. No, takže jako teďka já jsem s tím tělem úplně v pohodě. Já třeba jako od té doby, je to zajímavý, že od té doby, co jako mam to takhle vyřešený, tak mam mnohem flexibilnější i třeba sexuální život jo, že už nemam žádný jako vysloveně zábrany, toleto určitě ne. Jo, že teďka už je to takový situační spíš, že jo. Chce se mi tohle dělat v tuhle chvíli? Když jo, tak jo, když ne, tak ne, ale třeba někdy jindy klidně. Jo, že to prostě vůbec nemam jako úplně vyhraněný. Jako samozřejmě každéj má nějaký jako limity v tom, že třeba nechce něco vysloveně bolestivýho nebo takhle že jo, ale to už trochu o něčem jiným, že jo. Jo, to už je prostě o nějakým obecným pohodlí, bezpečnosti a tak. Takže rozhodně jako nějaký, nějaký vysloveně bolestivý věci by mě nelákaly. Jo, ale takový ty jako běžný, co prostě člověk může dělat, tak ty mě jako v podstatě, všechno je v tuhle chvíli v pohodě.

H: A můžu se zeptat jenom, možná taková intimnější věc, ale bude to na tobě, jestli budeš chtít odpovídat, ale jako, co se týče dotýkání sebe samýho, tak...

A: Jo, to je úplně v pohodě...

H: ...tak je to nějaká změna třeba jakoby od toho, jak to prožívat předtim?

A: Hm, hele, já se musím jako přiznat k tomu, že vlastně u mě se začal, mně začala jako bavit masturbace předtim, než mi vůbec došlo, že to má bejt nějaký sexuální jako fakt v dětství jo. A pro mě je to prostě takový jako *self-care*, jako, že je to prostě něco, co je příjemný dělat a samozřejmě dneska už to kolikrát ten sexuální náboj má, že jo, když člověk jako je, že jo, dospělej. Tak prostě, že jo, při, o čem, při tom přemejšlí a tak, to jako teďka je pro mě důležitý. Jo, ale mě to vysloveně jako vždycky přišlo jako taková hrozně příjemná aktivita. Jo a to se v podstatě nezměnilo, akorát teďka nevím, ale ani to nedělám častějš, já mám prostě jako docela vysokej ten *sex-drive* a to bylo jako vždycky. No, takže...

H: *Sex-drive*?

A: No, jako prostě no libido se tomu říká česky.

H: Hm.

A: Jo, že prostě...já klidně se ...jako vzruším docela rychle a tak jo, když se čl..se prostě dostanu do té nálady jo, takže to si myslím, že se moc jako nezměnilo. Každý říká, že mu to jako strašně stoupne, když jdou na testosteron no, a já si myslím, že jako ta úroveň je furt stejná, ale jako ona u mě vždycky byla docela vysoká (směje se). Jo, takže v podstatě jako to nemělo asi moc kam stoupat, no. (Smějeme se oba) A to jako vůbec neberu jako nějaký jako nějaký tabu no. To prostě pro mě nikdy nebylo tabu. Jo, i jako, než mi ještě někdo vysvětlil, že..jo a ono to je prostě něco, co jako souvisí s tou sexualitou, tak mě se to prostě jenom zdálo příjemný. Pak jako postupem času, že jo, jak člověk dospívá a tak, tak prostě samozřejmě zjistí teda, co ho vzrušuje nebo takhle, že jo, se to nějak různě vyvíjí a tak, takže pak se to na to taky nabalilo. V podstatě jako to sebedotýkáni jako takový pro mě prostě vždycky byla taková jako příjemná aktivita no.

H: Hm. A když jsi se rozhodoval pro ten testosteron, tak jak to vlastně probíhalo tady to...to přijmutí tadytoho.

A: Hm. V podstatě jako co jsou pro mě ty priority, mně jako začalo vadit to, jak mě lidi škatulkovali předtím.

H: Jenom, jak to je dlouho vlastně, co užíváš testosteron?

A: No, dva roky a kousek...

H: Jo.

A: Od roku 2011 myslím, že od léta nějak. No, tak v podstatě jako nakonec to poslední rozhodnutí, co mě k tomu rozhoupalo, bylo to, že bylo lepší to zkusit, než to nezkusit, že prostě kdyby to člověk nezkusil, tak by nikdy nezjistil, jestli to pro něj bude dobrý nebo ne.

H: Jo. A nějak jsi to zvažoval teda předtím...

A: Jo, dlouho docela no. Ale jako myslím si, že hlavně kvůli tomu strašení, jo. A když to pak zkusíš, tak zjistíš, že to vůbec není žádný drama.

H: Hm.

A: A že to vůbec není nějaký jako esenční, nějaká prostě esencionalizační blbost, jo, když to takhle řeknu, jo. Že prostě to tak jako v podstatě to změni jenom nějakou rovnováhu, kterou v tom těle máš a to je všechno, co to dělá. V postatě každé, nebo skoro každé, kdo má to tělo nějak jako fungující, tak má v sobě jak estrogen, tak

testosteron, že jo. Pokud nemáš vysloveně nějakou jako poruchu, že jo, hormonů a tak. Takže v podstatě to není o tom, že jako to tam nebylo a najednou to je, to je prostě o tom, že se jenom změní ten poměr, čeho je víc. No a v podstatě to rozhodnutí pro mě, co mě k tomu asi rozhoupalo, bylo opravdu, musím to zkusit, ať vidím, jaký to je a když se mi to jo nebude líbit, tak můžu vždycky přestat, že jo. V podstatě já si furt říkám, že kdyby mně to přestalo vyhovovat, tak můžu přestat, ale v tuhle chvíli mně to vyhovuje, tudíž, jo a prostě z nějakých důvodů, který asi nejsou úplně standardní, jo...

H: Jakých?

A: Že prostě mně nejde o to, aby člověk zapadal do nějakých škatulek, ale prostě proto, že mě to jenom přijde nějak arbitrárně příjemnější, jo.

H: Hm.

A: No, ty, vůbec mně nejde o nějaký škatulkování a tak. Ale co mně předtím vadilo, bylo, že mě prostě lidi bez výjimky škatulkovali do té škatulky, která mně vyhovovala míň. Takže jestli to mělo nějakou sociální náboj, tak tenhle. Nebo tak jako na první pohled, že jo. Když jim člověk řekl, tak se samozřejmě tak jako opravili. Ale ten první pohled mě už tak jako štvál, jo. To, jak prostě lidi na první pohled si vždycky myslejí něco a vždycky to bylo to, co mně tak jako se zdálo míň vystihující, no. Neříkám, že by to bylo absolutně nevystihující, nebo že by to bylo nějak urážlivý, tak vůbec ne, ale jako vadila mě ta apriornost, jak prostě lidi vždycky jako skočili k tomuhle jedinému závěru. A když se člověk tak jako trochu jim to zkomplikuje, tak najednou ten jeden jedinej závěr udělat nemůžou, jo, a je to takový, že máš pocit, že jsi jako něco sama za sebe jako udělala, jo. Jestli to dává smysl takhle.

H: Jo, jo...

A: No.

H: Jsem se ještě...Jo, to bylo vlastně k těm změnám no, ty jsi říkal teda, co jako ty jsi prodělal za změny, nebo co u tebe probíhá za změny, tak jaký by jsi chtěl dál? Co by jsi chtěl dál se svým tělem, jak by se mělo změnit? Jestli máš nějakou představu...

A: Já si myslím, že takhle už je to úplně v pohodě. Jako bylo by jednodušší, si myslím, ještě jako na to, na ten pohyb prostě v takovejch těch místech jako jsou třeba koupaliště a todleto, ještě prostě mít operaci hrudníku, že jo a nechat si ho zmenšit. Na druhou stranu, mně v podstatě nevadí tak, jak je to teď. Za sebe, mně to vůbec nevadí. V podstatě, když se svlíknu, tak já jsem úplně v pohodě. Jediný, co mě občas tak jako dělá takovej nepříjemnej pocit je, když jsem někde na veřejnosti a mam pocit, že se třeba lidem nezdá to, jakou mam figuru nebo tak. Ale v podstatě to je důvod, kterej sám o sobě se mi nezdá dostačující na to jít do nějaký operace jo, a vzhledem k tomu, že mně jako samy o sobě vůbec nevadí, že mam tak jako trochu větší prsa než

většina kluků, ale zase na druhou stranu mnohem menší než většina holek, takže v podstatě jako oni sami o sobě mi vůbec nevaděj. A rozhodně, když, v podstatě, když jsem doma nebo v nějakým partnerským vztahu nebo todleto, v podstatě ničemu nevaděj, jediný, čemu občas vaděj je, že si nemůžu jen tak sundat venku triko, že jo. Ale to je v podstatě problém, že jo, těch sociálních norem a ne problém těla.

H: Hm.

A: To je vlastně ta tragédie podle mě toho diskurzu transsexuality, že se snaží z toho udělat problém prostě jednotlivce, že jo. Totální dekontextualizace a tlačí to do toho patologična, že jo, do té nemoci. Kdežto tady jako jasně vidíme, že mně vůbec nevadí, jak ten hrudník teďka mám na tom testosteronu, ale že prostě ta společnost vytváří klima, ve kterým já mám pocit, že by mi to vadit mělo.

H: Hm.

A: A já prostě tohohleto už mám fakt dost. Takže si myslím, že jako pokud mně se ještě vysloveně neobjeví nějaký další důvod někdy v budoucnu, proč ten hrudník jako měnit, tak měnit už nebudu.

H: A umíš si představit, co by to mohlo bejt za důvod?

A: Teďka ani ne, protože všechny ty důležité věci, který pro mě teda osobně jsou důležité, což je teda ta self-image, že jo a prostě jak se člověk, jak člověk může bejt v posteli, tak ty jsou pro mě teďka úplně v poho. Takže jediné, že by na mě opravdu ta sociální dimenze tak dolehla, že by mi to nedalo. V podstatě by mohl bejt ten důvod, no. A jako bylo by to i jednodušší, samozřejmě. Bylo by prostě jednodušší moct jít na to koupaliště, že jo, a moct to vůbec nehlídat, ale v podstatě to je jenom teďka sociální dimenze. Tak říkám jediné, že by se mi změnil jako hodnotovej žebříček v tom, že by mně ta sociální dimenze začala připadat důležitější. Hm.

H: A co ty další operace?

A: Jo, hele, můžu si jenom odskočit?

/pauza 5 min/

A: Jo, co ses ptala, jestli nějaký další operace jo nebo ne.

H: No, co se týče, že jo, jakoby další „standardních“ zákroků...

A: Ano, dalších standardních fází přeměny podle doktorky a kol. O ty vůbec zájem nemam. Prostě to mě tak štve, ty jo, jestli by se mě někdo zeptal, jaký jako, jaká

pověra ohledně transgenderu lomeno transsexuality mě štve ze všeho nejvíc, tak je to prostě ta představa, že je to o genitáliích, jo, a ne o nějakým, ne o nějaký identitě. Jo, já jako nikomu žádněj penis nezávidim, když by mně někdo dal vybrat mezi těma možnostma, jaký běžně jsou, tak rozhodně mam radši vaginální než anální sex, když to takhle řeknu.

H: Hm.

A: Aehm. Dokonce na to mam i doma krásnej luxusní skleněnej ten... (směje se). No, včera jsme zkoušeli s přítelkyní na dálku, to bylo super.

H: Fakt?

A: No. (směje se)

H: Super. Takže vy takhle jako virtuálně sexuálně žijete...

A: No, no, tak jako, když se, když nemáš možnost, že jo, se vidět až tak často, tak... ten virtuální sex je strašně nedoceněnej.

H: Takže znáte svoje tělo vlastně.

A: No, uplně. No, i jako fotky jsme si a tak...

H: Aha. Jo, já jsem právě nevěděla v jaký fázi jste...

A: No, my jsme, že jo, normálně, no. Akorát to máme takový nestandardní, že teda musíme takhle jako operovat s těmahlectěma technologickejma zázrakama, ale v podstatě jak nic, není to tak, že bysme jako nemohli něco dělat. Je to jenom tak, že teda většinou je to na dálku, když teda nemáme jinou příležitost. Jako je to strašně zábavný, není to vůbec tak, že by to byla nějaká z nouze ctnost, je to, sama o sobě to může bejt fakt sranda. No, takže jako to já jsem s tím uplně v pohodě. Jediný jako, co mně přijde teďka jako respektivně hezký je, že ten testosteron opravdu tak jako, že jo, změní a zvětší ten klitoris nebo prostě to, co je zase, že jo, na těch genitáliích zase vlastně podobný, že jo. Takže, jako to je super, ale...

H: Je to dobrý v tom jako, v tý, sebezprezentaci, teda nebo právě v tom self-image anebo jako v rámci nějaký ciltivosti nebo něčeho...

A: No, tak ta citlivost, to určitě tam hraje roli, protože se mi zdálo, že se jako trošičku zvýšila, ale no zase to nebylo až tak zásadní, protože pro mě to bylo vždycky jako dobrý, no...

H: Hm.

A: Takže, jako asi trochu jo. A že je to takový, že máš pocit, hele ono to fakt jako dokáže, že máš pocit, že to tělo se tak jako mění hrozně pružně, jo. Mně v podstatě ani nejde tolik o tu velikost samo o sobě jako spíš o to, že prostě o to, že to tělo to tak jako umí. Že nepotřebuje žádný jako chirurgický zásahy na to, abys změnila něco, co lidi berou jako totálně neměnný. A ono fakt jako to má strašnou jako vůli samo o sobě. Takže to mně přijde spíš jako ten, celej ten koncept, že vůbec ten, ta hormonální hladina na tohleto má vliv, mně přijde jako opravdu hustej. Prostě jenom z toho, že to jako jde. A jinak ta velikost sama o sobě, jako je to, uvidíme, co všechno se s tím dá dělat (směje se), ale v podstatě jako ta velikost je taky, se mi zdá, že je sekundární, není to tak, že jako větší je za každou cenu lepší. Ale je to zajímavý, no. Mně se prostě fakt jako líbí, že to jako jde, takže z těch jinejch operac í vůbec o to nemam zájem, protože riskovat, že člověk přijde o tu citlivost kvůli nějakýmu... jenom kvůli tomu, aby prostě vypadal nějak normativně, vzhledem k tomu, že ta normativista pro mě nemá žádný význam a žádnou jako legitimizační funkci, když to takhle řeknu, tak mi přijde úplně, úplně zbytečný.

H: Operace vaječníků a dělohy tak...

A: To, kdyby bylo ze zdravotních důvodů nutný, tak jako, že jo, proč na ní nejt, ale vzhledem k tomu, že mně jako, od té doby, co na tom testosteronu jsem, tak jedinkrát mi nezačala ta menstruace nějak spontánně, tak mně to vůbec jako nevadí. Zase prostě jako kdo řekl, že nemůžeš mít vaječnky, když tohle a tamto. Jenom zase nějaký preskriptivní diskurz, takže vlastně jako v tuhleto chvíli mě nic jako, mě neobtěžujou, kdyby někdy jako byl nějaký zdravotní, nějaký zdravotní riziko spojený s nima, tak si řeknu jo, tak jako prevenci prostě. Vzhledem k tomu, že je nepotřebuju, tak je radši odstraníme. Ale vzhledem k tomu, že se to jako zatím nestalo, tak nechat si je odstranit jenom proto, že to považuje všemocný stát, že jo, je docela blbej důvod.

H: A vůbec si neumíš představit, že by jsi měl svoje dítě, že by jsi třeba daroval vajíčko jako...nebo teda daroval, jako, že by to bylo...

A: No já vim. Že se necháš jako...já to znam jako *egg donation* teda, no přesně jako...

H: No prostě takovýto umělý oplodnění mimo tělo, víš s tím, že potom ho jako někdo jinej odnese..

A: No prostě surogátní mateřství... No, hele jako kdyby se mi... kdyby pro mě nějakým způsobem začalo bejt důležitý mít dítě, tak spíš nějaký adoptuju. Jo, pro mě fakt, jako většina lidí, který jdou do toho strašně drahýho procesu toho surogátního mateřství, tak prostě jim jde o to, aby ty svoje geny nějakým způsobem rozšířili a to je prostě tak eugenické a příblyej diskurz, že mi to přijde zase..jako jestli to je jejich jedinej důvod, tak to je za to docela soudím, protože proč by jako rodičovství nějakýho adoptovaného dítěte mělo bejt nějak hodnotově nižší jenom proto, že nejsou geneticky

příbuzný. Jo, takže to jsme se taky několikrát o tom bavili, že jo, že kdybychom se někdy rozhodli, že jako opravdu bez dítěte nemůžeme být, tak bysme nějaký adoptovali úplně jednoduše, protože ani jeden nechceme s přítelkyní, ani jeden nemáme zájem o těhotenství teda (směje se). A jet na ten diskurz prostě tý genetiky, to je tak jako , to je strašně problematický, že jo, protože prostě jako, když se potom teda podíváš, my jsme se koukali na skvělej dokument tadyhle o tom a byl skvělej, on byl dost problematickej v některých věcech, ale že krásně ukazoval ty nerovnosti, že prostě jak to surrogátní mateřství funguje, že prostě bohatí to dávat chudým odnést a tak podobně. A já stejně jako nejsem žádný pracháč (pousměje se). Takže dávat peníze do tohohle, když to pro mě není důležitý...nevím no. Jako možná jako jediná věc, která by jako připadala v úvahu by byla nechat si ty vajíčka odebrat a zmrazit nějakým způsobem, že by byly použitelný, ale to spíš dělali lidi, který se fakt rozhodnou, že teda fakt chtějí jít na nějaký to odstranění, že jo, tý reprodukční funkce. Ale jako pro mě to fakt jako není důležitý. Jako, kdyby to rodičovství pro mě někdy začalo být něco důležitýho, tak vždycky existuje adopce a v podstatě jako ty děti, který na tu adopci jsou jako možný vzít, proč by si oni jako nezasloužili žít v nějaký jako rodině s někým. No, a jako jenom ten důvod, jo, ať je mi to geneticky příbuzný za každou cenu, ten mě přijde vysloveně jako fakt, to je, no je to prostě zaobalený v nějakým diskurzu, že jo, nějakýho...apriorního zvýhodňování toho biologickýho rodičovství, že jo a zároveň teda, zároveň tý eugeniky. Že prostě jako, tyhleto moje geny jsou tak skvělý, že já je musím nějakým způsobem zařadit do toho genofondu... Už prostě ty výrazy, že jo, genofond...no, tak.

H: No, a co faloplastika. Umíš si představit, že za nějakých okolností by jsi jako...

A: Ježíš marja...

H: ...chtěl mít neopenis?

A: Ne. Ne, to je to, co jsme si říkali předtím. Pro mě to jako fakt není podstatný, pro mě jediný, co je u těch genitálií podstatný je, jestli jsou nějakým způsobem pro tebe funkční a jestli se s nima dá užít nějaká zábava, že jo. A vzhledem k tomu, že tyhleto atributy splňují a vzhledem k tomu, že pro mě není vůbec důležitá nějaká normativní maskulinita a nějaký normativní pojetí těla, že jo, tak ne. Tak to prostě pro mě není atraktivní. Je to tak, že kdyby to bylo opačně a byl bych prostě člověk s penisem, kterej je na estrogenu, tak bych si asi taky říkal, že to jak to je, může být úplně v pohodě, že není nutný za každou cenu to prostě měnit, aby člověk spadl do tý normy...

H: ...jako si nechat odstranit ten penis?

A: No, no. Kdyby to bylo opačně...jako pro mě v podstatě není ani tak důležitý, co máš za ty genitálie, ale spíš jako, jestli pro tebe jsou nějakým způsobem jako dobrý no a jako říkám, mně to fakt vyhovuje tak, jak to je.

H: A myslíš, že je to i jako tím, že máš jako spokojenej ten partnerskej život, že vlastně tě jako tohlencto. Že jseš jako akceptovaný...

A: Jako určitě by člověk nechtěl chodit s někým, kdo by to neakceptoval. Ale zase si myslím, že jako vztahy, kde jsou ty trans partneři nebo partnerky nuceny k tomu, aby se změnili, protože ten druhej to neakceptuje, jsou vztahy na hovno, s prominutím. A prostě měli by toho člověka poslat do kopru, protože jestli by tohleto měl bejt jedinej důvod, proč někdo na tu operaci jde, tak je to prostě jako vydírání v podstatě no. Jako určitě je to...my jsme v podstatě jako všechny ty věci kolem toho genderu řešili už jako, když jsme se spolu jenom kamarádili, že prostě jsme věděli, co ten druhej na to má za názor, jo.

H: Hm.

A: ..předtím, než jsme šli do nějakýho partnerskýho vztahu. A jako já jsem člověk, kterej si docela vybírá i mezi prostě přáteli. Jo, fakt že, když by někdo měl nějaký bigotní názory, tak já s nim prostě nechci mít nic společnýho. Koneckonců, že jo, i když jsou nějaký příbuzný, že jo, jako mam bohužel s tou svojí ségrou, který maj názory, který mi prostě nevyhovujou, tak já se nebudu nutit se s nima bavit jenom proto, že jako by se to mělo. Jo, takže já si tak ty lidi vybírám, že prostě jestli by někdy někdo měl problém s tím, že prostě gender je složitej nebo s tím, že, já nevim, nějaký jiný věci, který jsou pro ně složité, mě nic nenapadá jako příklad, jo...kdyby prostě s tím někdo měl problém, tak já se s nim prostě nebudu bavit. Jsou prostě témata, o kterejch se nedají dělat, ve kterejch se nedají dělat kompromisy. No a pro mě ty témata jsou prostě gender, rasismus, když je někdo rasista, tak prostě ho nerespektuju v ničem, nějakěj *ablismus*, když si někdo myslí, že prostě postižení by mělo bejt vymáceno, tak to taky jako není člověk pro mě, jo. Nějaký prostě eugenický názory, nějaký prostě názory nacionálního charakteru, že jo, že Čechy Čechům, to jsou prostě lidi, který fakt jako pro mě nejsou partneři. Takže kdybychom se neshodli na genderu, tak bysme spolu asi nemohli chodit, to je strašně jednoduchý.

H: A jenom, jak dlouho spolu vlastně chodíte?

A: Letos to bude tři roky.

H: Ty jo.

A: A známe se čtyry roky.

H: Aha.

A: No, nebo teda taky to letos budou čtyry roky, co se známe.

H: No a když jsme mluvili o tom těle, tak bych přešla trošku k tomu medicínskému, tak co pro tebe transsexualita jako diagnóza?

A: (Směje se) No, ten mocenskej nástroj, kterým se prostě tady policajtuje gender. V podstatě to je jako škatulka, do který určitý lidi, kteří si teda měli příležitost to tady definovat podle svého, tak se snažej každýho napasovat. No a když člověk do tý transsexuality nespadá, tak v podstatě u nich nemá zastání, že jo. Teda nebo takhle. Já teda musím se jako zastat toho doktora, kterej je prostě ... jako tím jak on trošku, nebo já nevím, možná hodně, je aktivní v nějaký tý gay komunitě, že jo, že je jako aktivisticky založenej v tomhleto, tak i v tom transgenderu je takovej jako otevřenější. Že prostě fakt člověka nenutí k tomu, aby se identifikoval s tou transsexualitou, když se s ní neidentifikuje. Takže jako on individuálně, si fakt myslím, že tohleto zlo nečiní, zase na druhou stranu jako nemůže změnit ten diskurz, kterej tady obecně v tý medicíně je.

H: No a myslíš si teda, že on na tebe nazírá jako na transsexuálního člověka nebo ...

A: Tak jako to by se ho člověk musel zeptat, do jaký škatulky si mě dává, ale chová se ke mně tak, že jako akceptuje to, že ví, že já s tou transsexualitou jako nesouhlasím jako s kategorií a jako nijak jako tomu nedrtí a nesnaží se mě přesvědčovat, že jako s ní souhlasit mám. A nějak jako o sexualitě a o těhleto věcech se mnou nikdy nepolemizoval, jestli bisexualita existuje (pousmívá se) nebo ne. Jako, že jo, jeden jeho nejmenovaný kolega (směje se), a všichni vědí, kdo to je (směje se)... Takže jako, já si myslím, že on osobně je fakt v pohodě, jo, on se mě snaží třeba i dávat kontakty na jiný transgender aktivisty, takže on je fakt individuálně, si myslím, že je v poho. Problém je v tom, že to je jeden člověk no a že si myslím, že to je výjimka v tom českým prostě medicínským diskurzu.

H: A jak dlouho k němu chodíš? Co je to od tý první návštěvy? Jak to je dlouho?

A: Hm. No, já jsem tam úplně poprvý byl už asi v roce 2008. Jen tak jako si o tom pokecat. A jestli jako by bylo možný něco zkusit nebo nezkusit.

H: A jak ses k tomu vůbec dostal? Teda k němu jít...

A: No, on byl nějak ten ročník, myslím, že v tom roce nebo v nějakým roce předtím, tak byl nějak na Mezipatrech jako nějakěj prostě oficiální...v nějaký oficiální funkci. Tak se mi prostě z tohodletoho zdálo, že je to teda člověk, kterej něco ví o tý LGBT komunitě a není jenom v tý slonovinový věži tý český sexuologie. Což se teda potvrdilo, jo. To mě vlastně jako za nim přivedlo.

H: Takže tam jsi šel na nějakou konzultaci a potom...

A: No, prostě si tak jenom, že jo, o tom zjistit, jak to teda probíhá, jaký jsou možnosti a když mi řek, jak to jako většinou probíhá, tak mě to tak nasralo, že jsem tam pak přišel až v roce 2011 (směje se).

H: Co ti řekl?

A: No, ne, on mi prostě řekl, jaký jsou ty legální, že jo, kolem toho takovýdle ošetření legálně, což jsem mu jako natvrdo řekl, že prostě jako s tím nesouhlasím, už jako tenkrát, a on se teda se mnou o tom jako nehádal, ale řekl, že s tím nic neudělá a pak teda jako mě, se mě snažil psychicky tak jako podpořit, že mi řekl, že i kdyby mi teda jako neseděly všechny ty papíry, tak to neznamená, že kvůli tomu musím, že tomu musím podřít celý život. Jo, že byl takhle jako už tenkrát dost jako hodnej, se mi až zdálo, že prostě se fakt snažil nějakým způsobem mně to jako psychicky aspoň jako usnadnit, a řekl, že jako to rozhodnutí, jestli jako něco dělat nebo nedělat je teda jako na mně, že jo a že v podstatě jako v rámci možností on pro mě může udělat tohle a tohle jako, jo, zprostředkovat ten testosteron, že jo, komisi, kdyby na to přišlo, ale tak jako já nejdu, a odlety věci no. A pak se mně to teda zdálo ty asi dva roky potom, nebo tři skoro, že jo, jako strašně nevýhodný a strašně prostě blbý, tak to teda je, to si myslím furt, a rozhodně teda jako to vydírání, že jo, lidí tím, že se musí nechat sterilizovat nebo jim nebude uznáno oficiálně pohlaví, to je prostě v rozporu s lidskýma právama a tak dále, ale vzhledem k tomu, že v Čechách se prostě transsexualita bere jako nemoc, tak jako nějaký trans práva tady nejsou lidský práva, že jo. To je ta tragédie kolem toho, no. Takže jako to mně vadí pořád, ale pak teda po těch třech letech toho, když jsem to teda zkoušel bez jakýhokoli zapojení toho lékařského diskurzu a vůbec jako nějakých lékařských zásahů, tak mi došlo, že ten testosteron sám o sobě asi by jako byl dobrej, jo. Tak jako docházela k tomu rozhodování.

H: Takže jsi šel rovnou k němu nebo jsi byl ještě u nějakýho jinýho sexuologa, sexuoložky?

A: Zase k němu. Jako on osobně mi vyhovoval, jo. On nebyl ten problém. No, takže vlastně proto jsem šel teda zpátky k němu a pobavili jsme se o tom znova. On viděl, že teda jako už mám vymyšlený, co přibližně chci a tak jsme se dohodli, že to prostě jako vyzkoušíme a on od té doby je úplně, úplně v poho, do ničeho mě netlačí, jo. Ví prostě, že já mam ten a ten názor a že jako pokud s tím nic neudělá, tak mi ho nemůže rozmlouvat. No jako nejhorší v rámci tohodlectoho, jako přípravy na tu terapii nebo na tu... prostě to začít, bylo to, že mě musel oficiálně poslat ještě k psychologovi, že jo, na psychologii. A to teda...to byl horor.

H: Jak to probíhalo?

A: Hm. Tak dal mi ty svoje psychotesty, že jo. A IQ test z těch matric...

H: A pamatuješ si jenom, co to bylo za ty testy teda?

A: No ty testy, ty byly takový ty náhodný otázky, že jo. 'Máte pocit, že se často červenáte?' Takovýchle otázky...

H: Jako dotazník, jo?

A: Jako dotazník no. A vždycky tam byla nějaká škála prostě jako 'hodně', 'vůbec', že jo. No, tak jako...

H: Co tím asi zjišťoval?

A: No, to si myslím, že tím chtěl buďto zjistit, 'ty seš nějaký jako labilní', jo, ale to si myslím, že by těžko jako tímhle tím testem zjistil a bylo hrozně jasný prostě jako přijít na to, co z toho, jako, když odpovím takhle, tak to bude vycházet jako typická maskulinita a když odpovím takhle, tak to bude vycházet jako typická feminita. To bylo tak jasný, jo. Takže tam člověk samozřejmě namastil to, aby ho nechali projít. Nějaký jako, že bysme, že by ho opravdu, že by ho opravdu zajímala nějaká moje prostě identita nebo psychologie, se mi nezdálo. Se mi zdálo, že ho zajímá, jestli sedím do těch jeho škatulek, no. Pak jsme se teda pohádali o tom, jestli bisexualita existuje nebo neexistuje. On mě pak teda nakonec nechal, ale bylo vidět, že teda jeho názor se nezměnil, samozřejmě. Jo, ale přestal mě teda prudit po asi deseti minutách té debaty. Jako vzhledem k tomu, že já jsem fakt jako...ani v podstatě se jako nijak aktivně sexuálně neidentifikuju, já říkám pansexualita, když musím někomu říct nějaký termín, jo. Pro něj to byla ta zjednodušená bisexualita, i to se mu nelíbilo, jo. Tak to je prostě potom fakt těžký. No, takže to bylo takhle.

H: Postavu ti dával nakreslit?

A: Postavu mi dával nakreslit, to bylo taky jasný, že nejdřív máš nakreslit panáčka, že jo, a pak máš nakreslit panenku. No a pak teda potom ty svoje testy nějak jako, že jo, poslal zpátky doktorovi, řekl, že teda jako jsou asi dobrý, nebo já nevím, jo. A pak jsem se ho ptal, no tak jako když by mi něco třeba vyšlo jako špatně, když by mi třeba vyšlo nízký IQ, samozřejmě mi vyšlo, že jo, vysoký, jo, ale prostě dejme tomu, když někomu vyjde nízký, tak to ho jako k tomu nepustí teda na ten testosteron. A on říkal, pustíme, ten IQ test sám o sobě jako není teda determinující, já říkám, tak proč se dělá? On říkal, no tak jako to je dobrá otázka...

H: Co ti řekl?

A: No (směje se). On jako uznal, že je to v podstatě jako blbost.

H: Ty jo. Hm.

A: V postatě, proč se dělá? Aby tam byl další *gate keeper*, že jo. To je jedinej důvod, proč se dělá...

H: Co aby tam bylo?

A: No, ten *gate keeping* aby fakt fungoval, že jo, abys musela k jednomu, pak, to je jedna brána, že jo, ten primární doktor, ke kterému jdeš, pak ten psycholog jako druhý, že jo, *gate keeper*, pak zase zpátky k tomu prvnímu, *třetí gate keeper*, pak na nějaký zdravotní vyšetření, čtvrtý *gate keeper*, jo. Jenom aby to bylo co nejvíc obšancovaný, to je jedinej důvod, proč to tam je.

H: Hm. A v rámci té péče sexuologický nebo i mimo vlastně, ale jakoby v rámci toho procesu té přeměny, dejme tomu, když to teda tak nazvu, tak ...

A: No, v rámci teda toho, co tam jako děláme...

H: ...tak chodil jsi někam na psychoterapii?

A: Mnn...ne. Já jsem chodil na psychoterapii předtím kvůli nějaký depresi, která nesouvisela s tímhle...

H: Hm...ale když jsi začal chodit k tomu sexuologovi, tak ...

A: ...tak tam nebyla...

H: ...tak během toho jsi...

A:...ne, tam nebyla psychoterapie v tom.

H: Takže v podstatě jakoby psychologická péče jako nějaká ve smyslu intervence psychologický, tak žádná taková tam neprobíhá.

A: Ne, jednou jedinkrát...

H: ...byla tam akorát taková diagnostika...

A:... jednou jedinkrát ten psycholog, ale to byla přesně taková prostě, to bylo fakt o ničem. On se mě jakoby povrchně ptal, jestli mam nějaký psychologický problémy nebo tohle, ale v podstatě jako, co chtěl zjistit, jestli mu nějak sedim do těch jeho, že jo, představ. A tam prostě, to je přesně o té moci, že jo, když jdeš na takovoule konzultaci, tak víš, co máš říct a víš, že je nezajímá, jestli jseš někde jinde, že jo. Prostě víš, jak se tím prokecat, aby ti dal pokoj.

H: Hm. Takže psychoterapie žádná...

A: Psychoterapie prostě ne.

H: A, když teda chodíš na ty návštěvy k tomu doktorovi, tak tam jako probíhá něco v tom smyslu, že tam si s tebou povídá jako o tvém životě a...

A: Jo, to vždycky si tak jako pokecáme no.

H: Jo, a chodíš tam nějak pravidelně?

A: No, chodím tam vždycky, když potřebuju, že jo, novou jako tu testosteronovou tu, takže jednou za tři měsíce.

H: Aha. Takže ten kontakt je tak jednou za tři měsíce s ním.

A: A vždycky je to takový, že prostě on se mě zeptá, že jo, formálně, jestli mam nějaký zdravotní, že jo, s tím ty...dřív se mě ptal, jakých si všímám změn, ale vzhledem k tomu, že teďka je to už jako dlouho, tak v podstatě ty změny jsou teďka subtilní, že jo. Už to teda není takový, že by se zásadně něco měnilo ve smyslu přestala menstruace, že jo. A takovýdle ty. Takže teďka se mě jako formálně zeptá na to, jestli se jako zdravotně cejtím dobře a tak. Čas od času udělá, že jo, testy krevní rozbor, ale to je něco, co by si stejně měl nechat dělat čas od času každě, že jo. No, na cholesterol a takovýdle věci, že jo, který s tím můžou souviset a který jsou v podstatě tak jako obecný, že jo, zdravotní indikace. No a většinou si tak jako pokecáme, no. Že tak jako...

H: A trvá to tak hodinu nebo?

A: Půl hodky většinou. Když je to, že je třeba nějaký extra téma, že se ho chci na něco ještě zeptat konkrétního, tak jsem tam dýl, ale většinou to ani dýl než půl hodiny není. Vždycky tam dýl čekám než tam jsem. To je na tom hrozný (pousměje se).

H: A co dál jako? Jak jste spolu třeba domluvený jako, co bude dál?

A: No, nijak. Prostě já tam jednou za tři měsíce přijdu, protože potřebuju doplnit ten testosteron a to je vlastně všechno, co já od něj jako chci formálně.

H: Hm. A on s tím normálně souhlasí...

A: ...no, on to ví...

H: ... že to takhle bude i dál.

A: Jo, vždyť jako on ví, že nesouhlasím prostě s tím, že jsou komise... A jako no.

H: A komise jsou i na odstranění prsou?

A: Jsou no.

H: Jo.

A: A to se mnou dokonce souhlasí v tom, že je to nesmyslný, protože to, že jo, i v rámci toho blbýho systému, jak to teďka je, tak to nemá žádnou legální váhu, jestli si necháš odstranit nebo přidělat prsa, že jo. A v podstatě jako, my jsme se o tom tuhle bavili, a on jako uznal, že to je uplnej nesmysl, že to před komisí. Protože to nemá žádněj legální charakter, že jo. Kdybychom teda přijali tu, že jo, představu, že budou komise na tu legální změnu, tak tohleto není legální změna, takže jako co. No, takže v podstatě jako on názorově vůbec jako není proti mně v nějaký opozici, případně mi to nedává nijak najevo, že by byl. Takže jako to není ten problém, no. Ten problém je prostě ten systém kolem toho, ale vzhledem k tomu, že pro mě ani jako, jak jsme říkali, jako jediná operace, která by pro mě někdy mohla připadat v úvahu, je to odstranění těch prsou, ale ani to pro mě není zásadní, takže v podstatě to teďka moc neřešíme, no. V podstatě on jako ví, co si o tom myslím, jak je to ošetřený, případně obšancovaný a že to jako pro mě není přijatelný, že prostě to považuju za vydírání. No, a o tom se se mnou nehádá.

H: Hm. A když jsi říkal, že on je jedinej osvícenej, tak myslíš si, že by to probíhalo u jiných jinak?

A: No, vzhledem k tomu, co ty jsi mi řekla o doktorce, tak si myslím, že jo (směje se). A co mě jako říkaj jiný, že jo, co někam jdou. Jo a jako i vidím na tý sexuologii, že všichni, co tam přijdou, jdou k tomu doktorovi. Minimálně jako kdykoli tam přijde někdo, kdo vypadá na to, že by mohl bejt trans, tak sedí u jeho dveří.

H: Hm.

A: Takže jako ono se to rozkřiklo podle mě, že on je jako jedinej, kterej se nesnaží, nebo jako jedinej známej a jako nechci říkat, že stoprocentně vim, že všichni ostatní jsou na prd, jo, ale ty jako ty ostatní velký jména, vím, že jsou tak jako v porovnání s ním na nic, no. Takže no...když tam přijdou, většinou když tam vidíš takový ty páry, který vypadaj prostě heterosexuálně a prostě je *cis*, že jo, tak ty jdou k těm ostatním, ale když tam přijde někdo, kdo prostě buďto tam je sám, že prostě chce něco sám řešit, anebo, kdo prostě vypadá na to, že tam je z tohodletoho důvodu, já to tako nehodnotím, že jo, vzhledově, ale když jsem takhle v týhle, že jo, čekárně a je jasný, že k tomu doktorovi spousta lidí chodí, že jo, tak je to prostě jasný, že on pro tupetu klientelu má největší jako, největší ten svůj *appeal*, že jo, že prostě on je ten, kterej fakt jako nenormalizuje, když tam jdeš. No, nevím jako, jak je to v jinejch městech, ale co slyším, tak to bejvá horší než lepší, než v tý Praze. Že mimo tu Prahu je ještě menší výběr. Takže vlastně, si myslím, že v rámci možností je ten Procházka nejlepší, no.

H: A jak by to podle tebe mělo vypadat ideálně, co se týče té odborné péče jako, když prostě někdo je trans a potřeboval by nějakou podporu odbornou, tak jak by to mělo vypadat...

A: No, ty služby...brát to, no jako, že je to podpora, že je to služba, přesně, že to není diagnóza. Že vlastně tam přijdeš s tím, že po nich vlastně jako něco chceš a že to je služba, kterou oni by ti měli poskytnout v rámci jakýkoli zdravotní péče, kterou člověk může chtít. Že na rozdíl teda od nějaký jako sexuality, tak u toho transgenderu, často teda dochází k nějakým jako nárokům na nějaké, na nějakou modifikaci, ale že ty modifikace by neměly být brány normativně, ale že by měly být brány prostě jako služby, no. Jako něco, co, o co ty můžeš požádat v rámci toho, že máš teda nárok na nějakou zdravotní péči a to, že máš nárok na tu zdravotní péči, samo o sobě prostě už ti na ní ten nárok dává, ne že jako musíš projít nějakým, že jo, výběrovým řízením v podstatě, a pak teda milostivě dostaneš nějakou zdravotní péči, nemlich, že já si na to připlácím, že jo. Že prostě ty hormony nejsou zadarmo.

H: Hm. Takže mluvíš o nějaký změně celého medicínského diskurzu v podstatě? Jako, že nestavit se k tomu jako k diagnóze, protože medicína to takhle má, že jo....

A: Přesně, nestavit se k tomu jako k diagnóze a nepraktikovat prostě ty normalizační technologie, jak o tom mluví Foucault. To je prostě pro mě jako *go-to-text*, když chci kritizovat ten medicínskej diskurz, je prostě Foucault, protože on to totálně, jako on to vystih tak dokonale, že to furt platí bohužel v tom základním medicínském diskurzu, jo. Prostě jde o tu normativitu a jde o to, že tady prostě jako, jak si ty Češi zakládají na tom, že nejsou pobožný, tak jako k té vědě tohotoletého typu, toho pozitivistického charakteru přistupují úplně jako, kdyby to byla nějaká prostě, prostě nějaký dogma, nějaké kult, nějaká svátost, jo. Takže to je tady ten hlavní problém, že prostě člověk se bere jako nějaká ovce, která musí se napasovat do těch diagnóz, že jo, bere se to jako diagnóza, jako porucha, což je teda další problém, že jo, jako nad tím, a pak, že prostě ty jako ten jedinec musíš sedět do těch kategorií, že jo. Když do nich nesedíš, tak ty seš ten problém, jo, ne ty kategorie. To je přesně, prostě celý ten problém je v tom, že oni, když jim nesedí teorie, tak méně fakta, místo naopak, že jo. Když mi nesedí fakta, musím změnit teorii.

H: A co ten argument u některých trans lidí, že dokud je to diagnóza, tak je to prostě, tak jsou ty prostě změny, operace, hrazený pojišťovnou...

A: No, tak dlouho už nebudou, že jo.

H: Jakto?

A: No, co já vim, tak mě teda říkala (jméno socioložky), že se schyluje k tomu, že budou zpoplatněný a že budou zpoplatněný a ještě policajťovaný, že to bude dvojnásob hrůza, jo. Že teda ani ten kapitalismus slavně tady ty trans lidi nezachrání. Jo, že prostě to bude zpoplatněný a ještě budeš muset jako prostě ten, že jo, nesvéprávně

člověk procházet všema těma komisema a podobnýma hrůzami, který furt jsou, takže vlastně tadyto bude jenom horší.

H: Hm.

A: No, takže tenhle ten argument podle mě je úplně jako mimo mísu nebo za chvíli bude. A v případě, že by se to nezaplatnilo, tak pořád je tu další argument, že to, že to je diagnóza, nemusí zakládat ten nárok na tu legální změnu, že jo. Jo, že prostě ta legální, ta změna toho legálního pohlaví nemusí být přeci vázaná na to, jestli jsi prošla nějakou diagnózou nebo ne. To by mělo být prostě jako je to v té Argentýně, že prostě tvoje úřední pohlaví je tvůj majetek a ne naopak. Tady prostě jako v Čechách je to nastavený tak, to je přesně prostě, proč se s tím českým, s tou českou kulturou moc neztotožňuju, tady to je nastavený tak, že všechno musí být podle šablony. Prostě jména musej být podle šablony, těla musej být podle šablony, pohlaví musí být podle šablony, rodný čísla musí být podle šablony. Tady je to prostě dystopie, já si myslím. Jo, a tady by se mohlo změnit úplně nezávisle na těch diagnózách, jo. Uplně nezávisle na tom, jestli je to zaplatněný nebo to není zaplatněný. To je prostě jako legální vlastně můj... jo, máme tady prostě tu legalitu a pak tady máme tu medicínu a teďka oni se, že jo, jsou vzájemně provázaný a vzájemně se podporují, ale v podstatě by mohla být i nějaká jako *middle ground*, že jo, že bysme měli teda to, že to nebude legálně takhle normalizovaný, ježiš já jsem se polil tím čajem..., že teda po té legální stránce to normalizovaný nebude a po té jako medicínský by teoreticky mohlo být. Nebylo by to samozřejmě ideální. Nemělo by být normalizovaný ani jedno, ale kdyby teda jako aspoň jedno z toho bylo bráno jako, že je to teda otázka lidských práv, jo, aspoň prostě to občanský. Ale v tuhle chvíli tak není bráno ani jedno a to je vlastně to v čem ty diskurzy strašně jako jsou propojený a v čem se samy sebe, že jo, navzájem si jsou podobný.

H: A když jsem se ptala předtím, jak by sis představoval nějakou ideální podporu odbornou, tak jako zahrnul bys tam i nějakou jinou oblast než jenom medicínu?

A: No, určitě.

H: Do nějakýho jako, do možností, který prostě potom transgender lidi mají a o kterých by se vědělo.

A: Tak třeba zrušit ten zvyk všude, do všech formulářů tě nutit uvádět pohlaví.

H: Hm.

A: To by vlastně, zase by to mohlo být nějaký dílčí řešení, kdyby se všude neuvádělo pohlaví, tak by translidí, který nechtějí projít, že jo, těma vyděračskými změnami, který prostě oni nemají rádi, tudíž jsou pro ně vyděračský, takhle to řekněme, jo, tak by prostě nebyli furt tak stigmatizovaný, že jo. Kdežto tady je ten problém prostě, že tě

všude nutěj, abys vyplnila pohlaví, což tím se myslí to úřední. Jakmile ho tam máš vyplněný, tak seš prostě strašně na ráně, že jo. To samý s těma jménama, že jo, neměly by bejt prostě, jako já si stejně myslim, že -ová je prostě sexistický pro každýho, jo, že by prostě to nemělo bejt. Ani všechny slovanský jazyky to nemaj, i slovenština to nemá, jo. Takže jako zrušit třeba -ová a nepolicajtovat, sakra, že je třistašedesátpět jmén. Jako žádněj stát, o kterým já znám, nemá ani jako západní demokracie, jak se říká (pousměje se), tak se s člověkem nehádaj o tom, jak se má jmenovat. To je jenom prostě vejmysl tady prostě Česka... To jako, a ty státy, že jo, nezapadní, tak maj zase to jinak, že jo. Že prostě jména se dokážou skládat, že jo, ani v čínštině může bejt skoro cokoli jméno, když se to jako jméno použije. Jo, a do nedávna tam ani nebyla ta praktika, že jo, nějakýho měnění jmen třeba. To je v podstatě jako import, že jo. To samý s Japonskem, takže, no tam je trochu složitější. Každopádně jako ta výsada toho, že se o tobě nehádaj o jméně není teda doména západu, jo samozřejmě. Může to bejt, to může líp vypadat v těch zemích, který západní nejsou, takže v podstatě jako to, že tady na to, aby sis jako mohla změnit jméno, musíš mít důvod (pousměje se). Na to, abys mohla mít důvod, který není v českým kalendáři, musíš mít posudek, to jsou prostě jako nehoráznosti podle mě. Takže tohle všechno by se muselo zrušit a myslim si, že by to prostě mělo skvělejš dopad a ne jen teda na ty trans lidi, ale na všechny, jo.

H: Hm. Takže to je nějaká legislativa, úřední...

A: No legislativa, ta normativita, úřední sféra no...

H: ...medicína, o tom jsi mluvil. A ještě nějaká by tam byla oblast, která by měla figurovat víc nebo míň nebo jinak?

A: Já si myslim...no, jako kromě toho to byla z hodně velký části obecně prostě sociální oblast. Že jako v rámci tý sociální oblasti by tohleto taky jako strašně pomohlo, že jo. Protože by člověk v tý běžný interakci třeba s úradama a se školama a s těmahletěma věcma nebyl furt jako nucenej to jako řešit, furt by to neměl na talíři, furt by nebyl prostě v hledáčku těch 'Ježiš, ty seš tak jako nenormální', jo. Mně třeba hrozně vadí, když o mně lidi na první pohled můžou zjistit, že teda to mam tak jako jinak. Ne, protože se za to nějak stydim. Ale protože prostě já mam mít tu volbu jim to říct nebo ne a eště navíc vzhledem k tomu jaký jsou o tý trans, o tom transgenderu, potažmo transsexualitě, pověry, tak prostě já nechci, aby si o mně lidi okamžitě mysleli ty svoje pověry. To mě štve jako víc, než bejt nějak jako na ráně jako teda člověk, kterej teda není uplně v tý normativní oblasti. To mně jako nevadí, ale bejt jako furt, jak oni si o mně myslej, jak oni prostě řeknou 'jo, to je ten transsexuál' a už prostě jedou v těch svejch blbostech, že jo. To mně hrozně vadí. To si myslim, že i třeba ta moje ségra si myslí, že jo. No...Takže tohleto no. To jsou...já si fakt myslim, že je to hrozně provázaný, že teda můžem to dělit na medicínu a úřední oblast a tohleto, ale oni stejně všechny ty oblasti nakonec se spojej, že jo, obecně v tom sociální. Takže jako takhle. Proto jedu přes ten...přes ty všechny jako definice, co se na to pojej. Že vlastně jako ty definice se musej měnit...hm.

H: A ještě jsem se chtěla zeptat, co... o tom jsme se možná bavili...jako jak se staviš k situaci transgender lidí u nás...

A: No, to jsme jako teďka...

H: ...to jsme docela probrali podle mě...Tak ještě taková věc, co ty by jsi si sám, ty už jsi říkal, jak by to mělo vypadat ideálně, ale co by jsi si sám pro sebe dál přál?

A: Jako v návaznosti...

H: V životě prostě.

A: A v návaznosti na ten gender nebo jako nějak obecně? Protože obecně to je strašně těžký. Já toho chci strašně moc, že jo (směje se).

H: A když přihlédneme k tomu, že se bavíme o tom, o...jako jedný složce tvojí identity, což je nějaká...

A: no, no, no...

H: ...nějaká trans, tak třeba v rámci tady toho.

A: No, no, mně by se hrozně líbilo, kdyby prostě to nebylo to první, co na tobě budou všichni brát jako zajímavý, protože na mě je zajímavých spousta věcí, ne jenom prostě to, že mam gender v nějakým jako nenormativním to... Takže aby jako, no asi aby se upustilo od toho, že většina lidí, zvlášť teda jako v těch běžnejch, veřejno-prostorních věcech, tak prostě člověka na to redukuje, že jo. A že se to vůbec teda neděje u těch lidí, který jsou v tý normativní skupině, že jsou brány automaticky jako prostě celý člověk a ty ostatní, který prostě nějakým způsobem vybočují, tak jsou jakoby zredukovaný na ten jeden aspekt. Takže přesně, jo, aby se říkalo, tohle je jeden aspekt tvojí identity a ne tohle je sto procent tvojí identity, a nic jinýho od tebe nikdy nebude podstatný nebo důležitý. Jo, protože já hodně jako teďka už mám jako pocit, že se strašně moc věnuju tadyhle těm otázkám, co prostě, co se poje s tím transgenderem a že prostě to jakoby, mam pocit, že musím taky začít dělat něco jinýho, aby to nebylo, že přesně ta jako *reverzní esencializace*, 'no, tady ten člověk je trans, tak nic jinýho ho jako nezajímá,' jo. Takže vlastně proto se teďka snažím vůbec si najít nějaký jako zase záliby, který nesouvisejí s tímhletem a nesouvisejí s tou akademií primárně, protože teďka akademicky zkoumam tohle a mam furt pocit, že musím taky dělat něco jinýho, aby to nebylo, že prostě, tohleto je sto procent všeho, co mě jako vůbec zajímá. No, takže tohleto, no a další věc, prostě jako člověk se bojí, že se prostě v životě neuplatní, že jo, že mu to, že mu prostě ta diskriminace zamezí přístup ke spoustě prostě věcí, který ostatní berou jako samozřejmý, anebo, že prostě ho to vyřadí, že jo, z tý kompetitivnosti a z toho prostě, z tý možnosti se nějak jako uplatnit v těch jinejch

věcech, který umí, jo. Takže toho já se bojím a doufám, že se to jako nestane. Ale myslím si, že prostě realisticky na to, aby se to nestalo, tak fakt nemůžu bejt v Česku. Já jako dokud tu jsem, tak se snažím zapojovat do různých prostě tady iniciativ, co tady jsou, ale prostě myslím si, že to budu jednoho krásnýho dne muset mít naopak a prostě sem jezdit na návštěvu a bejt jinde, jo, i mít jiný občanství. Protože já tady v tomhle státě to, jak to teďka je, tak že se prostě snažím to jako kriticky shrnout a nějak jako s tím polemizovat, ale za současných okolností já si neumím představit tady celý život žít.

H: Hm.

A: I jako z jiných důvodů samozřejmě. Pro mě to Česko prostě není perspektivní obecně, protože mám jako strašnou spoustu známých jinde a jako myslím si, že se člověk ne..., když člověk nemá to jako pouto k té rodině, co my jako u nás v rodině moc jako nemáme, nebo nemáme to, že jo, do takové míry, že bysme se kvůli tomu omezovali, tak jako bych toho měl využít a prostě jít třeba jinam, no. Takže jako já si myslím, že stejně to tak dopadne. Ale štvě mě na tom to, že to pro mě není jenom to rozhodnutí, ale že v tom figuruje i ta nutnost.

H: Hm.

A: Že prostě dokud to tu bude tak diskriminačně nastavený, tak já jako si, jasně, že si říkám, že stejně chci jít do zahraničí, což je jako pravda, ale v podstatě i musím. Jo. Jestli teda jako chci mít nějaký slušnej život a ne nějaký život, kde prostě budu furt jenom paběrkovat, co mi tady milostivě někdo jako ucmrdne.

H: Hm.

A: Tim myslím jako teďka ten stát. Nemyslím jako obecně, že jo, někdo individuálně. Prostě to, že ten systém je fakt tak blbě nastavený, že ten člověk nemá pocit, že má perspektivu, což je hrozný. Jako když je člověk v těch jako, je ti kolem těch dvaceti, teďka jako máš minimálně dva jazyky plynně, jo, umíš prostě spoustu jiných věcí, který jiný neuměj a máš pocit, že nemáš perspektivu, jo. To je teda strašnej jako záhul.

H: A čím to teda je u tebe, že máš pocit, že ta perspektiva je nějak zúžená?

A: Tim prostě, že jako tady, jako v Čechách, nebudu nikdy mít možnost ani jako na to úřední uznání pohlaví, protože prostě nepřistupuju na tu jejich logiku, tím pádem oni mě tím budou buďto vydírat nebo prostě mi to budou furt dávat vyžrat, že na ní nepřistupuju, že jo. Jo, takže prostě tohleto. A vůbec prostě, to že jako, to je tak jako, tady je to hrozně zakořeněný, jo, ta hierarchizace, jo. Já prostě fakt mám pocit, že jsem tady občanem druhé kategorie, jo, že prostě nějaký povinnosti, že jo, po mně chtěj, ale nějaký práva na oplátku, to teda by se člověk načekal. No, já zas, jo, takže jako z tohoto důvodu já si fakt myslím, že tady žádnou perspektivu nemám. A je to

prostě strašně nepříjemný, jo, protože prostě člověk si projde, že jo, teďka, že jo, ukončí jedno studium s vyznamenáním, na druhém studiu je prostě ten machr, že jo, kterej se tam podílí na výzkumu a tak podobně a prostě, když vyleze z té školy, tak vidí, že ten stát o něj absolutně nestojí v ničem. No, tak to je takový jako, taková jako, takový strašně jako rozpolcený, který tady jako je. A zase samozřejmě v tom zahraničí se bojím, že nebudu mít peníze, no. Ale furt jako je to aspoň takový, že ta třídní nerovnost je takovej jako širší problém přeci jenom, že to není totálně stigmatizující jenom tadydle v tom jednom směru, kdežto v tom Česku vidím, že to všechno vychází tadydle z toho 'Ty se opovažuješ něco dělat, co my nepovažujem za normální'. No, takže jako todle, kdyby se změnilo, to by bylo super. Ale myslím si, že jako realisticky se to v tomhleto státě až tak rychle nezmění. Naopak to, že jo, teďka zhoršili tím občanským zákoníkem. No.

H: Takže kdyby se změnilo to, že by prostě umožňovali lidem změnit jméno a změnit rodný číslo...

A: A nebo nemít rodný číslo...na co jsou, že jo...

H: ...no, anebo to nemít. Aby prostě nebylo hned jako možný identifikovat jako zařazení toho člověka...

A: No,no, no...A aby prostě, aby to byla jako opravdu věc jako individuálního jako nějakýho uvážení a ne prostě, že se budem tvářit, že máme individualismus a v podstatě ho nemáme, že jo. Respektive my ho máme, ale ve všech těch blbejch významech, že jo. Tady je individualismus v tom, že každěj si jede na vlastní koryto, že jo, a že prostě každěj se chce prosadit na úkor těch ostatních, a že tu není žádná solidarita obecně v té společnosti, že jo. Tady jsou samý špatný individualismy. Ale ty dobrý individualismy 'tadydle máte nějaký pohlaví, který je prostě vaším majetkem a stát vás nemůže do toho , tak ty tu nejsou. Tady je prostě, já si myslím, že je tady nejhorší ze všech těch možných světů (směje se). Jo, že prostě ze všech těch jako tady vždycky vykrytalizuje ta nejhorší podoba jejich. No, a jako, když je člověk v té privilegovaný skupině, tak to nevnímá, no. Což je další problém, že jo, že ty privilegovaný i třeba...no teďka myslím jako v kontextu toho genderu, tak to jsou ty, co maj ten gender v té normě, tak jsou privilegovaný tím státem, a ty to pak nevnímaj, protože když tě to nestigmatizuje, tak ti nevadí, že to rodný číslo máš. Nebo jako může to bejt opruz si ho pamatovat, ale to je tak všechno, že jo. No. Nebo porovnat to s něčím jiným, že jo, tak jako já taky, že jo, mě zvýhodňuje ta běloba, že jo, ta etnicita, a to taky v podstatě tak jako já se musím snažit teďka jako nečinit to zlo nějak individuálně a musím prostě furt jako to dělat vědomě, protože nevědomě si ten člověk neuvědomí, že tady je nějaký rasová diskriminace, že jo. Tak vždycky ten, co je v tom kontextu v té zvýhodněný skupině, tak o tom jakoby nemusí vůbec vědět. Což je jako ten hlaví, to je ta hlavní překážka té změny, že jo, že ty lidi, který jsou jako zvýhodňovaný jsou u té moci a těm to nepříjde jako problém, jo.

H: Je ještě něco, co považuješ za důležitý a chtěl bys říct k tomuhle tématu?

A: No...tak možná to nějak shrnout. Prostě opravdu, že by ten gender měl bejt branej jako individuální věc a ne prostě jako normativita, no. Já si fakt myslím, že tady je hlavní problém to, že se to snažej všichni jako normovat institucionálně i individuálně. A že pak si to i ty trans lidi vlastně internalizujou, že jo, a jsme u tadydletoho sebenaplňujícího se proroctví tý transsexuality.

H: Hm.

A: No a teďka v tuhleto chvíli je to fakt všechno, co mě jako k tomu napadá...

H: Moc děkuju.